

ZARZĄDZENIE NR 132/2022
BURMISTRZA BOLKOWA

z dnia 24 sierpnia 2022 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych
dotyczących uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na
lata 2022-2026

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021r. poz. 485) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzam przeprowadzenie konsultacji społecznych, zwanych dalej konsultacjami, dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026.

2. Integralną część niniejszego zarządzenia stanowi projekt uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026 - załącznik nr 1.

3. Celem konsultacji jest poznanie opinii i uwag osób i podmiotów, wymienionych w §2 niniejszego zarządzenia, co do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 - 2026, określonego w propozycji uchwały, stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Uczestnikami konsultacji mogą być następujące osoby i podmioty:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy Gminy Bolków oraz właściciele nieruchomości inni, niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy Bolków działalność gospodarczą albo działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 5) organy władzy publicznej oraz inne podmioty, realizujące na proponowanym obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa
- określani dalej wspólnie mianem „*interesariuszy*” w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

§ 3. 1. Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji, którego treść stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia, będzie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków oraz na stronie internetowej Gminy pod adresem <http://www.bolkow.pl>, a także na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bolkowie w terminie od 25 sierpnia 2022 r. do 3 października 2022 r.

2. Termin rozpoczęcia konsultacji ustala się na dzień 2 września 2022 roku

3. Termin zakończenia konsultacji ustala się na dzień 3 października 2022 roku.

§ 4. 1. Konsultacje odbywają się poprzez:

- 1) złożenie przez interesariuszy opinii i uwag w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026, złożonego za pośrednictwem:

- a) wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: um@bolkow.pl ,
 - b) pisma skierowanego na adres: Urząd Miejski w Bolkowie z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026,
 - c) osobiście - poprzez złożenie pisma w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Bolkowie;
- 2) spotkań/warsztatów z interesariuszami rewitalizacji, na których zostaną omówione założenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 – 2026, podczas których będzie możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Spotkania oraz warsztaty odbędą się:
- w dniu 21 września 2022 roku o godz. 10.00 w Szkole Podstawowej w Bolkowie;
 - w dniu 21 września 2022 roku o godzinie 13.00 w Szkole Podstawowej w Lipie;
 - w dniu 27 września 2022 roku o godzinie 12.00 w Urzędzie Miejskim w Bolkowie;
 - w dniu 27 września 2022 roku o godzinie 14.00 w Urzędzie Miejskim w Bolkowie.
- 3) ankiet realizowanych za pomocą elektronicznego formularza;
- 4) zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbędzie się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

2. Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji będzie dostępna:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków,
- b) na stronie internetowej Gminy pod adresem <http://www.bolkow.pl>,
- c) na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

§ 5. 1. Nadzór nad przeprowadzeniem konsultacji sprawuje Sekretarz Gminy.

2. Z przeprowadzonych konsultacji sporządzony zostanie protokół, podsumowujący ich przebieg i omawiający ich przebieg, a także uwzględniający wszystkie zgłoszone uwagi wraz z odniesieniem się do nich, który zostanie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków, na stronie internetowej Gminy Bolków oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Bolków.

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BOLKOWIE

z dnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026

Na podstawie art. 14 ust. 1, art. 19 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) Rada Miejska w Bolkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 - 2026 w brzmieniu nadanym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bolkowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

*Załącznik nr 1 do uchwały w sprawie przyjęcia
Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków
na lata 2022-2026*

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY BOLKÓW NA LATA 2022-2026

GMINA BOLKÓW

Bolków, sierpień 2022 r.

Spis treści

Rozdział I Wprowadzenie	3
Rozdział II Mechanizmy włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji	4
Rozdział III Komitet Rewitalizacji	8
Rozdział IV Opis działań diagnostycznych	9
IV.1 Metodologia wyznaczania obszarów zdegradowanych	9
IV.2 Ogólna charakterystyka gminy Bolków.....	16
IV.3 Analiza uwarunkowań społecznych	17
IV.4 Analiza uwarunkowań gospodarczych.....	36
IV.5 Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych	43
IV.6 Analiza uwarunkowań środowiskowych.....	60
IV.7 Analiza uwarunkowań technicznych	69
Rozdział V Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	76
V.1 Wprowadzenie	76
V.2 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	82
V.3 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – Bolków-Folwark	84
V.4 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – Bolków-Centrum	86
V.5 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – Bolków-Północ	88
V.6 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – sołectwo Grudno.....	90
V.8 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – sołectwo Jastrowiec	91
V.9 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – sołectwo Płonina.....	92
Rozdział VI Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym problemom potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	94
Rozdział VII Projekty rewitalizacyjne	95
Rozdział VIII Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych.....	115
Rozdział IX Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	125
Rozdział X Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	128
Rozdział XI Budżet i harmonogram planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych	129
Rozdział XII System wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji	132
Rozdział XIII Sposób realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego	136
Rozdział XIV Specjalna Strefa Rewitalizacji	139
Rozdział XV Opiniowanie GPR przez właściwe podmioty oraz strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	139
Rozdział XVI Ustalenie Programu rewitalizacji na mapie w skali co najmniej 1:5000	141
Spis map	154
Spis schematów	154
Spis tabel	154

Rozdział I Wprowadzenie

Niniejszy rozdział stanowi wprowadzenie do programu rewitalizacji pokazując jej celowość oraz etapy opracowania.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 - 2026 (zwany Programem lub GPR) stanowi podstawowy dokument strategicznego działania w kontekście rewitalizacji obszarów zdegradowanych na terenie gminy. To wieloletni program działań o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym, zmierzający do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju, zgodnie z zaplanowanymi działaniami oraz określonym harmonogramem czasowym.

Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 - 2026 została przygotowana **Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Bolków** stanowiącą podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji gminy Bolków, zgodnie z uchwałą nr XLIII/314/22 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz opracowany Gminny Program Rewitalizacji, zgodnie z uchwałą nr XLIII/315/22 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026.

Przygotowanie Programu rewitalizacji poprzedzone zostało konsultacjami społecznymi z mieszkańcami oraz uzgodnieniami z podmiotami zewnętrznymi wymienionymi w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji w szczególności o zgodności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego dla gminy Bolków.

Działania rewitalizacyjne wymagają dużych nakładów finansowych, o które gmina Bolków będzie aplikować w ramach funduszy europejskich. Podstawą do aplikowania o środki zewnętrzne jest posiadanie programu rewitalizacji zgodnie z przepisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Gmina Bolków posiadała Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Bolków na lata 2015-2020, który został przyjęty uchwałą NR XIX/124/16 Rady Miejskiej W Bolkowie z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bolków na lata 2015-2020. Dokument przestał obowiązywać z uwagi na lata jego obowiązywania, dlatego gmina przystąpiła do opracowania gminnego programu rewitalizacji, aby stworzyć możliwości pozyskania nowych środków na działania wyprowadzające obszary zdegradowane z sytuacji kryzysowych.

Ustawa o rewitalizacji, w art. 15 ust. 1 wskazuje wymagany zakres zawartości gminnego programu rewitalizacji. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026 jest zgodne z wymaganiami ww. ustawy, a jej integralną częścią jest graficzne przedstawienie obszarów

zdegradowanych i obszaru rewitalizacji określonych uchwałą Rady Gminy oraz graficzne przedstawienie podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzone na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej/ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Rozdział II Mechanizmy włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy Bolków w proces rewitalizacji i konsultacje społeczne.

W ramach pracy nad **Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Bolków** wykorzystano wiele narzędzi partycypacyjnych oraz metod gromadzenia i analizy danych od mieszkańców i grup docelowych projektów rewitalizacyjnych. Partycypacja społeczna została wpisana w proces rewitalizacji gminy jako fundament działań na wszystkich jego etapach, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania (w tym finansowania), monitorowania i ewaluacji. Kompleksowe włączenie interesariuszy w powyższe procesy ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz stanowią o gotowości i świadomości mieszkańców we współdecydowaniu o obszarze zdegradowanym.

Włączenie mieszkańców w proces diagnostyczny opiera się na założeniu, że opinia środowiska lokalnego jest istotnym elementem tworzenia dokumentu, który ma stanowić narzędzie do projektowania konkretnych zadań, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów i eliminacji niepożądanych zjawisk, a tym samym podnoszących jakość życia mieszkańców tych terenów.

Partycypacyjne włączenie różnych grup interesariuszy w proces działań rewitalizacyjnych było podstawą podejmowanych aktywności w ramach opracowywania GPR dla gminy Bolków. Najważniejszym założeniem było uzyskanie jak najbardziej rzetelnych oraz pełnych informacji odnośnie potrzeb społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem oczekiwań związanych z koniecznością odnowy obszarów, na których występuje sytuacja kryzysowa związana z występującymi problemami społecznymi, ale również obszarów o wysokim stopniu koncentracji deficytów odnoszących się do uwarunkowań technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i gospodarczych. W związku z realizacją celu związanego z koniecznością włączenia jak najszerszego grona mieszkańców, zrealizowano konsultacje społeczne, które przybierały różne formy. Poniżej dokonano charakterystyki przeprowadzonych konsultacji społecznych na terenie gminy Bolków.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w oparciu o zarządzenie nr 68/2022 Burmistrza Bolkowa z dnia 22 kwietnia 2022 r. i dotyczyły projektu uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Bolków. Zarządzenie

Burmistrza Bolkowa zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Bolków z 7 -dniowym wyprzedzeniem czasowym, przed planowanym terminem rozpoczęcia konsultacji, które odbywały się od 30 kwietnia do 31 maja 2022 roku.

Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

1) złożenia przez interesariuszy opinii i uwag w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Bolków złożone za pośrednictwem:

- a) wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: um@bolkow.pl ,
- b) pisma skierowanego na adres: Urząd Miejski w Bolkowie z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Bolków”,
- c) osobiście - poprzez złożenie pisma na Biurze podawczym Urzędu Miejskiego w Bolkowie;

2) spotkań/warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami, które odbyły się:

- w dniu 11 maja 2022 roku o godz. 17.00 w Centrum Kulturalno – Bibliotecznym Gminy Bolków, przy ulicy Szpitalnej 16 w Bolkowie;
- w dniu 12 maja o godz. 15.00 w świetlicy wiejskiej w Grudnie;
- w dniu 12 maja o godz. 16.30 w świetlicy wiejskiej w Jastrowcu;
- w dniu 12 maja o godz. 18.00 w świetlicy wiejskiej w Płoninie.

3) debaty z udziałem interesariuszy, która odbyła się w dniu 19 maja o godz. 17.00 w Centrum Kulturalno – Bibliotecznym Gminy Bolków, przy ulicy Szpitalnej 16 w Bolkowie;

4) spacerów studyjnych w dniach 12 oraz 14 maja, które zostały przeprowadzone na obszarach zdegradowanych / rewitalizacji;

5) ankiet/wywiadów;

6) zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu prowadzącego konsultacje w formie osobistej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji była dostępna:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków,
- b) na stronie internetowej Gminy pod adresem <http://www.bolkow.pl> ,
- c) na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

Konsultacje miały na celu zebranie uwag i opinii odnośnie:

- projektu uchwały Rady Miejskiej w Bolkowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Bolków
- map obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji,
- diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Spotkania / warsztaty konsultacyjne

Spotkania powiązane z wykorzystaniem metod warsztatowych odbyły się zgodnie z terminami zaplanowanymi w zarządzeniu, czyli:

- w dniu 11 maja 2022 roku o godz. 17.00 w Centrum Kulturalno – Bibliotecznym Gminy Bolków, przy ulicy Szpitalnej 16 w Bolkowie;
- w dniu 12 maja o godz. 15.00 w świetlicy wiejskiej w Grudnie;
- w dniu 12 maja o godz. 16.30 w świetlicy wiejskiej w Jastrowcu;
- w dniu 12 maja o godz. 18.00 w świetlicy wiejskiej w Płoninie.

W spotkaniach udział wzięło łącznie 20 osób.

W trakcie spotkań scharakteryzowano procedury sporządzania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji z uwzględnieniem etapu wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Omówiono obszary, które zostały wyznaczone jako obszary zdegradowane oraz rewitalizacji, w szczególności wskazano obiektywne kryteria, które stanowią podstawę wyznaczenia obszarów oraz omówiono potencjały, a także deficyty obszarów. W trakcie rozmów analizowano również możliwości względem wstępnie planowanych projektów rewitalizacyjnych na których realizację gmina będzie ubiegać się o pomoc ze środków zewnętrznych.

Debata

Debata z udziałem interesariuszy odbyła się w dniu 19 maja o godz. 17.00 w Centrum Kulturalno – Bibliotecznym Gminy Bolków, przy ulicy Szpitalnej 16 w Bolkowie. Dyskusja koncentrowała się nad projektem uchwały, w szczególności procesem wyznaczania ulic zakwalifikowanych do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz potencjalnymi działaniami rewitalizacyjnymi.

Spacery studyjne

Spacery studyjne odbyły się w dniach 12 oraz 14 maja i objęły obszary rewitalizacji wskazane w konsultowanej uchwale. Możliwość bezpośredniego zapoznania się z szansami oraz potencjałami i deficytami obszarów stanowiła ważny element potwierdzenia możliwości wyprowadzenia ze stanu kryzysowego niższych obszarów. Osoby biorące udział w spacerach upewniły się odnośnie możliwości podjęcia działań, które wpłyną na wsparcie obszarów: Bolków – Folwark; Bolków – Centrum; Bolków – Północ; Grudno; Jastrowiec; Płonina.

Ankiety / wywiady

W trakcie prowadzonych działań konsultacyjnych zbierano informacje w formie badań jakościowych opartych na prowadzonych wywiadach pogłębionych. Osobom biorącym udział w wywiadzie okazywano również ankietę, w której możliwe było ocenienie zasadności ujętych w uchwale obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji. Przeprowadzono 15 wywiadów wraz z ankietami. W trakcie

prowadzonych działań uzyskano opinie potwierdzające zasadność obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji.

Uwagi ustne lub pisemne

Mieszkańcy mieli możliwość składania uwag w formie elektronicznej, pisemnej oraz osobistej. Do Urzędu Miejskiego w Bolkowie wpłynęły dwa formularze uwag odnoszących się do kwestii obszaru rewitalizacji, uchwały oraz diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Konsultacje odbyły się zgodnie z określonym w ustawie o rewitalizacji sposobem ich przeprowadzenia.

Poniżej zaprezentowano odniesienie do zgłoszonych uwag w toku konsultacji społecznych.

Tabela 1 Wnioski złożone w ramach konsultacji społecznych do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Bolków oraz rozstrzygnięcia tych wniosków

Treść opinii / uwagi	Strona w dokumencie	Rozstrzygnięcie
Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego, a jedynym załącznikiem powinna być mapa	Uchwała	Rozstrzygnięcie: uwaga uwzględniona. Uzasadnienie: naniesiono zmiany w uchwale, wykreślając diagnozę jako załącznik, a pozostawiając mapę obszarów.
Włączenie do obszaru rewitalizacji pałacu w Kaczorowie przy placu Pollaka 4, w którym funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie. Z przeprowadzonej diagnozy społecznej wynika, że Kaczorów jako miejscowość nie znalazł się w katalogu obszarów mocno zdegradowanych. Jednakże w kontekście rewitalizacji należy zwrócić uwagę na szkołę wiejską, która jest dla społeczności lokalnej nie tylko jedynym centrum edukacyjnym, ale także kulturalnym oraz miejscem integracji, w którym powstaje wiele inicjatyw społecznych	Uchwała / mapy	Rozstrzygnięcie: uwaga nieuwzględniona. Uzasadnienie: obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji został określony na podstawie przeprowadzonego procesu rewitalizacji, na podstawie określonych wskaźników, dlatego Kaczorów nie może zostać ujęty jako obszar rewitalizacji. W przypadku sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji niezbędne będzie przeanalizowanie wpływu pałacu na obszar rewitalizacji oraz rozważenia możliwości włączenie.
Główne uwagi edycyjne do diagnozy będącą częścią konsultowanej uchwały: - „obszar objęty Programem” zmodyfikować na „obszar zdegradowany” - „gmina Bolków została podzielona na podobszary – jednostki” zmodyfikować na „gmina Bolków została podzielona na jednostki” - „na podstawie sołectw” zmodyfikować na „na poziomie sołectw	s.3 diagnozy s. 4 diagnozy s.4 diagnozy s. 10 diagnozy	Rozstrzygnięcie: uwagi uwzględnione Uzasadnienie: edycyjne uwagi przekazane do treści diagnozy, która została zamieszczona jako załącznik uchwały zostały uwzględnione i diagnoza, stanowiąca podstawę opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji została zmodyfikowana.

- „deprawacji wielowymiarowej IMD” zmodyfikować na „deprywacji wielowymiarowej IMD”	s. 10 diagnozy	
- „koncentracji” zmienić na „wartości średniej koncentracji”		
- „niniejszy proces można ocenić” zmienić na „niniejsze zjawisko można ocenić”	s. 12 diagnozy	
- „jedyne funkcje edukacyjne i kulturalne” zmienić na „jedyne funkcje edukacyjne”	s. 18 diagnozy	
- „który mierzony jest liczbą” zmienić na „który mierzony jest wskaźnikiem”	s. 31 diagnozy	
- „przestrenno – funkcyjnych” zmienić na „przestrenno – funkcjonalnych”		
- „na terenach podjętych analizie” zmienić na „na terenach poddanych analizie”	s. 41 diagnozy	
- „w przynajmniej dwóch uwarunkowaniach” zmienić na „w przynajmniej jednym uwarunkowaniu”	s. 43 diagnozy	
- „na obszarach rewitalizacji” zmienić na „na obszarach zdegradowanych”	s. 71 diagnozy	
- „diagnoza służąca” zmienić na „diagnozy służącej”	s. 77 diagnozy	
	s. 88 diagnozy	

Źródło: opracowanie własne

Rozdział III Komitet Rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje założenia powołania Komitetu Rewitalizacji.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji powołany został Komitet Rewitalizacji uchwałą nr XXXII/228/21 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 31 sierpnia 2021 r. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Bolkowa. Jego rola w procesie rewitalizacji jest istotna z uwagi na partycypacyjny charakter działań rewitalizacyjnych podkreślony w ustawie. W zamierzeniu Komitet ma być bowiem łącznikiem między organami gminy, zarządzającymi przygotowaniem i wdrożeniem programu rewitalizacji, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji, którzy w tym procesie powinni odgrywać aktywną rolę. Stanowisko Komitetu Rewitalizacji

nie jest wiążące dla organu gminy, a jego uzyskanie nie jest obligatoryjne. Zgodnie z treścią art. 17 ust. 2 pkt 9 ustawy o rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji opiniuje projekt gminnego programu rewitalizacji.

W gminie Bolków powołany Komitet Rewitalizacyjny brał czynny udział w na etapie przygotowania uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji poprzez przede wszystkim pomoc w wyznaczeniu tychże obszarów. Komitet brał czynny udział w pracach przygotowawczych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Bolków poprzez opiniowanie dokumentów na każdym etapie jego powstawania, wspólne wypracowanie celów i kierunków rozwoju na obszarze rewitalizacji, jak również aktywne włączenie się w proces opracowywania Programu Rewitalizacji.

Rozdział IV Opis działań diagnostycznych

Niniejszy rozdział opisuje diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia oraz lokalne potencjały występujące na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W rozdziale znajdują się mapy poszczególnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych analizowanych w ramach pogłębionej analizy sytuacji gminy, mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

IV.1 Metodologia wyznaczania obszarów zdegradowanych

Przepisy ustawy o rewitalizacji (art. 4) jednoznacznie wskazują, iż diagnoza ma być oparta o „obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań”. W celu właściwej agregacji informacji, możliwości zebrania koniecznych danych statystycznych, gmina Bolków została podzielona na 65-057 *Zielona Góra* na jednostki, dla których przeprowadzono diagnozę uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych. Dane dla wszystkich podobszarów pozyskano **na poziomie ulic – w obszarze miejskim**, a także na **poziomie sołectw – w obszarze wiejskim**. Za obszar problemowy uznano obszar, w którym odnotowano wysoką koncentrację i współistnienie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych w powyższych sferach. Obszary oraz składniki stanowią część składową syntetycznego wskaźnika IMD pozwalającego na kompleksowe wskazanie potencjałów rewitalizacyjnych. Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego przeanalizowano poniższe wskaźniki zgodnie z poszczególnymi uwarunkowaniami:

Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Obszar	Zjawiska
Społeczny	- liczba zasiłków stałych, okresowych i celowych, - liczba dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, - liczba osób bezrobotnych, - liczba osób w wieku produkcyjnym,

	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób w wieku poprodukcyjnym, - liczba „Niebieskich Kart”, - liczba wszczętych postępowań GZI/GKRPA;
Gospodarczy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podmiotów gospodarczych, - liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych;
Przestrzenno-funkcjonalny	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków, - liczba przyłączy do sieci wodociągowej, - liczba obiektów kulturalno-sportowych, - liczba obiektów kulturalno-sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami, - dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu), - dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów, - liczba dziennych kursów komunikacji publicznej (w obszarze wiejskim);
Środowiskowy	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zewidencjonowanego azbestu [kg], - ilość zutylizowanego azbestu [kg];
Techniczny	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r.

Źródło: opracowanie własne

Przy wyznaczeniu podziału gminy na podobszary, kierowano się dostępnością podziałów przestrzennych. Do zebrania danych ilościowych dla każdego podobszaru posłużono się ewidencją adresów oraz danymi liczbowymi udostępnionymi przez Urząd Miejski w Bolkowiu. Do wyznaczenia podobszarów posłużyły w obszarze miejskim – ewidencja ulic, a w obszarze wiejskim – sołectwa. W obu przypadkach określono liczbę mieszkańców zamieszkujących dany podobszar na dzień 31.12.2021 r.

Tabela 3 Liczba ludności w obszarze miejskim w podziale na poszczególne ulice

Lp.	Ulica	Liczba ludności
1	1 Maja	52
2	Bema	58
3	Bolka	76
4	Demokratyczna	27
5	Farbiarska	51
6	Jagiellońska	23
7	Jaworska	190
8	Jeleniogórska	165
9	Kamiennogórska	231
10	Kolejowa	274
11	Kopernika	85

12	Kościuszki	77
13	Kraszewskiego	91
14	Lipowa	47
15	Ludowa	118
16	Mickiewicza	31
17	Młynarska	25
18	Niepodległości	205
19	Piastowska	86
20	Plac Jana Pawła II	1
21	Pogodna	4
22	Polna	207
23	Poniatowskiego	26
24	Poprzeczna	13
25	Republikańska	145
26	Reymonta	169
27	Robotnicza	47
28	Rycerska	251
29	Rynek	367
30	Sienkiewicza	578
31	Słoneczna	15
32	Słowackiego	138
33	Spacerowa	4
34	Szpitalna	134
35	Ścieżka	6
36	Świerkowa	11
37	Tęczowa	41
38	Waryńskiego	44
39	Widokowa	61
40	Wiśniowa	52
41	Wolbromska	46
42	Wspólna	35
43	Wysokogórska	292
44	Żeromskiego	62
SUMA		4 661

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4 Liczba ludności w obszarze wiejskim w podziale na sołectwa

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności
1	Gorzanowice	77
2	Grudno	59
3	Jastrowiec	173
4	Kaczorów	621
5	Lipa	651
6	Mysłów	572
7	Nowe Rochowice	47
8	Płonina	112

9	Półwsie	57
10	Radzimowice	14
11	Sady Dolne	375
12	Sady Górne	458
13	Stare Rochowice	370
14	Świny	252
15	Wierzchosławice	816
16	Wierzchosławiczki	50
17	Wolbromek	530
SUMA		5 234

Źródło: opracowanie własne

W ramach wyznaczenia stopnia degradacji obszarów gminy, w oparciu o **uwarunkowania społeczne**, przeprowadzono analizę wskaźników ilości osób korzystających z zasiłków. Niniejsze działanie ma na celu udokumentowanie stopnia wykluczenia społecznego, ze względu na to, iż zasiłki odnosiły się do liczebności osób długotrwale wykluczonych (zasiłki stałe), osób posiadających określone trudności życiowe, skoncentrowane w pewnym czasie (zasiłki okresowe) oraz osób korzystających z zasiłków celowych. Pomoc na dożywianie dzieci stanowiła wskaźnik badania sytuacji materialnej i finansowej rodzin oraz zapotrzebowanie na korzystanie z niefinansowej formy pomocy na rzecz dzieci, objętych programem dożywiania. Z kolei wskaźnik bezrobocia pozwala na określenie stopnia wykluczenia społecznego oraz możliwość wystąpienia innych negatywnych zjawisk społecznych (np. uzależnienia, przemocy w rodzinie). Bezrobocie, ze względu na współistnienie z innymi negatywnymi zjawiskami społecznymi, może powodować również wzrost przestępczości, a w następstwie konieczność nasilenia interwencji policyjnych. Liczba „Niebieskich Kart” oraz postępowań prowadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozwala nakreślić obraz występowania negatywnych zjawisk społecznych na analizowanym obszarze. Wskaźnikiem uzupełniającym analizy w zakresie wyznaczania obszaru zdegradowanego był wiek produkcyjny jako zmienna determinująca potencjały obszaru oraz wiek poprodukcyjny (wzrost liczby osób starszych oraz wysokie prawdopodobieństwo objęcia osób opieką będącą zadaniem gminy) jako zmienna determinująca deficyty w najbliższej przyszłości, ze względu na stopień obciążenia demograficznego obszaru, na którym podejmowane będą działania rewitalizacyjne.

Ważnymi wskaźnikami, które należy traktować jako uzupełnienie prowadzonych analiz w wyznaczeniu obszaru zdegradowanego są dane w ramach **uwarunkowań gospodarczych**, gdzie analizie poddano współczynnik przedsiębiorczości jako liczby podmiotów gospodarczych przypadających na zamieszkującą dany obszar liczbę ludności, a także współczynnik rozwoju przedsiębiorczości jako możliwości samodzielnego działania mieszkańców i potencjałów obszaru do zakładania własnych działalności gospodarczych. Wyższy wskaźnik przedsiębiorczości oznacza większą aktywność społeczną w rozwoju gospodarczym badanego obszaru.

W obrębie **uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych** za czynnik determinującym obszar jako teren zdegradowany uznano wskaźnik dostępności do obiektów publicznych. Obecność obiektów kulturalno-rekreacyjnych czy sportowych stanowi o potencjale rozwojowym społeczności zamieszkującej dany obszar, w którym taka infrastruktura istnieje. Jednakże, uwzględniając potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, istotne znaczenie w procesie rewitalizacyjnym ma dostępność obiektów dla osób niepełnosprawnych, mieszkańców o ograniczonej sprawności ruchowej oraz innych dysfunkcji wpływających na niemożność korzystania z obiektów publicznych.

Zgodnie definicją zawartą w par. 3 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹, budynkiem użyteczności publicznej jest budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej lub społecznej. Analizując obiekty kulturalno-sportowe, tj. sale sportowe, instytucje kultury, obiekty sportowe należy wskazać, iż powinny one być dostępne w celu realizacji potrzeb mieszkańców, gdyż możliwość realizacji oczekiwań społecznych na analizowanych obszarach jest powiązana z dostępnością obiektów. W szczególności dostępność odnosi się do osób wykluczonych ze względu na występujące dysfunkcje. W związku z tym niniejszy wskaźnik został wzięty pod uwagę w kontekście działań rewitalizacyjnych odnoszących się do uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych.

Dostępność jest uwarunkowaniem intermodalnym, odnoszącym się do kwestii rozwiązań architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjno-informacyjnych, co ma zdecydowany związek z potencjałami danego obszaru w ramach rewitalizacji. Dodatkowo na obszarze wiejskim, w analizie ilościowej wyznaczenia obszaru zdegradowanego, uwzględniono również wskaźnik dostępności komunikacyjnej mierzonej jako liczba dziennych kursów komunikacji publicznej, gdyż ważnym aspektem związanym z gwarantowaniem wysokiej jakości życia jest możliwość przemieszczania się osób, w celu załatwiania spraw. Dostępność komunikacyjna obszaru stanowi o jego znacznym potencjale osiedleńczym, wpływa na ograniczone wysiedlanie, a w przypadku braku komunikacji publicznej może być wysokim czynnikiem wpływającym na późniejszą degradację i wyludnianie oraz utracenie atrakcyjności pod względem osiedleńczym.

Jakość środowiska przyrodniczego i naturalnego stanowi istotny element świadczący o potencjale regionalnym w kontekście odpowiedniej jakości życia oraz potencjału obszaru pod względem

¹Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065).

osiedlania się mieszkańców. Ważnym aspektem **uwarunkowań środowiskowych** jest wskaźnik zanieczyszczenia azbestem. Dane dotyczące ilości azbestu na obszarze gminy pozwalają na wyznaczenie obszaru zdegradowanego, gdyż występowanie azbestu świadczy o źródle zanieczyszczenia, które negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców.

Z kolei uwzględniając **uwarunkowania techniczne** w ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego na terenie gminy Bolków wzięto pod uwagę wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków jako utratę wartości budowlanej wynikającej z upływu czasu. Degradacja budynków mieszkalnych stanowi również informację o sytuacji finansowej ludności zamieszkującej obszar zdegradowany. Wyższy wskaźnik potencjalnego zużycia technologicznego budynków niesie za sobą informację o niższych możliwościach finansowych osób zamieszkujących te budynki. Analiza tego wskaźnika określa także wielkość zapotrzebowania na prace remontowe oraz charakteryzuje podobszar z dużą częstotliwością występowania zdegradowanych budynków jako obszar mało atrakcyjny do zamieszkania, co w efekcie przekłada się na niski potencjał społeczno-gospodarczy i brak potencjalnych możliwości rozwojowych.

Wyznaczając obszar zdegradowany należy uwzględnić przede wszystkim czynniki społeczne, które w połączeniu z analizą innych uwarunkowań dają możliwość określenia pełnego obrazu degradacji oraz wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru. Analizowane wskaźniki w obrębie uwarunkowań gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych, środowiskowych i technicznych wpływają poniekąd na uwarunkowania społeczne i odwrotnie. Dostęp do komunikacji publicznej, obiektów użyteczności sportowo-rekreacyjnej, niski stopień degradacji technicznej budynków to niektóre uwarunkowania, które charakteryzują podobszar jako miejsce atrakcyjne do osiedlania się. I odwrotnie - uwarunkowania społeczne mają wpływ na pozostałe obszary. Pełna analiza ilościowa, która uzupełniona zostanie o badania jakościowe stworzy możliwość wyznaczenia obszaru zdegradowanego pod wieloma aspektami, a tym samym pozwoli na zakwalifikowanie go do obszaru objętego procesem rewitalizacyjnym.

Celem wyznaczenia obszarów, na których występują czynniki kryzysowe, przeprowadzono szczegółową analizę wskaźników – mierników ilościowych i jakościowych, kwerendę wiedzy eksperckiej zawartej, m.in. w dokumentach strategicznych gminy Bolków. Analiza rozkładu wartości wskaźników została oparta o kryterium wartości średniej danego wskaźnika, przy czym wyższe wartości danego wskaźnika w większości obrazują deficyty występujące na analizowanym obszarze. Dane ilościowe zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Bolkowie oraz od innych jednostek organizacyjnych gminy (np. z Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie).

W ramach prowadzonych analiz przyjęto, iż **daną referencyjną była średnia arytmetyczna dla badanego wskaźnika**. Zgodnie z przyjętą metodologią celem była możliwość wskazania

zróznicowania społeczności lokalnej w ujęciu poszczególnych wskaźników. Stanowią one podstawę do weryfikacji natężenia zjawiska społecznego na badanym obszarze.

Analiza wskaźników diagnostycznych została dokonana z wykorzystaniem brytyjskiej metodologii bazującej na wskaźniku wielowymiarowej degradacji społecznej, czyli metodologii wskaźnika deprivacji wielowymiarowej IMD (ang. Index of Multiple Deprivation)², przy czym analizy zostały przeprowadzone w odniesieniu do wskaźników możliwych do pozyskania z publicznych baz danych, pozwalających na ich analizę w ujęciu do przyjętych jednostek analitycznych. Metodologia wskaźnika deprivacji wielowymiarowej IMD opiera się na założeniu, iż analiza poszczególnych obszarów pozwala na określenie szczególnego natężenia problemów w poszczególnych uwarunkowaniach. Wynika to z założenia, iż negatywne zjawiska są ze sobą powiązane, a ich występowanie przenika się, powodując większy stopień wykluczenia mieszkańców. Analiza poszczególnych wskaźników opiera się na następującej zależności:

- **3 punkty (kolor czerwony)**, a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono, do wartości ogólnej punktów przyznawanych za kolor czerwony, powinien zostać dopisany dodatkowo jeden punkt. Uzyskana wartość sumaryczna staje się podstawą do dopisania kolejnego punktu w przypadku wykrycia trzeciego obszaru oznaczonego na czerwono w danej jednostce analitycznej, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Niniejszy proces sumowania wartości powinien zostać powtórzony w odniesieniu do kolejnych obszarów oznaczonych na czerwono.
- **2 punkty (kolor żółty)**,
- **1 punkt (kolor zielony)**.

W ramach wyznaczania wartości średniej wskaźników koncentracji problemów społecznych na danych obszarze przyjęto ekspercki **wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej)**. W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk. Należy podkreślić, iż przyjęty sposób obliczeń zakłada nakładanie się problemów społecznych, które w przypadku wielokrotnego wystąpienia na danym obszarze sprawiają, iż staje się on obszarem o wysokiej liczbie deficytów utrudniających możliwość prowadzenia aktywizacji społecznej mieszkańców i wyprowadzania obszaru z sytuacji kryzysowej.

² Zastosowanie metodologii Index of Multiple Deprivation przy delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało opisane w dokumencie *Delimitacja krok po kroku Metoda wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*, praca zbiorowa pod redakcją W. Jarczewskiego z Instytutu Rozwoju Miast, Warszawa 2017 r.

Wyliczenia IMD dla poszczególnych obszarów, obejmujących ulice na obszarze miejskim oraz sołectwa na obszarze wiejskim, były dokonywane poprzez określenie wielkości koncentracji problemów społecznych w poszczególnych obszarach w ramach każdej z badanych jednostek. Poprzez wyliczenie średnich określono obszary, w których natężenie poszczególnych problemów jest wysokie lub niskie. Wyliczenia dokonano za pomocą punktów, które przyznawane są kolorom: czerwony (3 punkty), żółty (2 punkty), zielony (1 punkt). Podjęto założenie, iż wysokie nasilenie negatywnych zjawisk w ramach poszczególnych problemów społecznych występujących na określonych obszarach, powoduje proporcjonalne narastanie nasilenia stopnia wykluczenia oraz zjawisk kryzysowych na danym obszarze. W związku z tym wystąpienie koloru czerwonego w przypadku jednego problemu społecznego na danym obszarze oznacza uzyskanie 3 punktów, jednakże wystąpienie kolejnego problemu będzie wskazywało na wartość 4 punktów (3 + 1 punkt), a trzeciego problemu na 5 punktów (3 + 1 + 1). Pozwala to na szczególne wskazanie obszarów kryzysowych na terenie gminy.

IV.2 Ogólna charakterystyka gminy Bolków

Gmina Bolków to gmina miejsko-wiejska w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim, w powiecie jaworskim. Obejmuje teren o powierzchni 153 km², położony na wysokości 260 – 550 m n.p.m. Podstawowym atutem gminy Bolków jest jej korzystne położenie geograficzne, urozmaicone ukształtowanie terenu oraz szereg atrakcji turystycznych i przyrodniczych. Gminę Bolków tworzy miasto Bolków oraz 17 sołectw: Gorzanowice, Grudno, Jastrowiec, Kaczorów, Lipa, Mysłów, Nowo Rochowice, Płonina, Półwsie, Radzimowice, Sady Dolne, Sady Górne, Stare Rochowice, Świny, Wierzchosławice, Wierzchosławiczki oraz Wolbromek.

Gmina Bolków położona jest na jednym z najważniejszych ciągów drogowych w południowo - zachodniej części kraju, tzw. trasie sudeckiej, łączącej Karkonosze z aglomeracją wrocławską. Bolków leży w odległości ok. 70 km od Wrocławia i ok. 30 km od Jeleniej Góry, Wałbrzycha i Legnicy co sprawia, że sieć połączeń drogowych jest bardzo dobrze rozwinięta. W 2018 r. oddano do użytku nowy odcinek drogi szybkiego ruchu S-3 z węzłem w Sadach Dolnych, która docelowo ma połączyć port w Świnoujściu z granicą państwa w Lubawce. W grudniu 2019 r. została oddana do użytku obwodnica Bolkowa w ciągu drogi krajowej DK-5, co spowodowało wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miasta i otworzyło nowe możliwości dla rozwoju turystyki w gminie. Tereny gminy są w szczególności obszarami rolniczymi, co sprzyja rozwojowi agroturystyki oraz stwarza dogodne warunki do uprawiania aktywnego wypoczynku. Walory przyrodnicze traktuje się jako jeden z głównych czynników przyciągających turystów. Na terenie gminy Bolków można wyróżnić obszary częściowo objęte prawną ochroną przyrody, w formie parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody oraz pomników przyrody.

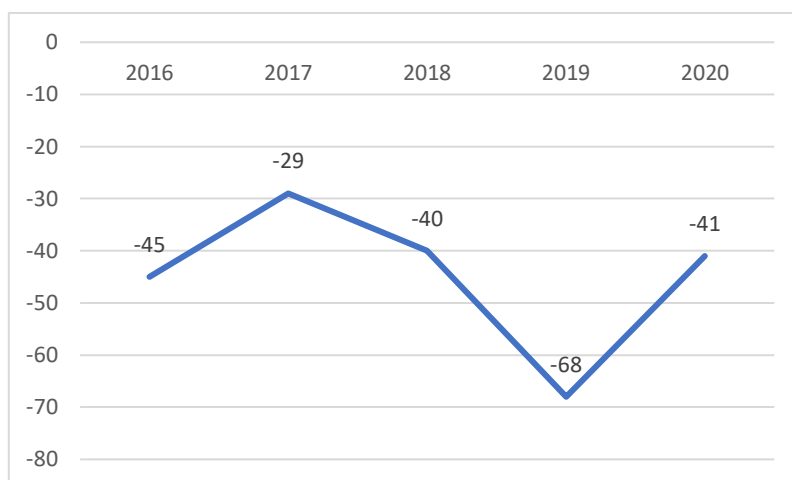
W 2020 r. gminę Bolków zamieszkiwało łącznie 9 917 mieszkańców, w tym na obszarze miejskim – 4 671 osób, a na obszarze wiejskim – 5 246 osób. W porównaniu z rokiem 2016 liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 621 osób. Od kilku lat w gminie utrzymuje się tendencja spadkowa liczby ludności, co jest skutkiem ujemnego salda migracji oraz ujemnego przyrostu naturalnego. W 2020 r. w gminie Bolków urodziło się 92 dzieci, a zmarło 133 osób (przyrost naturalny – 41). Niniejsze zjawisko można ocenić jako negatywne uwarunkowanie występujące na terenie gminy, gdyż wpływa na wyludnianie się gminy, a także zmniejszanie potencjału rozwojowego. W ramach struktury demograficznej mieszkańców w podziale na grupy funkcjonalne na terenie gminy Bolków w 2020 r. odnotowano 18,51% ludności w wieku przedprodukcyjnym, 59,31% ludności w wieku produkcyjnym oraz 22,18% ludności w wieku poprodukcyjnym. Proces zachodzących zmian demograficznych wpływa na wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Niniejszy wskaźnik w latach 2016-2020 wzrósł o 5,5 punktów procentowych. Oznacza to, że wraz ze spadkiem liczby mieszkańców gminy wzrasta jednocześnie liczba osób starszych ją zamieszkujących. Proces starzenia się społeczeństwa jest tendencją ogólnopolską i zjawiskiem niekorzystnym wpływającym na wszystkie aspekty życia. Zjawisko to wymusza na samorządach realizację odpowiedniej polityki senioralnej, która w obszarze rewitalizacyjnym powinna również zostać uwzględniona jako czynnik determinujący sferę uwarunkowań społecznych.

IV.3 Analiza uwarunkowań społecznych

W ramach oceny uwarunkowań społecznych przeanalizowano wskaźniki demograficzne dotyczące liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym, a także analizie poddano wskaźniki dotyczące pomocy społecznej, tj.: liczba przyznanych zasiłków (stałych, okresowych, celowych), liczba dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, liczba osób bezrobotnych, a także liczba osób, które zostały poddane procedurze „Niebieska Karta” i wobec których toczy się postępowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Analiza powyższych wskaźników pozwoliła na wskazanie podobszarów kryzysowych, gdzie kumulacja negatywnych zjawisk społecznych jest największa.

Jak wspomniano wcześniej, **na terenie gminy Bolków odnotowuje się spadek liczby ludności ogółem.** W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 7,7%. Wynika to z utrzymującego się ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji. W 2020 r. urodziło się 92 dzieci, a zmarły 133 osoby. **Współczynnik przyrostu naturalnego w analizowanym okresie ostatnich 5 lat wykazuje wartości ujemne.**

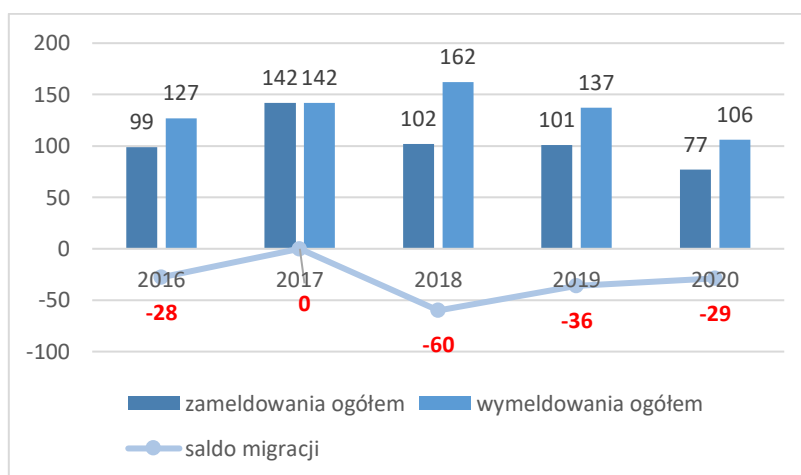
Wykres 1 Przyrost naturalny w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Zachodzące zmiany demograficzne są wynikiem naturalnego ruchu społecznego, który w przypadku gminy Bolków może budzić implikacje w przyszłości. Liczba osób, które wymeldowują się z gminy przyjmuje tendencję wyższą, niż liczba meldujących się. Wówczas saldo migracji przyjmuje wartości ujemne. **W ostatnich latach jedynie w 2017 r. saldo migracji wyniosło 0, w pozostałych latach przyjmowało wartości ujemne.**

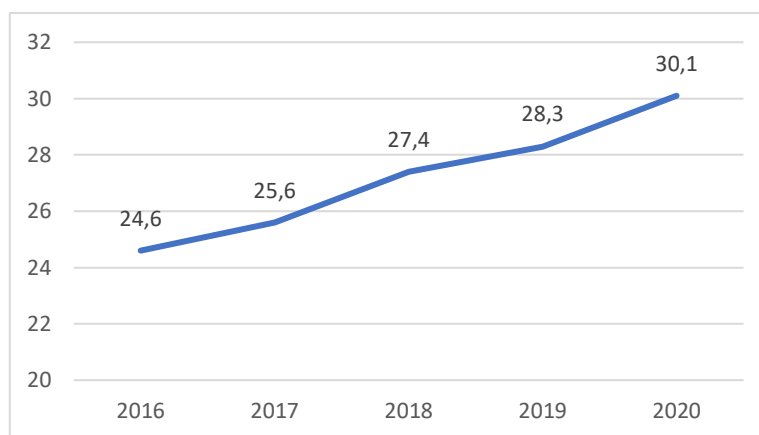
Wykres 2 Zameldowania i wymeldowania oraz saldo migracji w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

W 2020 r. gminę Bolków zamieszkiwało 2 220 osób w wieku poprodukcyjnym. Za symptom procesu starzenia się społeczeństwa przyjęto wskaźnik obciążenia demograficznego, liczony jako stosunek ludzi w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. **Na przestrzeni analizowanych lat 2016-2020 współczynnik obciążenia demograficznego w gminie wzrósł o 5,5 punktów procentowych.**

Wykres 3 Współczynnik obciążenia demograficznego w gminie Bolków w latach 2016 – 2020

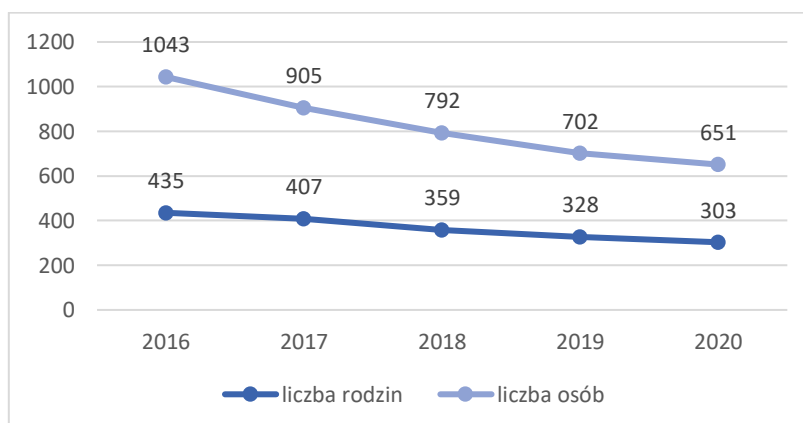

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Analiza uwarunkowań społecznych dotyczy również sytuacji osób korzystających z pomocy społecznej, które z różnych powodów korzystają z pomocy finansowej i niefinansowej gminy. Niewątpliwie duży wpływ na korzystanie z pomocy społecznej ma sytuacja związana z zatrudnieniem i zamożnością rodziny, a także ustalone kryterium dochodowe. Niekiedy jednak ze względu na nieprzewidywalne zdarzenia losowe, chwilową utratę pracy, nagłą chorobę osoby zmuszone są skorzystać z pomocy.

W gminie Bolków odnotowuje się systematyczny spadek liczby osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. W 2020 r. na podstawie wydanych decyzji z pomocy społecznej skorzystało 400 osób. W porównaniu z rokiem 2016 wydano o 180 decyzji mniej niż w 2020 r. Poprawiająca się sytuacja społeczna mieszkańców przyczyniła się do ogólnego spadku liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej na przestrzeni analizowanych lat 2016-2020 uległa zmniejszeniu o 132 rodziny, przyjmując w 2020 r. wartość 303 rodziny korzystających z pomocy. Zmniejszyła się również liczba osób korzystająca z pomocy o 392 osoby. W 2020 r. z pomocy społecznej skorzystało 651 osób.

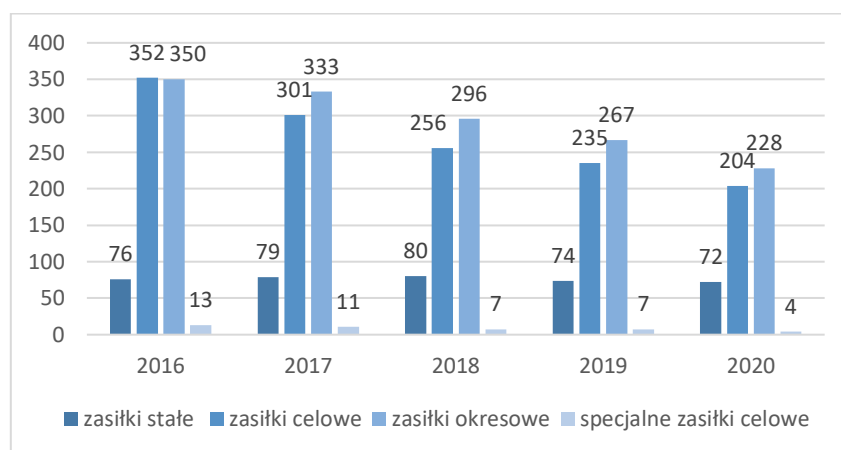
Wykres 4 Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2020

Źródło: dane z Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie

O kondycji finansowej rodzin świadczy potrzeba korzystania z finansowego wsparcia w ramach polityki społecznej gminy. Analizowany wskaźnik przyznawanych zasiłków stałych, okresowych i celowych wskazuje na tendencję spadkową, co potwierdza, że **z każdym rokiem mniejsza liczba mieszkańców gminy Bolków korzysta z finansowej pomocy społecznej w tej formie**. W 2020 r. zasiłek stały otrzymały 72 osoby (co wskazuje na niewielki spadek, tylko o 4 osoby), a zasiłek okresowy – 228 osób (mniej o 122 osoby). Z zasiłku celowego skorzystało 204 mieszkańców (mniej o 148 osób), a specjalny zasiłek celowy został przyznany dla 4 osób. z danych wynika, że z zasiłków stałych korzysta większa liczba mieszkańców z terenów wiejskich niż z obszaru miejskiego (42 – obszar wiejski, 25 – obszar miejski). Mniejsza liczba osób korzystających z pomocy społecznej jest zjawiskiem pozytywnym, jednakże wśród osób pozostających beneficjentami pomocy społecznej obserwuje się osoby długotrwale wykluczone, wobec których wymagane jest podjęcie działań rewitalizacyjnych, opartych na procesie aktywizacji społecznej.

Wykres 5 Liczba osób korzystająca z zasiłków w latach 2016-2020

Źródło: dane z Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie

Powodem korzystania z pomocy społecznej i pobierania świadczeń rodzinnych jest często niestabilna sytuacja na rynku pracy, jak chociażby prace krótkookresowe, prace na umowę o dzieło lub zlecenie, a co za tym idzie niskie zarobki. Z drugiej strony może wynikać to z biernej i wyuczonej postawy wobec pracy zawodowej, a tym samym z łatwości przeniesienia wartości kariery zawodowej na oczekiwania wobec pomocy społecznej. W przypadkach borykania się z długotrwałą lub ciężką chorobą uniemożliwiającą pracę zawodową, albo też sytuacją kryzysową również osoby potrzebujące zwracają się o pomoc do ośrodka. W większości środowisk objętych świadczeniami pomocy społecznej w formie zasiłków występowało jednocześnie wiele problemów, których rozwiązanie wymaga wsparcia. Poniższa tabela obrazuje powody trudnej sytuacji życiowej oraz liczebność rodzin korzystających z pomocy w 2020 r. Analiza danych wykazała, że **głównym powodem korzystania ze wsparcia pomocy**

społecznej jest bezrobocie oraz niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 5 Główne powody przyznania zasiłków w 2020 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba	
	rodzin	osób w rodzinach
Bezrobocie	228	548
Ubóstwo	16	29
Niepełnosprawność	68	84
Alkoholizm	16	31
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego – ogółem	23	88
W tym: rodziny niepełne	17	50
Długotrwała lub ciężka choroba	23	29

Źródło: dane z Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie

Potrzeba korzystania z pomocy na dożywianie dzieci w ramach programów rządowych również wskazuje na kondycję budżetową rodzin korzystających z tego świadczenia. Analiza danych wskazuje, że **wsparcie to otrzymuje większa liczba dzieci z terenów wiejskich (35 dzieci) niż z obszaru miejskiego (15 dzieci). Może świadczyć to o większych potrzebach osób zamieszkujących takie sołectwa jak: Jastrowiec czy Lipa, gdzie liczba osób korzystających z dożywiania jest stosunkowo większa w porównaniu z innymi sołectwami.** W latach 2016-2020 nastąpił spadek liczby osób i dzieci korzystających z pomocy na dożywianie. W 2020 r. z tej formy wsparcia niefinansowego skorzystało 46 rodzin z terenu gminy, w tym 85 dzieci.

Tabela 6 Liczba osób objętych wsparciem dożywiania w gminie Bolków w latach 2016-2020

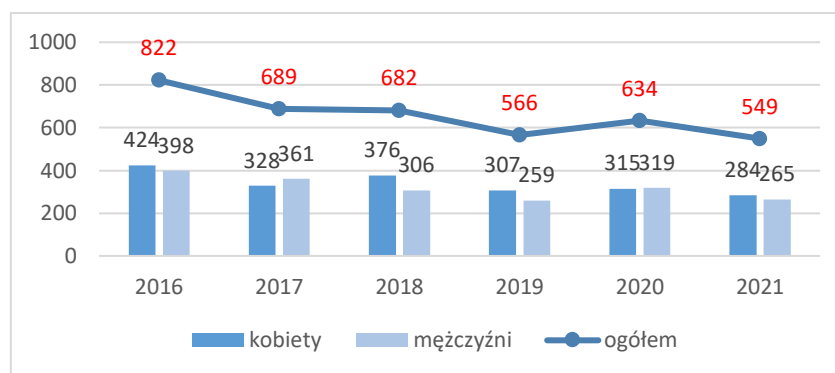
Wskaźnik	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Liczba rodzin	76	51	42	39	46	-30
Liczba dzieci	144	93	82	76	85	-59

Źródło: dane z Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie

Kolejnym aspektem analizy uwarunkowań społecznych jest poziom bezrobocia na terenie gminy. W 2020 r. w gminie Bolków bezrobocie rejestrowane wynosiło 19,1%, w tym wśród kobiet 21,3% a wśród mężczyzn 17,3%. **Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy ulegała zmniejszeniu w analizowanych latach 2016-2019.** Rok 2020 był trudnym okresem w dziejach świata, w którym pandemia koronawirusa zdeterminowała wszystkie obszary życia społecznego. Znacząco wpłynęła na sytuację gospodarczą kraju i przyczyniła się do wzrostu poziomu bezrobocia. W 2020 r. odnotowano w gminie wzrost liczby osób pozostających bez zatrudnienia o 12% (68 osób, w tym 60 mężczyzn).

Jednakże w 2021 r. rozpoczął się proces stabilizacji gospodarczej, co przełożyło się na spadek **ogólnego poziomu bezrobocia**. Liczba osób bezrobotnych w gminie Bolków spadła wówczas o 85 osób (w tym 31 kobiet i 54 mężczyzn), a stopa bezrobocia była niższa niż przed pandemią. Poprawa sytuacji na rynku pracy świadczy o dobrej kondycji gospodarczej Bolkowa i całej gminy, ale ważne jest skoncentrowanie uwagi na osobach długotrwale pozbawionych pracy, aby minimalizować występowanie zjawiska wykluczenia społecznego tej grupy, ich izolacji i uzależnienia się od pomocy społecznej.

Wykres 6 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Bolków w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Często z poziomem bezrobocia związane są inne negatywne zjawiska społeczne, do których zalicza się uzależnienia czy przemoc w rodzinie. Zjawiska te wzajemnie na siebie oddziałują sprawiając, że zwiększa się prawdopodobieństwo ich wystąpienia łącznie. Z analizy danych wynika, że liczba osób, które podlegały procedurze „Niebieska Karta” z terenu gminy, w analizowanych latach 2018-2021, wynosiła przybliżone wartości. W 2018 r. odnotowano 33 procedur „Niebieska Karta”, w 2019 r. – 32, w 2020 r. – 36, a w 2021 r. – 31. **Widoczny niewielki wzrost liczby „Niebieskich Kart” w 2020 r. mógł wynikać z sytuacji izolacji domowej, trudnej sytuacji na rynku pracy, jak również nasileniu się obaw, lęków i problemów psychicznych wywołanych pandemią.** Dane ogólnopolskie wskazują, że okres izolacji pandemicznej wpłynął niekorzystnie na stan zdrowia Polaków, obniżenie ich poczucia bezpieczeństwa, pojawiające się lęki zdrowotne itp. Dodatkowo niestabilna sytuacja na rynku pracy przyczyniła się do wzrostu liczby osób nadużywających alkohol oraz może być powodem wzrostu liczby procedur „Niebieska Karta” na terenie gminy. Warto podkreślić, że uzależnienie oraz występowanie przemocy domowej jest zjawiskiem trudnym do zdiagnozowania i jeszcze trudniejszym do zewidencjonowania. W dalszym ciągu alkoholizm i przemoc należą do „problemów wstydlivych”, a ich ewidencjonowanie często nie oddaje skali rzeczywistego problemu społecznego.

Zdiagnozowane, powyższe wskaźniki w obszarze uwarunkowań społecznych, zostały wykorzystane do wyznaczenia obszaru kryzysowego na terenie gminy Bolków. Ważna w kontekście diagnozy jest analiza dostępu do usług publicznych w gminie Bolków, które w znacznej mierze decydują o jakości

życia mieszkańców, ponieważ umożliwiają zaspokojenie wielu potrzeb na poziomie pierwszego i drugiego rzędu. O sytuacji społecznej decydują również inne czynniki, które wpływają na jakość życia mieszkańców. Należą do nich m.in. dostęp do placówek oświatowych, dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, działalność instytucji kultury czy poziom bezpieczeństwa publicznego.

Na terenie gminy Bolków działają następujące jednostki oświatowe, dla których gmina jest organem prowadzącym: Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie, Szkoła Podstawowa w Kaczorowie, Szkoła Podstawowa w Lipie, Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych oraz Przedszkole Samorządowe w Bolkowie. Dodatkowo na terenie gminy funkcjonują inne podmioty, tj. Niepubliczny Punkt Przedszkolny i Gminno-Miejski Zespół Obsługi Szkół w Bolkowie. Budynki szkolne i otoczenie wokół placówek zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny i pracy. Gmina Bolków realizuje zadania oświatowe wynikające z ustaw i rozporządzeń wykonawczych, poprzez zabezpieczenie działalności przedszkoli i szkół podstawowych, a także zapewnienie dostępności do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół poza terenem gminy. Szkoła Podstawowa w Bolkowie posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę edukacyjno-sportową. Pozostałe placówki nie dysponują salami gimnastycznymi w pełnych wymiarach, zajęcia w-f odbywają się w salach wynajmowanych, które zlokalizowane są w innym miejscu niż szkoła. Szkoły wyposażone są w pracownie komputerowe, posiadają dostęp do Internetu, dysponują różnorodnymi urządzeniami technologicznymi. Uczniom umożliwia się korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Szkoły realizują również specjalistyczne zajęcia z zakresu rewalidacji, logopedii, a także zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne. Z uwagi na narastające problemy finansowe oraz spadek liczby uczniów system edukacji niejednokrotnie zmagają się z wieloma trudnościami. Szkoły na obszarach wiejskich posiadają ograniczone możliwości finansowania swojej podstawowej działalności. Widoczny jest brak odpowiedniej infrastruktury edukacyjnej (np. sal gimnastycznych). Ponadto budynki szkolne ulegają degradacji w skutek braku systematycznych remontów, brak jest działań zmierzających do dostosowywania pomieszczeń do potrzeb uczniów. Ograniczenia finansowe nie pozwalają na rozbudowę, modernizację czy termomodernizację wiejskich placówek oświatowych. W kontekście rewitalizacji zasadne wydaje się zwrócenie uwagi na techniczne problemy wiejskich placówek oświatowych, gdyż w społeczności wiejskiej to one pełnią najczęściej jedyne funkcje edukacyjne.

Zadania na rzecz zabezpieczenia ładu i porządku publicznego oraz zwalczania przestępczości na terenie gminy realizuje Komenda Powiatowa Policji w Jaworze. Na terenie gminy Bolków znajduje się Komisariat Policji w Bolkowie. Z kolei zadanie własne gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowane jest za pomocą JOT (jednostek operacyjno-technicznych) wyłonionych ze składu ochotniczych straży pożarnych. Działalność Policji na terenie gminy Bolków skupia się na prowadzeniu

działań prewencyjnych oraz profilaktycznych. W 2020 r. policjanci Komisariatu Policji w Bolkowie przeprowadzili łącznie 3 050 interwencji, w tym w miejscach publicznych 2 957 i 93 w warunkach domowych. Wylegitymowali 6 961 osób, zatrzymali 60 dowodów rejestracyjnych i 14 prawo jazdy, przeprowadzili 726 kontroli pojazdów, zatrzymali na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu 115 sprawców przestępstw oraz wykonali 114 doprowadzeń osób do aresztu. **W ostatnich latach odnotowuje się systematyczny wzrost liczby podejmowanych interwencji na terenie gminy, głównie w miejscach publicznych.**

Tabela 7 Liczba podejmowanych działań prewencyjnych w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba interwencji – łącznie	2 065	2 114	3 050
Interwencje w miejscach publicznych	1 725	2 000	2 957
Interwencje domowe	340	114	93
Liczba wylegitymowanych	5 584	6 676	6 961
Liczba zatrzymanych dowodów rejestracyjnych	40	52	60
Liczba zatrzymanych praw jazdy	28	20	14
Liczba przeprowadzonych kontroli pojazdów	b.d.	b.d.	726
Liczba zatrzymanych sprawców przestępstw	98	126	115

Źródło: Raporty o stanie Gminy Bolków za rok 2018, 2019 i 2020

Na terenie gminy funkcjonują jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych. Na terenie gminy zarejestrowanych jest 9 jednostek OSP, tj. w Bolkowie, Kaczorowie, Lipie, Mysłowie, Sadach Dolnych, Sadach Górnych, Starych Rochowicach, Wierzchosławicach oraz w Wolbromku.

Tabela 8 Statystyka wyjazdów do zdarzeń jednostek OSP z terenu gminy Bolków w 2020 r.

Jednostka	KSRG	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Razem
OSP Stare Rochowice	TAK	39	85	7	131
OSP Sady Dolne	TAK	21	40	5	66
OSP Kaczorów	TAK	15	69	7	91
OJRG Bolków	NIE	34	106	8	148
OSP Lipa	NIE	4	26	0	30
OSP Wolbromek	NIE	1	2	0	3
OSP Wierzchosławice	NIE	8	5	0	13
OSP Mysłów	NIE	14	53	2	69
OSP Sady Górne	NIE	1	1	0	2

Źródło: Komenda Powiatowa PSP w Jaworze

Podsumowując przeprowadzoną analizę uwarunkowań społecznych oraz biorąc pod uwagę konieczność kompleksowego zdiagnozowania wszystkich obszarów występujących w gminie, zarówno na obszarze miejskim oraz wiejskim, poniżej przeprowadzono kompleksową analizę danych

liczbowych. Niniejsza analiza pozwala na wskazanie obszarów o wysokim stopniu degradacji, ze względu na występowanie problemów społecznych. Pozwala ona na wskazanie obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych. W zaprezentowanych tabelach przeanalizowane zostały dane odnoszące się do bezrobocia, liczby przyznanych świadczeń społecznych (zasiłków), liczby dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym, a także podjętych procedur „Niebieska Karta” i liczby postępowań GZI/GKRPA. Przeprowadzona diagnoza pozwala wskazać koncentrację problemów społecznych mających wysoki wpływ na jakość życia mieszkańców.

Tabela 9 Uwarunkowania społeczne – zestawienie danych dla obszaru miejskiego w gminie Bolków

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Liczba osób								Postępowania GZI oraz GKRPA	
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przed - produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty		
1	1 Maja	52									1	2
2	Bema	58										
3	Bolka	76	1						2			
4	Demokratyczna	27										
5	Farbiarska	51	2						1			
6	Jagiellońska	23										
7	Jaworska	190	2	2	4		2					1
8	Jeleniogórska	165		3	2		2					1
9	Kamiennogórska	231	2	4	4		4		15			1
10	Kolejowa	274	3	6	7		5	1	1	1		3
11	Kopernika	85		5	5		3	2		2		1
12	Kościuszki	77	1	9	10	1	2	7		1		2
13	Kraszewskiego	91	1	7	7		5	2				1
14	Lipowa	47										
15	Ludowa	118										
16	Mickiewicza	31										
17	Młynarska	25										
18	Niepodległości	205	1	5	6	2	2	3	3	2		4
19	Piastowska	86		6	6		2	3				
20	Plac Jana Pawła II	1										
21	Pogodna	4										

22	Polna	207		4	4		2	2			1
23	Poniatowskiego	26									
24	Poprzeczna	13									
25	Republikańska	145	1	9	9		6	2	1		3
26	Reymonta	169	1	3	4	2	3	5	1		
27	Robotnicza	47		2	2	1	1	1			
28	Rycerska	251		11	11		7	4	2	2	1
29	Rynek	367	2	24	26		10	11	4		1
30	Sienkiewicza	578	7	42	43	5	22	16	4	4	9
31	Słoneczna	15									
32	Słowackiego	138								1	3
33	Spacerowa	4									
34	Szpitalna	134		14	14		6	6			
35	Ścieżka	6									
36	Świerkowa	11									
37	Tęczowa	41									
38	Waryńskiego	44									
39	Widokowa	61									
40	Wiśniowa	52		2	2	2	0	1			
41	Wolbromska	46	1	7	7	2	5	2		3	2
42	Wspólna	35		7	7		4	3			
43	Wysokogórska	292		2	1		1		1		1
44	Żeromskiego	62								1	1
SUMA		4661	25	174	181	15	94	71	35	18	38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Tabela 10 Uwarunkowania społeczne – wskaźnik IMD dla obszaru miejskiego w gminie Bolków

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Wskaźnik									IMD społeczne
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przed - produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Postępowania GZI oraz GKRPA	
1	1 Maja	52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,92	3,85	18
2	Bema	58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
3	Bolka	76	1,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,63	0,00	0,00	18
4	Demokratyczna	27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
5	Farbiarska	51	3,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96	0,00	0,00	18
6	Jagiellońska	23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
7	Jaworska	190	1,05	1,05	2,11	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00	0,53	17
8	Jeleniogórska	165	0,00	1,82	1,21	0,00	1,21	0,00	0,00	0,00	0,61	13
9	Kamiennogórska	231	0,87	1,73	1,73	0,00	1,73	0,00	6,49	0,00	0,43	20
10	Kolejowa	274	1,09	2,19	2,55	0,00	1,82	0,36	0,36	0,36	1,09	23
11	Kopernika	85	0,00	5,88	5,88	0,00	3,53	2,35	0,00	2,35	1,18	29
12	Kościuszki	77	1,30	11,69	12,99	1,30	2,60	9,09	0,00	1,30	2,60	44
13	Kraszewskiego	91	1,10	7,69	7,69	0,00	5,49	2,20	0,00	0,00	1,10	29
14	Lipowa	47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
15	Ludowa	118	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
16	Mickiewicza	31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
17	Młynarska	25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
18	Niepodległości	205	0,49	2,44	2,93	0,98	0,98	1,46	1,46	0,98	1,95	32
19	Piastowska	86	0,00	6,98	6,98	0,00	2,33	3,49	0,00	0,00	0,00	18
20	Plac Jana Pawła II	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
21	Pogodna	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11

22	Polna	207	0,00	1,93	1,93	0,00	0,97	0,97	0,00	0,00	0,48	11
23	Poniatowskiego	26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
24	Poprzeczna	13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
25	Republikańska	145	0,69	6,21	6,21	0,00	4,14	1,38	0,69	0,00	2,07	37
26	Reymonta	169	0,59	1,78	2,37	1,18	1,78	2,96	0,59	0,00	0,00	20
27	Robotnicza	47	0,00	4,26	4,26	2,13	2,13	2,13	0,00	0,00	0,00	23
28	Rycerska	251	0,00	4,38	4,38	0,00	2,79	1,59	0,80	0,80	0,40	29
29	Rynek	367	0,54	6,54	7,08	0,00	2,72	3,00	1,09	0,00	0,27	29
30	Sienkiewicza	578	1,21	7,27	7,44	0,87	3,81	2,77	0,69	0,69	1,56	53
31	Słoneczna	15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
32	Słowackiego	138	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	2,17	18
33	Spacerowa	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
34	Szpitalna	134	0,00	10,45	10,45	0,00	4,48	4,48	0,00	0,00	0,00	18
35	Ścieżka	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
36	Świerkowa	11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
37	Tęczowa	41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
38	Waryńskiego	44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
39	Widokowa	61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
40	Wiśniowa	52	0,00	3,85	3,85	3,85	0,00	1,92	0,00	0,00	0,00	18
41	Wolbromska	46	2,17	15,22	15,22	4,35	10,87	4,35	0,00	6,52	4,35	44
42	Wspólna	35	0,00	20,00	20,00	0,00	11,43	8,57	0,00	0,00	0,00	18
43	Wysokogórska	292	0,00	0,68	0,34	0,00	0,34	0,00	0,34	0,00	0,34	12
44	Żeromskiego	62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,61	1,61	18
SUMA		4661	16,35	124,03	127,59	14,64	66,19	53,07	17,12	17,26	26,59	18,75

Źródło: opracowanie własne

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

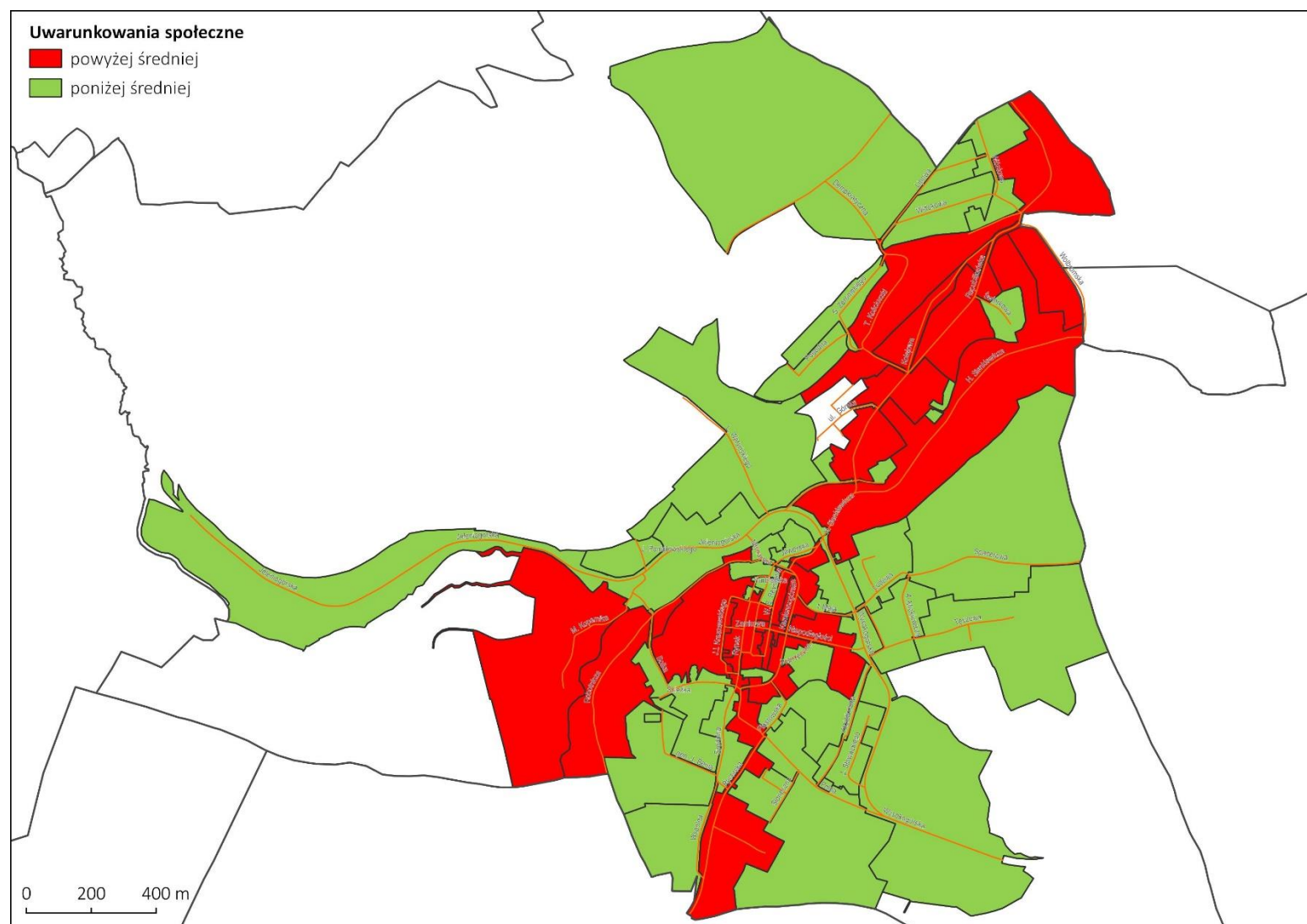
Zapis matematyczny: Suma wartości społecznego IMD + ZIELONY (1 punkt) + ŻÓŁTY (2 punkty) + CZERWONY (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów). W ramach wyznaczania wartości średniej koncentracji problemów na danych obszarze przyjęto wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej). W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Tabela 11 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze miejskim

WIELKOŚĆ KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH										
ŚREDNIA W %		Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przed - produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Postępowania
Wartość stała										GZI oraz GKRPA
Przedział wartości		0,26-0,48	1,97-3,67	2,03-3,77	0,23-0,43	1,05-1,95	0,85-1,57	0,27-0,51	0,27-0,51	0,42-0,78
Poniżej średniej										
Średnia										
Powyżej średniej										

Źródło: opracowanie własne

Mapa 1 Analiza uwarunkowań społecznych w obszarze miejskim (IMD łączne)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Uwarunkowania społeczne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Wskaźnik								
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywanie dzieci	Bezrobocie	Wiek przed - produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Postępowania GZI oraz GKRPA
			Liczba osób								
1	Gorzanowice	77	1								
2	Grudno	59		8	5	2	3	4			3
3	Jastrowiec	173	2	30	33	13	14	19	1		1
4	Kaczorów	621	2	7	9		7		1		3
5	Lipa	651	5	31	28	7	12	18	2	1	6
6	Mysłów	572	1	31	29	3	17	12	1		
7	Nowe Rochowice	47						1		1	3
8	Płonina	112	4	8	6	1	3	4	2		2
9	Półwsie	57		4	4		1	3			
10	Radzimowice	14			1						
11	Sady Dolne	375	2	20	9	3	5	12			4
12	Sady Górne	458	4	10	5	3	6	5	2	1	3
13	Stare Rochowice	370	3	11	8	1	8	3	1	1	2
14	Świny	252	1	13	13	2	6	9		5	2
15	Wierzchosławice	816	6	20	16		14	5	1	3	10
16	Wierzchosławiczki	50									
17	Wolbromek	530	5	20	16		8	10	1	1	5
SUMA		5234	36	213	182	35	104	105	12	13	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Tabela 13 Uwarunkowania społeczne – wskaźnik IMD dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Wskaźnik									IMD społeczne
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przed - produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Postępowania GZI oraz GKRPA	
			Liczba osób									
1	Gorzanowice	77	1,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14
2	Grudno	59	0,00	13,56	8,47	3,39	5,08	6,78	0,00	0,00	5,08	29
3	Jastrowiec	173	1,16	17,34	19,08	7,51	8,09	10,98	0,58	0,00	0,58	36
4	Kaczorów	621	0,32	1,13	1,45	0,00	1,13	0,00	0,16	0,00	0,48	11
5	Lipa	651	0,77	4,76	4,30	1,08	1,84	2,76	0,31	0,15	0,92	17
6	Mysłów	572	0,17	5,42	5,07	0,52	2,97	2,10	0,17	0,00	0,00	15
7	Nowe Rochowice	47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,13	0,00	2,13	6,38	15
8	Płonina	112	3,57	7,14	5,36	0,89	2,68	3,57	1,79	0,00	1,79	31
9	Półwie	57	0,00	7,02	7,02	0,00	1,75	5,26	0,00	0,00	0,00	15
10	Radzimowice	14	0,00	0,00	7,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14
11	Sady Dolne	375	0,53	5,33	2,40	0,80	1,33	3,20	0,00	0,00	1,07	14
12	Sady Górne	458	0,87	2,18	1,09	0,66	1,31	1,09	0,44	0,22	0,66	17
13	Stare Rochowice	370	0,81	2,97	2,16	0,27	2,16	0,81	0,27	0,27	0,54	17
14	Świny	252	0,40	5,16	5,16	0,79	2,38	3,57	0,00	1,98	0,79	17
15	Wierzchosławice	816	0,74	2,45	1,96	0,00	1,72	0,61	0,12	0,37	1,23	15
16	Wierzchosławiczki	50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11
17	Wolbromek	530	0,94	3,77	3,02	0,00	1,51	1,89	0,19	0,19	0,94	16
SUMA		5234	11,58	78,24	73,68	15,92	33,96	44,76	4,03	5,31	20,46	17,88

Źródło: opracowanie własne

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

W ramach wyznaczania wartości średniej koncentracji problemów na danych obszarze przyjęto wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej).

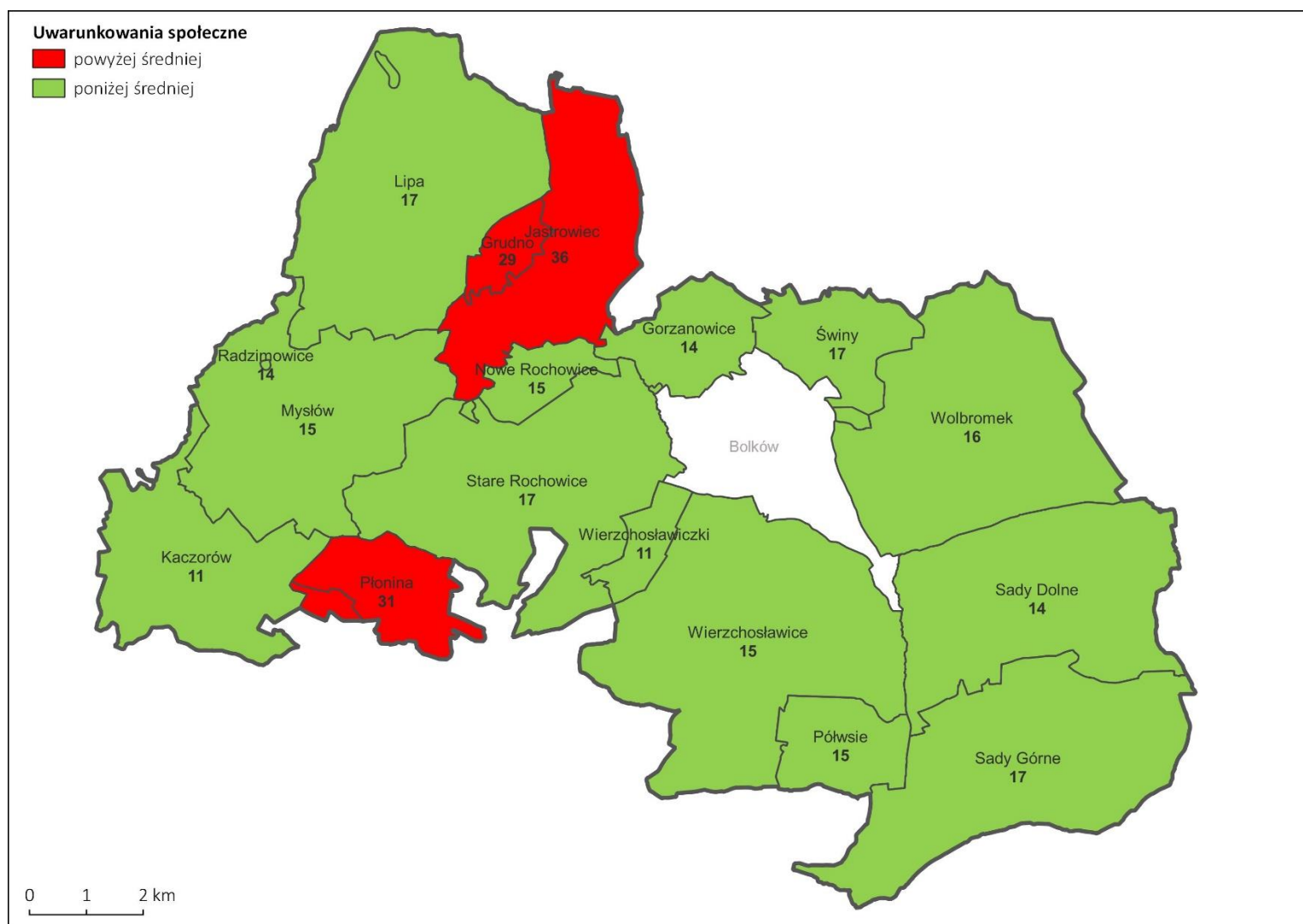
W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Tabela 14 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze wiejskim

WIELKOŚĆ KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH										
ŚREDNIA W %		Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przed - produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Postępowania
Wartość stała										GZI oraz GKRPA
Przedział wartości		0,48-0,88	3,22-5,98	3,03-5,63	0,66-1,22	1,4-2,06	1,84-3,42	0,17-0,31	0,22-0,40	0,84-1,56
Poniżej średniej										
Średnia										
Powyżej średniej										

Źródło: opracowanie własne

Mapa 2 Analiza uwarunkowań społecznych w obszarze wiejskim (IMD łączne)

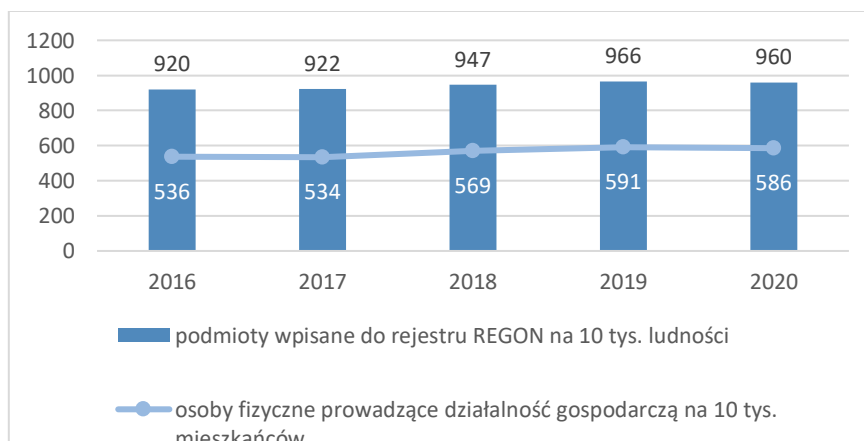
Źródło: opracowanie własne

IV.4 Analiza uwarunkowań gospodarczych

Uwarunkowania gospodarcze wskazują na sytuację rynku pracy oraz przedsiębiorczości regionu. Podstawą gospodarki w gminie Bolków są małe i średnie firmy. Około 90% zarejestrowanych firm prowadzonych jest przez osoby fizyczne na podstawie wpisu dokonanego w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Najwięcej podmiotów gospodarczych działa w branży budowlanej (18,2%) i w handlu detalicznym (27,9%). Sam podział na branże nie odzwierciedla w pełni rzeczywistości, ponieważ przedsiębiorcy wykonują zwykle więcej niż jeden rodzaj działalności.

Gmina Bolków charakteryzuje się wzrastającym wskaźnikiem przedsiębiorczości, który mierzony jest wskaźnikiem zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz nowo powstających działalności na terenie gminy. Analizując potencjał gospodarczy gminy Bolków należy pamiętać, że jest to gmina zlokalizowana pomiędzy Jelenią Górą a Wałbrzychem, miastami oddziałującymi na lokalny rynek rozwoju przedsiębiorczości w gminie Bolków. W 2020 r. odnotowano 960 podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, czyli o 6 podmiotów mniej niż w 2019 r. W czasach pandemii wskaźnik ten nie obrazuje znacznych zmian, przez co rynek pracy należy uznać za stabilny. **Sytuacja Bolkowa nie oddziałuje znacząco na sytuację regionu ani odwrotnie.**

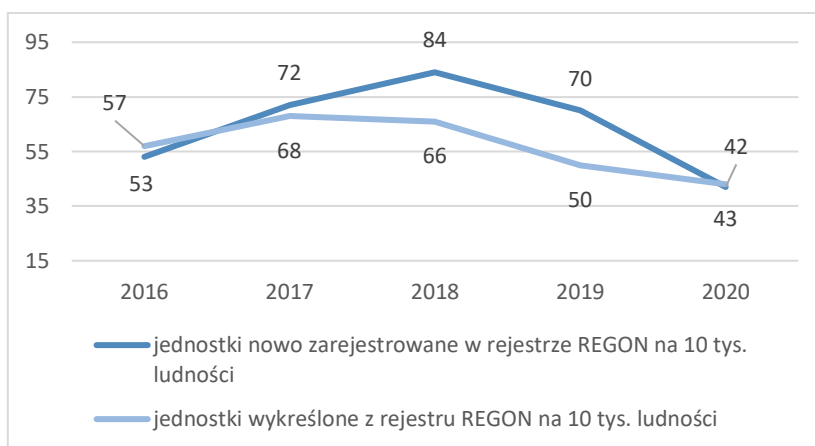
Wykres 7 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Wskaźnik przedsiębiorczości mierzony liczbą nowo powstających podmiotów gospodarczych oraz podmiotów wykreślonych z rejestru REGON wskazuje, że **w każdym z analizowanych lat 2017-2019 odnotowuje się większą liczbę nowych podmiotów niż podmiotów wykreślanych**. W czasie trudnej sytuacji związanej z ograniczeniami wprowadzonymi w celu przeciwdziałania covid-19, odnotowano o jedno przedsiębiorstwo więcej, które zostało wykreślone z rejestru REGON niż liczba nowo powstałych działalności. Okazuje się, że wiele podmiotów, mimo ograniczeń w prowadzeniu działalności, utrzymało się na rynku. Jednakże warto podkreślić, że od 2018 r. odnotowuje się w gminie spadający wskaźnik jednostek nowo powstałych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności. wskaźnik ten uległ obniżeniu o 50% (w 2018 r. – 84 podmioty, a w 2020 r. zarejestrowano tylko 42 podmioty).

Wykres 8 Liczba podmiotów wpisanych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Poniższe dane przedstawiają współczynnik przedsiębiorczości oraz rozwoju przedsiębiorczości, który jest wynikiem stosunku liczby podmiotów zlokalizowanych na poszczególnych ulicach na obszarze miejskim oraz w sołectwach, do liczby mieszkańców zamieszkujących tożsamy obszar, a także stosunkiem nowo powstałych podmiotów w stosunku do liczby ludności w analizowanych jednostkach. Współczynnik poniżej średniej (kolor czerwony) oznacza niski stopień przedsiębiorczość, co wpływa na to, iż zdecydowanie trudniej będzie aktywizować poszczególne obszary w ramach tworzenia nowych miejsc pracy.

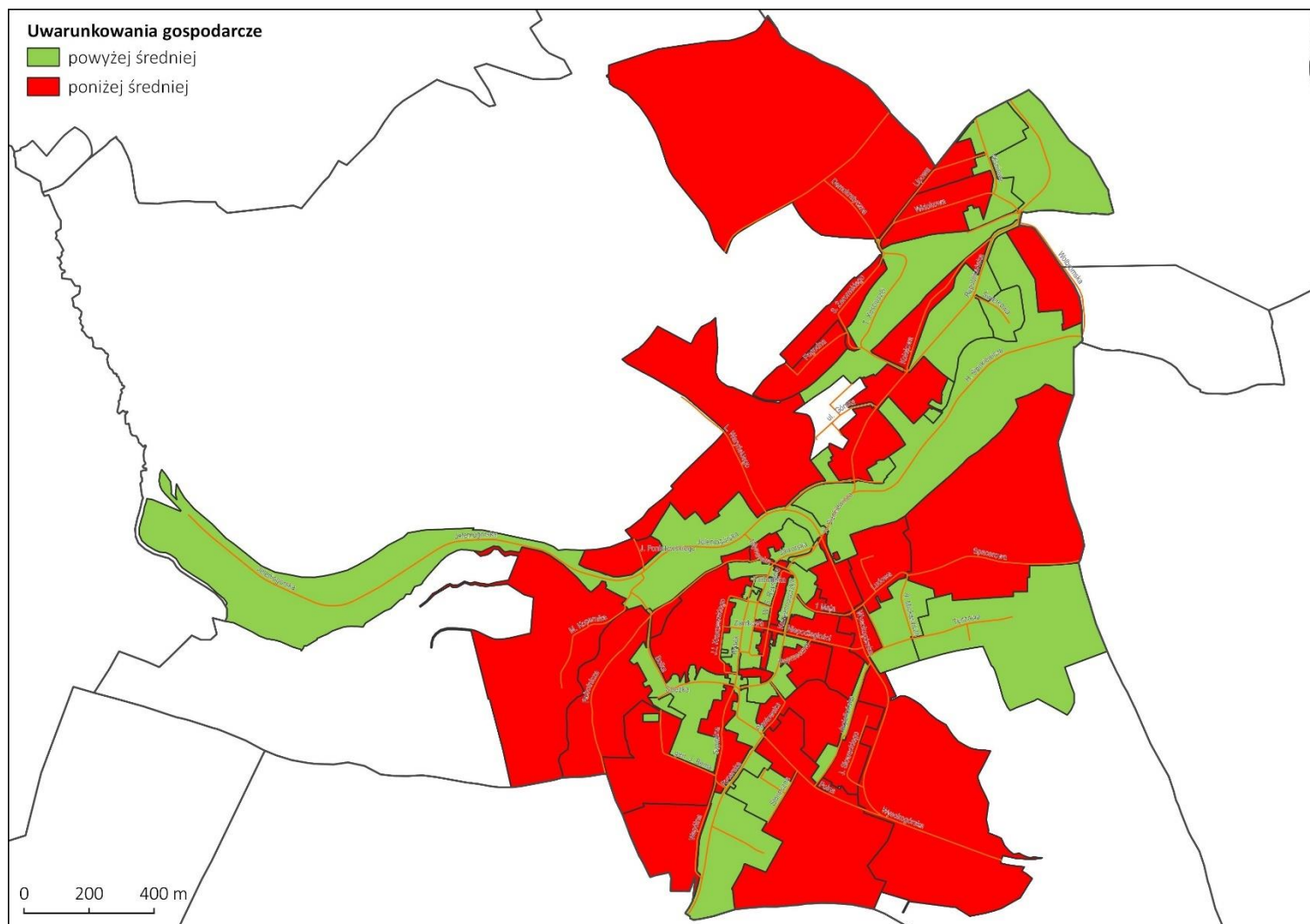
Tabela 15 Uwarunkowania gospodarcze - dla obszaru miejskiego w gminie Bolków

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Współczynnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów/liczbę ludności * 100)	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości (liczba nowopowstałych podmiotów/liczbę ludności * 100)	Średnia sumaryczna łączna	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości oraz rozwoju przedsiębiorczości w stosunku do średniej sumarycznej łącznej
				(A)		(B)		C=(A+B)/2
1	1 Maja	52	2	3,85	0	0,00	1,92	
2	Bema	58	1	1,72	0	0,00	0,86	
3	Bolka	76	5	6,58	0	0,00	3,29	
4	Demokratyczna	27	0	0,00	0	0,00	0,00	
5	Farbiarska	51	3	5,88	0	0,00	2,94	
6	Jagiellońska	23	2	8,70	0	0,00	4,35	
7	Jaworska	190	13	6,84	0	0,00	3,42	
8	Jeleniogórska	165	13	7,88	1	0,61	4,24	
9	Kamiennogórska	231	20	8,66	0	0,00	4,33	
10	Kolejowa	274	11	4,01	1	0,36	2,19	
11	Kopernika	85	1	1,18	0	0,00	0,59	
12	Kościuszki	77	6	7,79	0	0,00	3,90	
13	Kraszewskiego	91	1	1,10	0	0,00	0,55	
14	Lipowa	47	2	4,26	0	0,00	2,13	
15	Ludowa	118	4	3,39	0	0,00	1,69	
16	Mickiewicza	31	7	22,58	0	0,00	11,29	
17	Młynarska	25	1	4,00	0	0,00	2,00	
18	Niepodległości	205	8	3,90	1	0,49	2,20	
19	Piastowska	86	4	4,65	0	0,00	2,33	
20	Plac Jana Pawła II	1	0	0,00	0	0,00	0,00	
21	Pogodna	4	0	0,00	0	0,00	0,00	

22	Polna	207	5	2,42	0	0,00	1,21	
23	Poniatowskiego	26	1	3,85	0	0,00	1,92	
24	Poprzeczna	13	0	0,00	0	0,00	0,00	
25	Republikańska	145	14	9,66	0	0,00	4,83	
26	Reymonta	169	7	4,14	0	0,00	2,07	
27	Robotnicza	47	1	2,13	1	2,13	2,13	
28	Rycerska	251	15	5,98	2	0,80	3,39	
29	Rynek	367	30	8,17	1	0,27	4,22	
30	Sienkiewicza	578	33	5,71	2	0,35	3,03	
31	Słoneczna	15	1	6,67	0	0,00	3,33	
32	Słowackiego	138	7	5,07	0	0,00	2,54	
33	Spacerowa	4	0	0,00	0	0,00	0,00	
34	Szpitalna	134	1	0,75	0	0,00	0,37	
35	Ścieżka	6	1	16,67	0	0,00	8,33	
36	Świerkowa	11	2	18,18	0	0,00	9,09	
37	Tęczowa	41	5	12,20	1	2,44	7,32	
38	Waryńskiego	44	1	2,27	0	0,00	1,14	
39	Widokowa	61	0	0,00	0	0,00	0,00	
40	Wiśniowa	52	5	9,62	1	1,92	5,77	
41	Wolbromska	46	0	0,00	0	0,00	0,00	
42	Wspólna	35	0	0,00	0	0,00	0,00	
43	Wysokogórska	292	12	4,11	0	0,00	2,05	
44	Żeromskiego	62	0	0,00	0	0,00	0,00	
			Średnia	5,10	Średnia	0,21	2,66	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 3 Analiza uwarunkowań gospodarczych w obszarze miejskim (IMD łączne)

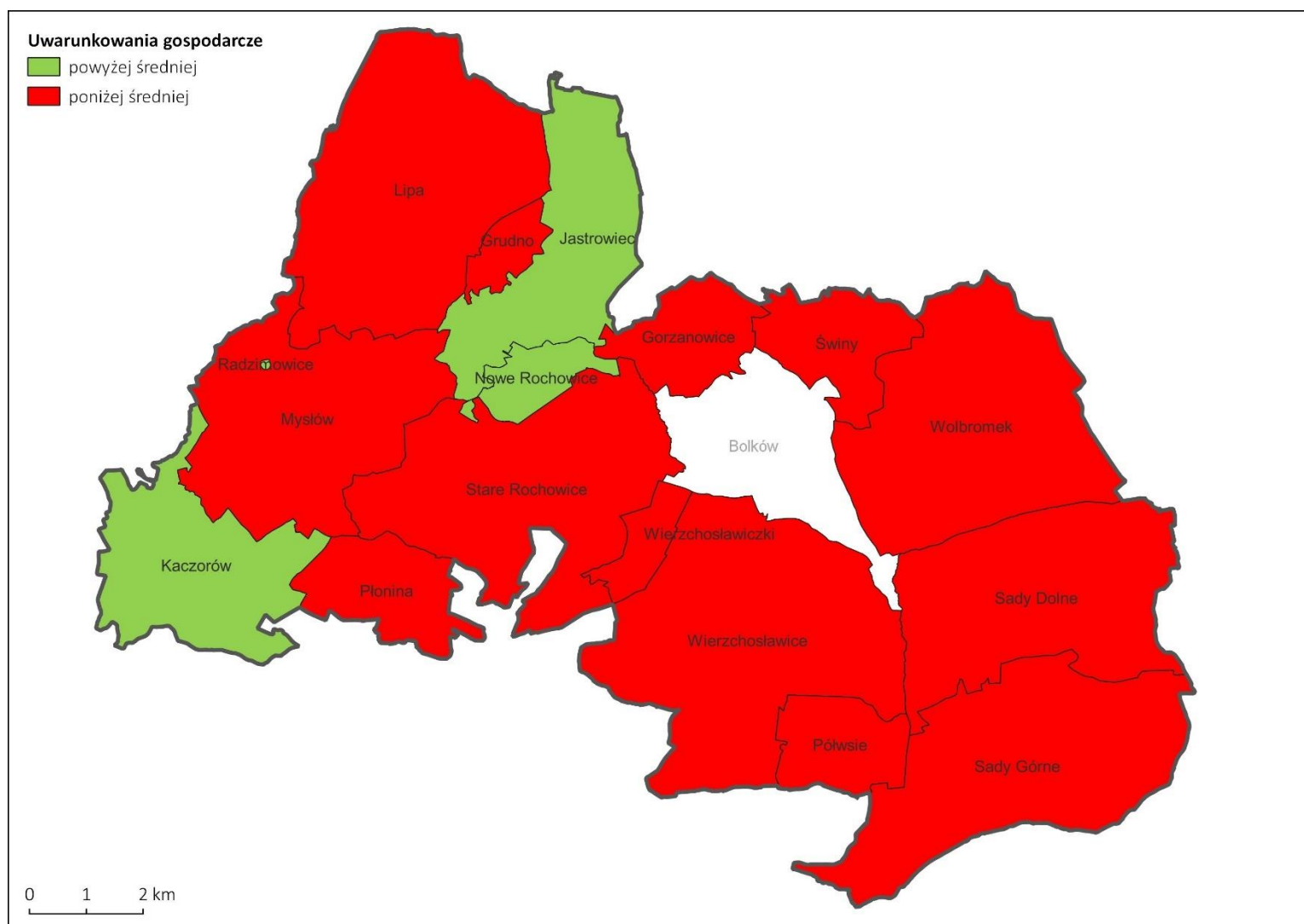
Źródło: opracowanie własne

Tabela 16 Uwarunkowania gospodarcze dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Współczynnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów/liczbę ludności* 100)	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości (liczba nowopowstałych podmiotów/liczbę ludności * 100)	Średnia sumaryczna łączna C=(A+B)/2	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości oraz stosunku do średniej sumarycznej łącznej
				(A)		(B)		(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
1	Gorzanowice	77	4	5,19	0	0,00	2,60	
2	Grudno	59	1	1,69	0	0,00	0,85	
3	Jastrowiec	173	14	8,09	2	1,16	4,62	
4	Kaczorów	621	34	5,48	1	0,16	2,82	
5	Lipa	651	31	4,76	1	0,15	2,46	
6	Mystów	572	25	4,37	2	0,35	2,36	
7	Nowe Rochowice	47	3	6,38	0	0,00	3,19	
8	Płoniina	112	4	3,57	0	0,00	1,79	
9	Półwsie	57	3	5,26	0	0,00	2,63	
10	Radzimowice	14	3	21,43	0	0,00	10,71	
11	Sady Dolna	375	10	2,67	2	0,53	1,60	
12	Sady Górne	458	14	3,06	1	0,22	1,64	
13	Stare Rochowice	370	10	2,70	0	0,00	1,35	
14	Świny	252	13	5,16	0	0,00	2,58	
15	Wierzchosławice	816	23	2,82	1	0,12	1,47	
16	Wierzchosławiczki	50	1	2,00	0	0,00	1,00	
17	Wolbromek	530	21	3,96	1	0,19	2,08	
			Średnia	5,21	Średnia	0,17	2,69	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 4 Analiza uwarunkowań gospodarczych w obszarze wiejskim (IMD tączne)

Źródło: opracowanie własne

Powyższe dane pokazują, że współczynnik przedsiębiorczości poniżej średniej występuje na większości ulic w mieście Bolków oraz w zdecydowanej większości sołectw na terenie gminy. Taka sytuacja nie sprzyja kształtowaniu postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców. Przyczyny takiego zjawiska mogą być wielorakie:

- zbyt niska motywacja do prowadzenia własnej działalności gospodarczej;
- brak wiedzy na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- trudności w uzyskaniu dofinansowania na rozpoczęcie działalności;
- trudności w rozumieniu przepisów prawa związanego z zakładaniem działalności.

Ważne jest, aby w działaniach rewitalizacyjnych móc wykorzystać potencjał miasta do stworzenia odpowiednich warunków dla zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej – bliski dostęp do bankowości, administracji, dostosowanie odpowiednich pomieszczeń i obiektów dla przedsiębiorczości, a na obszarach wiejskich również zapewnić odpowiedni dostęp do internetu i komunikacji.

IV.5 Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych

Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych została oparta na dwóch wskaźnikach w obszarze miejskim oraz trzech wskaźnikach w obszarze wiejskim. Dwa z nich odnoszą się do obu obszarów, gdzie analizie poddano wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz wskaźnik dostępności do obiektów publicznych. Dodatkowo na obszarze wiejskim do analizy uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych wzięto pod uwagę wskaźnik dostępności komunikacyjnej. Analiza dodatkowego wskaźnika na obszarze wiejskim miała na celu ukazanie problemu dostępu ludności wiejskiej do obiektów użyteczności publicznej (urząd, przychodnia, ośrodek pomocy społecznej, instytucje kultury itp.), a także do przedstawienia lepszej i dokładniejszej koncentracji problemów społecznych, na podstawie których wyznaczany jest obszar zdegradowany. Ze względu na rozproszenie komunikacyjne obszarów wiejskich oraz konieczność przemieszczenia się na znaczne odległości, wskaźnik dostępności komunikacyjnej dla obszaru wiejskiego jest bardzo istotny w ramach uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych.

W 2020 r. 95,28% mieszkań przyłączonych było do wodociągu, 92,07% nieruchomości wyposażonych było w ustęp splukiwany, 88,17% mieszkań posiadało łazienkę, 69,17% korzystało z centralnego ogrzewania, a 50,16% z gazu sieciowego. W 2020 r. administratorem nieruchomości zabudowanych oraz lokalowych, stanowiących własność gminy Bolków był Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie. W skład nieruchomości oddanych w administrowanie zaliczane są lokale mieszkalne, lokale użytkowe, garaże oraz komórki. Zdecydowana większość zasobów lokalowych stanowiących własność gminy zlokalizowana jest na obszarze miejskim.

Tabela 17 Liczba zasobów lokalnych będących własnością gminy Bolków w 2020 r.

Rodzaj zasobu	Obszar miejski		Obszar wiejski	
	Ilość	Powierzchnia [m ²]	Ilość	Powierzchnia [m ²]
Lokale mieszkalne	225	9 251,89	46	2 595,89
Lokale użytkowe	60	3 134,26	11	1 912,68
Garaże	92	1 424,06	10	203,47
Komórki	524	4 422,56	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Na terenie gminy Bolków w 2020 r. znajdowało się 271 mieszkań komunalnych oraz 41 mieszkań socjalnych. Liczba mieszkań komunalnych w gminie Bolków, na przestrzeni lat 2016-2020, uległa zmniejszeniu o 37 mieszkań. W 2020 r. wpłynęło do Urzędu Miejskiego w Bolkowie 13 wniosków z zapotrzebowaniem na mieszkania komunalne. 6 rodzin oczekuje na mieszkania socjalne. Podział zasobów mieszkalnych na obszarze wiejskim i miejskim przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 18 Liczba zasobów mieszkaniowych w gminie Bolków w latach 2016-2020

Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Lipa					
komunalne	3	2	2	2	2
socjalne	0	0	0	0	0
Mysłów					
komunalne	2	2	2	2	2
socjalne	0	0	0	0	0
Płonina					
komunalne	3	3	3	3	3
socjalne	0	0	0	0	0
Półwsie					
komunalne	3	3	3	3	3
socjalne	0	0	0	0	0
Sady Dolne					
komunalne	2	2	2	2	2
socjalne	0	0	0	0	0
Sady Górne					
komunalne	8	10	9	8	8
socjalne	2	2	2	3	3
Stare Rochowice					
komunalne	3	3	4	4	4
socjalne	2	2	1	1	1
Świny					
komunalne	1	1	1	1	1
socjalne	0	0	0	0	0

Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Wierzchosławice					
komunalne	11	12	11	11	11
socjalne	1	1	1	1	1
Wolbromek					
komunalne	3	5	5	5	5
socjalne	0	0	0	0	0
Bolków					
komunalne	220	205	195	204	189
socjalne	44	48	46	36	36
Razem:	308	301	287	286	271

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Na terenie gminy Bolków 5 miejscowości korzysta z sieci kanalizacyjnej: miasto Bolków, Wolbromek, Świny, Sady Dolne, Sady Górne. **Długość czynnej sieci sanitarnej (bez przyłączy) w gminie Bolków wynosi 44,5 km.** Liczba przyłączy kanalizacyjnych w 2020 r. wynosiła 748. W roku 2020 wystąpiło 8 awarii sieci kanalizacyjnej. W 2020 r. w oczyszczalni ścieków przeprowadzano remont i modernizację stacji odwadniania osadów, stacji zlewczej, wymieniono skorodowane kraty na przepompowni technologicznej, zakupiono pompę do podawania reagenta Pax18 oraz kosiarkę do utrzymywania terenów zielonych. Przeprowadzono remonty kapitalne pomp ściekowych z przepompowni przy ul. Robotniczej, Jeleniogórskiej oraz w miejscowości Wolbromek. W 2020 r. wydano 33 warunki przyłączenia do sieci, w tym: 1 warunki na przyłączenie do sieci wodociągowej, 31 do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz 1 do kanalizacyjnej. Zawartych zostało 213 nowych umów. Odmówiono wydania 4 technicznych warunków przyłączenia do sieci, ze względu na brak możliwości technicznych.

W „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 – 2027” zaplanowano modernizację, rozbudowę i rozdział sieci kanalizacji ogólnospławnej wraz z przyłączami na terenie miasta Bolków. W roku 2023 gmina planuje dalszą modernizację, rozbudowę i rozdział sieci kanalizacji ogólnospławnej wraz z przyłączami na terenie miasta Bolków, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wierzchosławice, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kaczorów i Mysłów. W roku 2024 gmina Bolków planuje rozpoczęcie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stare Rochowice.

Do głównych zagrożeń związanych z gospodarką wodno – ściekową na terenie gminy Bolków należy wciąż mała liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich. Gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych w znacznej liczbie gospodarstw wiejskich prowadzi do przedostawania się zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby w przypadku wystąpienia w tych zbiornikach nieszczelności. Główne działania zaradcze, jakie powinny zostać podjęte przez gminę, to powiększenie zasięgu sieci

kanalizacyjnej, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, utrzymanie dobrego stanu sieci wodociągowej oraz pomoc w likwidacji szamb i w zakładaniu przydomowych oczyszczalni ścieków.

Z kolei całkowita długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi: 101,10 km, w tym magistrali przesyłowej 37,80 km. Liczba przyłączy wodociągowych wynosi 1 153. Długość sieci wodociągowej bez przyłączy wynosi 63,3 km, z czego w mieście Bolków – 29,2 km, a na obszarze wiejskim 34,1 km.

Tabela 19 Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Bolków

Miejscowość	Długość sieci wodociągowej [km]
Bolków	29,2
Wierzchosławice	4,1
Wolbromek	10,2
wieś Stare Rochowice	4,2
Świny	2,4
Lipa (osiedle byłego PGR)	1,6
Sady Górne	5,7
Sady Dolne	5,9
RAZEM	63,3

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021-2030, s. 52.

Sieć wodociągowa – przesyłowa wybudowana jest w 40% ze stali, w 30% z żeliwa i w 30% z PE. W większości okres eksploatacji sieci wodociągowej w gminie Bolków wynosi powyżej 30 lat (60%), powyżej 70 lat ma sieć wodociągowa głównie na terenie miasta Bolków (40% sieci), a 25% sieci wodociągowej ma od 21 do 30 lat. **Układ sieci wodociągowej posiada bardzo długi okres użytkowania, co jest przyczyną najczęstszych awarii i niewątpliwie wymaga modernizacji.**

Dostępność do obiektów kulturalno-sportowych w kontekście uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych wskazuje na aktywność społeczną mieszkańców gminy. Występowanie takich obiektów wpływa na rozwój aktywności fizycznej, zwiększenie udziału i zaangażowania w życie społeczne gminy, a także stwarza odpowiednie warunki i możliwości do aktywnego spędzania czasu wolnego. Aktywizacja społeczna mieszkańców może być prowadzona w ramach uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych, **co umożliwiają funkcjonujące na terenie gminy place zabaw dla najmłodszych i inne miejsca rekreacji.** Dla celów rewitalizacyjnych ważne jest wspieranie działań inicjowanych przez instytucje kultury, ponieważ jest to również miejsce korzystne dla spotkań różnych grup społecznych i organizowanie dla nich zadań aktywizujących społecznie i stanowi jednocześnie bardzo dobry zasób służący integracji społeczności lokalnej.

Zdjęcie 1 Teren rekreacyjny „Krysia” w Bolkowie

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Dostęp do komunikacji publicznej jest gwarancją mobilności mieszkańców, który w przypadku dzieci, młodzieży czy osób starszych i mniej zamożnych (bez własnego samochodu) jest szczególnie istotny. Funkcjonowanie linii autobusowych na terenach wiejskich umożliwia dostęp do obiektów użyteczności publicznej. Uczniowie mogą dojeżdżać do szkoły, na zajęcia edukacyjno-kulturalne organizowane w mieście, osoby starsze (często zależne) mają możliwość samodzielnego udania się do przychodni, urzędu czy zrobienia zakupów w mieście. Z kolei osoby pracujące posiadają alternatywną formę dojazdu do pracy, przy wzrastających cenach paliw. Wybór komunikacji publicznej jest ekonomiczniejszą i pro środowiskową formą transportu umożliwiającą dojazd do miejsca pracy. Obszary wiejskie posiadające komunikację publiczną charakteryzują się wyższym potencjałem rozwojowym, który brany jest pod uwagę przez osoby młode chcące osiedlić się na terenach podmiejskich. Ponadto dostępność do komunikacji publicznej jest czynnikiem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu ludności wiejskiej.

Komunikacja publiczna na terenie gminy Bolków została zapewniona w każdej miejscowości oprócz wsi Radzimowice. Z analizy danych wynika, że w zależności od wielkości sołectwa liczba dziennych kursów autobusowych przyjmuje różną wartość. Łącznie odnotowano 110 dziennych kursów autobusowych. System transportu publicznego opiera się na połączeniach autobusowych organizowanych przez gminę i firmy realizujące prywatny transport. Transportem jaki organizuje gmina jest transport gminny na potrzeby dowozu dzieci do szkół publicznych.

Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych została oparta na dwóch wskaźnikach w obszarze miejskim, a mianowicie: wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz wskaźnik dostępności do obiektów publicznych. Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej mierzony jest na podstawie sumy stosunku liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych

oczyszczalni ścieków do liczby zewidencjonowanych budynków mieszkalnych oraz stosunku liczby przyłączy do sieci wodociągowej do liczby zewidencjonowanych budynków. Niski wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (kolor czerwony) będzie wskazywał na ograniczenia w dostępie do sieci kanalizacyjnej czy wodociągowej na terenach poddanych analizie. W obszarze uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych poddano analizie także wskaźnik dostępności do obiektów publicznych, który mierzony jest jako suma oceny dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej zewidencjonowanych obiektów kulturalno-sportowych na obszarach analizowanych jednostek. Dostępność do budynków użyteczności publicznej w myśl ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami stanowi istotny obszar analizy. Polityka rozwoju gminy powinna zaspokajać potrzeby mieszkańców w zakresie dostępności do zasobów kulturalnych, sportowych czy rekreacyjnych. Realizacja postanowień powyższych ustaw powinna wyznaczać kierunku rozwoju gminy, aby zapewnić dostępność architektoniczną, cyfrową i komunikacyjno-informacyjną oraz uwzględniać niniejsze obowiązki także w procesie rewitalizacji. Dodatkowo na obszarze wiejskim do analizy uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych wzięto pod uwagę wskaźnik dostępności komunikacyjnej mierzonej jako stosunek liczby dziennych kursów komunikacji publicznej do średniej dostępności wszystkich kursów. W kontekście również gospodarczym dostępność do komunikacji publicznej stanowi o istotnym potencjale obszaru wiejskiego. W kontekście starzejącego się społeczeństwa i niekiedy trudności w przemieszczaniu się dostępność linii autobusowych na obszarze wiejskim jest bardzo ważna. Umożliwia ona osobom starszym, zależnym czy dzieciom i młodzieży dostęp do np. lekarzy, usług czy wydarzeń kulturalno-sportowych.

Tabela 20 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru miejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej)

Lp.	Ulica	Liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych	Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej	Liczba przyłączy do sieci wodociągowej	Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej	Średnia sumaryczna łączna (A + B) / 2	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w stosunku do średniej sumarycznej łącznej
				(liczba przyłączy kan./liczbę budynków*100)		(liczba przyłączy wod./liczbę budynków*100)		(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
				(A)		(B)		
1	1 Maja	52	2	3,85	2	3,85	3,85	
2	Bema	58	14	24,14	15	25,86	25,00	
3	Bolka	76	18	23,68	26	34,21	28,95	
4	Demokratyczna	27	7	25,93	8	29,63	27,78	
5	Farbiarska	51	7	13,73	7	13,73	13,73	
6	Jagiellońska	23	6	26,09	6	26,09	26,09	
7	Jaworska	190	15	7,89	15	7,89	7,89	
8	Jeleniogórska	165	31	18,79	31	18,79	18,79	
9	Kamiennogórska	231	30	12,99	30	12,99	12,99	
10	Kolejowa	274	29	10,58	29	10,58	10,58	
11	Kopernika	85	14	16,47	16	18,82	17,65	
12	Kościuszki	77	28	36,36	28	36,36	36,36	
13	Kraszewskiego	91	14	15,38	14	15,38	15,38	
14	Lipowa	47	10	21,28	10	21,28	21,28	
15	Ludowa	118	35	29,66	35	29,66	29,66	
16	Mickiewicza	31	11	35,48	11	35,48	35,48	
17	Młynarska	25	5	20,00	5	20,00	20,00	
18	Niepodległości	205	12	5,85	12	5,85	5,85	
19	Piastowska	86	5	5,81	5	5,81	5,81	
20	Plac Jana Pawła II	1	1	100,00	1	100,00	100,00	
21	Pogodna	4	2	50,00	1	25,00	37,50	

22	Polna	207	14	6,76	14	6,76	6,76	
23	Poniatowskiego	26	11	42,31	11	42,31	42,31	
24	Poprzeczna	13	2	15,38	2	15,38	15,38	
25	Republikańska	145	27	18,62	27	18,62	18,62	
26	Reymonta	169	18	10,65	18	10,65	10,65	
27	Robotnicza	47	5	10,64	5	10,64	10,64	
28	Rycerska	251	31	12,35	35	13,94	13,15	
29	Rynek	367	32	8,72	32	8,72	8,72	
30	Sienkiewicza	578	50	8,65	50	8,65	8,65	
31	Stonieczna	15	6	40,00	6	40,00	40,00	
32	Słowackiego	138	15	10,87	15	10,87	10,87	
33	Spacerowa	4	1	25,00	1	25,00	25,00	
34	Szpitalna	134	11	8,21	11	8,21	8,21	
35	Ścieżka	6	3	50,00	3	50,00	50,00	
36	Świerkowa	11	3	27,27	3	27,27	27,27	
37	Tęczowa	41	21	51,22	21	51,22	51,22	
38	Waryńskiego	44	13	29,55	13	29,55	29,55	
39	Widokowa	61	28	45,90	28	45,90	45,90	
40	Wiśniowa	52	16	30,77	16	30,77	30,77	
41	Wolbromska	46	8	17,39	8	17,39	17,39	
42	Wspólna	35	11	31,43	11	31,43	31,43	
43	Wysokogórska	292	11	3,77	11	3,77	3,77	
44	Żeromskiego	62	17	27,42	17	27,42	27,42	
			Średnia	23,56	Średnia	23,45	23,51	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Tabela 21 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru miejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do obiektów publicznych)

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Liczba obiektów kulturalno-sportowych	Liczba obiektów kulturalno-sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami (B)	Dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu) TAK - 1p./NIE - 0p.	Dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów TAK - 1p./NIE - 0p.	Suma (A + B + C + D)	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych w stosunku do średniej sumarycznej <i>(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)</i>
			(A)		(C)			(D)
1	1 Maja	52	1	0	TAK	NIE	2	
2	Bema	58	0	0	NIE	NIE	0	
3	Bołka	76	1	0	NIE	NIE	1	
4	Demokratyczna	27	0	0	NIE	NIE	0	
5	Farbiarska	51	0	0	NIE	NIE	0	
6	Jagiellońska	23	0	0	NIE	NIE	0	
7	Jaworska	190	0	0	NIE	NIE	0	
8	Jeleniogórska	165	0	0	NIE	NIE	0	
9	Kamiennogórska	231	0	0	NIE	NIE	0	
10	Kolejowa	274	0	0	NIE	NIE	0	
11	Kopernika	85	0	0	NIE	NIE	0	
12	Kościuszki	77	0	0	NIE	NIE	0	
13	Kraszewskiego	91	0	0	NIE	NIE	0	
14	Lipowa	47	0	0	NIE	NIE	0	
15	Ludowa	118	0	0	NIE	NIE	0	
16	Mickiewicza	31	0	0	NIE	NIE	0	
17	Młynarska	25	0	0	NIE	NIE	0	
18	Niepodległości	205	1	1	TAK	TAK	4	
19	Piastowska	86	0	0	NIE	NIE	0	
20	Plac Jana Pawła II	1	0	0	NIE	NIE	0	
21	Pogodna	4	0	0	NIE	NIE	0	

22	Polna	207	0	0	NIE	NIE	0	
23	Poniatowskiego	26	0	0	NIE	NIE	0	
24	Poprzeczna	13	0	0	NIE	NIE	0	
25	Republikańska	145	0	0	NIE	NIE	0	
26	Reymonta	169	0	0	NIE	NIE	0	
27	Robotnicza	47	0	0	NIE	NIE	0	
28	Rycerska	251	0	0	NIE	NIE	0	
29	Rynek	367	0	0	NIE	NIE	0	
30	Sienkiewicza	578	0	0	NIE	NIE	0	
31	Słoneczna	15	0	0	NIE	NIE	0	
32	Słowackiego	138	0	0	NIE	NIE	0	
33	Spacerowa	4	0	0	NIE	NIE	0	
34	Szpitalna	134	1	0	NIE	NIE	1	
35	Ścieżka	6	0	0	NIE	NIE	0	
36	Świerkowa	11	0	0	NIE	NIE	0	
37	Tęczowa	41	0	0	NIE	NIE	0	
38	Waryńskiego	44	0	0	NIE	NIE	0	
39	Widokowa	61	0	0	NIE	NIE	0	
40	Wiśniowa	52	0	0	NIE	NIE	0	
41	Wolbromska	46	0	0	NIE	NIE	0	
42	Wspólna	35	0	0	NIE	NIE	0	
43	Wysokogórska	292	0	0	NIE	NIE	0	
44	Żeromskiego	62	0	0	NIE	NIE	0	
Średnia sumaryczna							0,18	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

Łączna wartość IMD w uwarunkowaniach przestrzenno-funkcjonalnych na obszarze miejskim jest sumą wskaźnika dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ze wskaźnikiem w dostępności do obiektów publicznych.

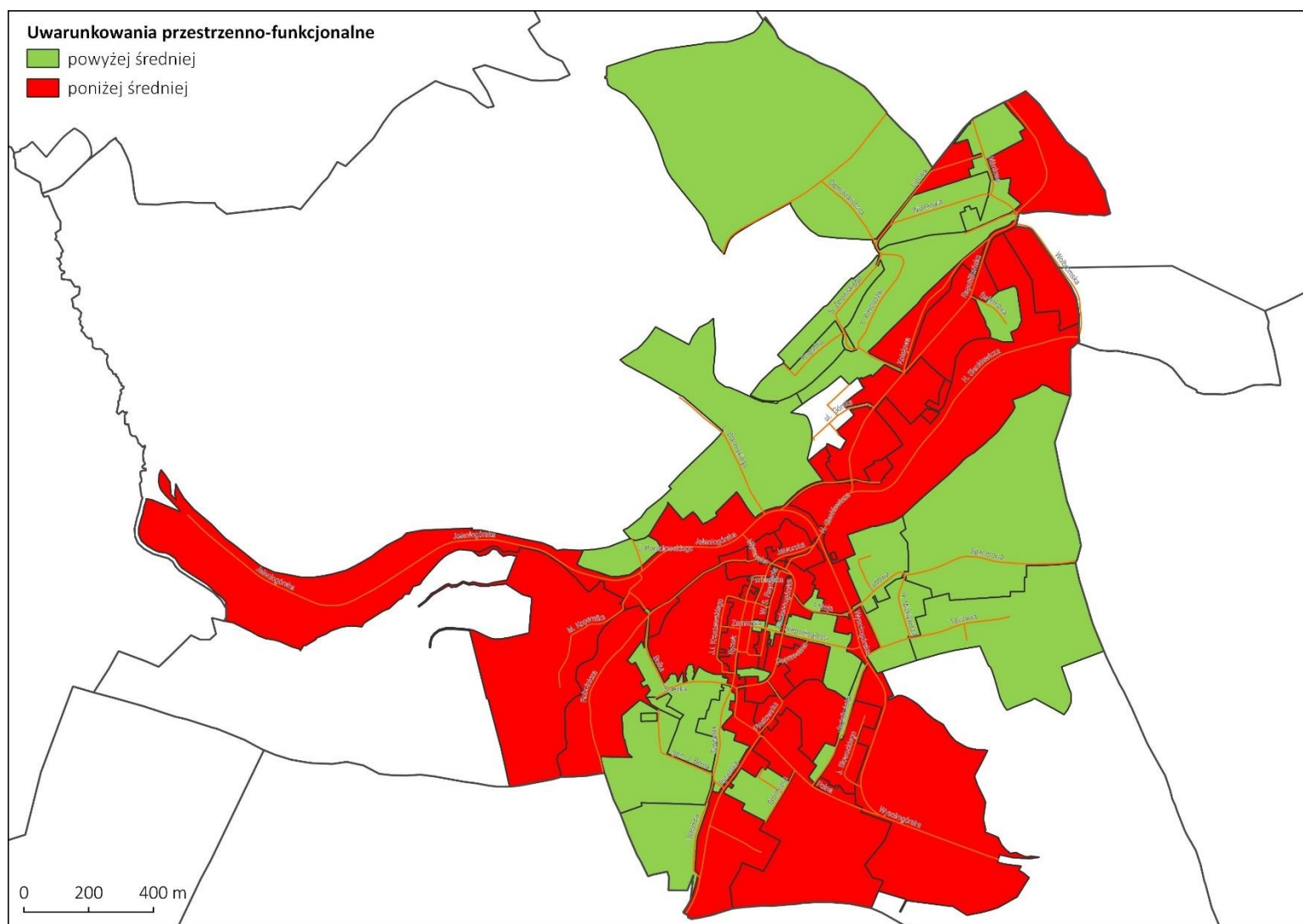
Zapis matematyczny: ZIELONY (1 punkt) + ŻÓŁTY (2 punkty) + CZERWONY (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów).

Tabela 22 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – wskaźnik IMD dla obszaru miejskiego w gminie Bolków

Lp.	Ulica	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w stosunku do średniej sumarycznej łącznej	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych w stosunku do średniej sumarycznej	IMD przestrzenno-funkcjonalne (czerwone powyżej, zielone - poniżej)
1	1 Maja			4
2	Bema			4
3	Bolka			2
4	Demokratyczna			4
5	Farbiarska			7
6	Jagiellońska			4
7	Jaworska			7
8	Jeleniogórska			7
9	Kamiennogórska			7
10	Kolejowa			7
11	Kopernika			7
12	Kościuszki			4
13	Kraszewskiego			7
14	Lipowa			7
15	Ludowa			4
16	Mickiewicza			4
17	Młynarska			7
18	Niepodległości			4
19	Piastowska			7
20	Plac Jana Pawła II			4
21	Pogodna			4
22	Polna			7
23	Poniatowskiego			4
24	Poprzeczna			7
25	Republikańska			7
26	Reymonta			7
27	Robotnicza			7
28	Rycerska			7
29	Rynek			7
30	Sienkiewicza			7
31	Słoneczna			4
32	Słowackiego			7
33	Spacerowa			4
34	Szpitalna			4
35	Ścieżka			4
36	Świerkowa			4
37	Tęczowa			4
38	Waryńskiego			4
39	Widokowa			4
40	Wiśniowa			4
41	Wolbromska			7
42	Wspólna			4
43	Wysokogórska			7
44	Żeromskiego			4
Średnia sumaryczna				5,39

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 5 Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze miejskim (IMD łączne)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej)

Lp.	Sołectwo	Liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych	Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej	Liczba przyłączy do sieci wodociągowej	Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej	Średnia sumaryczna łączna (A + B) / 2	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w stosunku do średniej sumarycznej łącznej
				(liczba przyłączy kan./liczbę budynków*100)		(liczba przyłączy wod./liczbę budynków*100)		(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
				(A)		(B)		
1	Gorzanowice	77	0	0	0	0	0	
2	Grudno	59	0	0	0	0	0	
3	Jastrowiec	173	0	0	0	0	0	
4	Kaczorów	621	0	0	0	0	0	
5	Lipa	651	0	0	0	0	0	
6	Mysłów	572	0	0	0	0	0	
7	Nowe Rochowice	47	0	0	0	0	0	
8	Płonina	112	0	0	0	0	0	
9	Półwsie	57	0	0	0	0	0	
10	Radzimowice	14	0	0	0	0	0	
11	Sady Dolna	375	120	32	112	29,87	30,93	
12	Sady Górne	458	96	20,96	132	28,82	24,89	
13	Stare Rochowice	370	0	0,00	0	0,00	0,00	
14	Świny	252	72	28,57	74	29,37	28,97	
15	Wierzchosławice	816	0	0,00	0	0,00	0,00	
16	Wierzchosławiczki	50	0	0,00	0	0,00	0,00	
17	Wolbromek	530	134	25,28	1362	256,98	141,13	
Średnia				6,28	Średnia	20,30	13,29	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Tabela 24 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do obiektów publicznych)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba obiektów kulturalno-sportowych	Dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu) TAK - 1p./NIE - 0p.	Dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów TAK - 1p./NIE - 0p.	Suma (A + B + C + D)	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych (A + B + C + D)
			(A)	(C)	(D)		(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
1	Gorzanowice	77	0	NIE	NIE	0	
2	Grudno	59	0	NIE	NIE	0	
3	Jastrowiec	173	0	NIE	NIE	0	
4	Kaczorów	621	2	NIE	NIE	2	
5	Lipa	651	1	NIE	NIE	1	
6	Mystów	572	1	NIE	NIE	1	
7	Nowe Rochowice	47	0	NIE	NIE	0	
8	Płonina	112	0	NIE	NIE	0	
9	Półwsie	57	0	NIE	NIE	0	
10	Radzimowice	14	0	NIE	NIE	0	
11	Sady Dolna	375	1	NIE	NIE	1	
12	Sady Górne	458	1	NIE	NIE	1	
13	Stare Rochowice	370	1	NIE	NIE	1	
14	Świny	252	1	NIE	NIE	1	
15	Wierzchosławice	816	1	NIE	NIE	1	
16	Wierzchosławiczki	50	0	NIE	NIE	0	
17	Wolbromek	530	1	TAK	TAK	3	
Średnia sumaryczna						0,71	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Tabela 25 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do komunikacji publicznej)

Lp.	Sołectwo	Liczba dziennych kursów komunikacji publicznej	Średnia dostępność	Dostępności komunikacyjnej	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej
		(A)	(B)	(C = A / B * 100)	(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
1	Gorzanowice	3	6,47	46,37	
2	Grudno	7	6,47	108,19	
3	Jastrowiec	7	6,47	108,19	
4	Kaczorów	14	6,47	216,38	
5	Lipa	9	6,47	139,10	
6	Mysłów	14	6,47	216,38	
7	Nowe Rochowice	3	6,47	46,37	
8	Płonina	3	6,47	46,37	
9	Półwsie	3	6,47	46,37	
10	Radzimowice	0	6,47	0,00	
11	Sady Dolna	6	6,47	92,74	
12	Sady Górne	6	6,47	92,74	
13	Stare Rochowice	3	6,47	46,37	
14	Świny	11	6,47	170,02	
15	Wierzchosławice	14	6,47	216,38	
16	Wierzchosławiczki	3	6,47	46,37	
17	Wolbromek	4	6,47	61,82	
	Średnia	6,47	X	100,01	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

Łączna wartość IMD w uwarunkowaniach przestrzenno-funkcjonalnych na obszarze wiejskim jest sumą wskaźnika dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ze wskaźnikiem w dostępności do obiektów publicznych oraz wskaźnikiem dostępności do komunikacji publicznej.

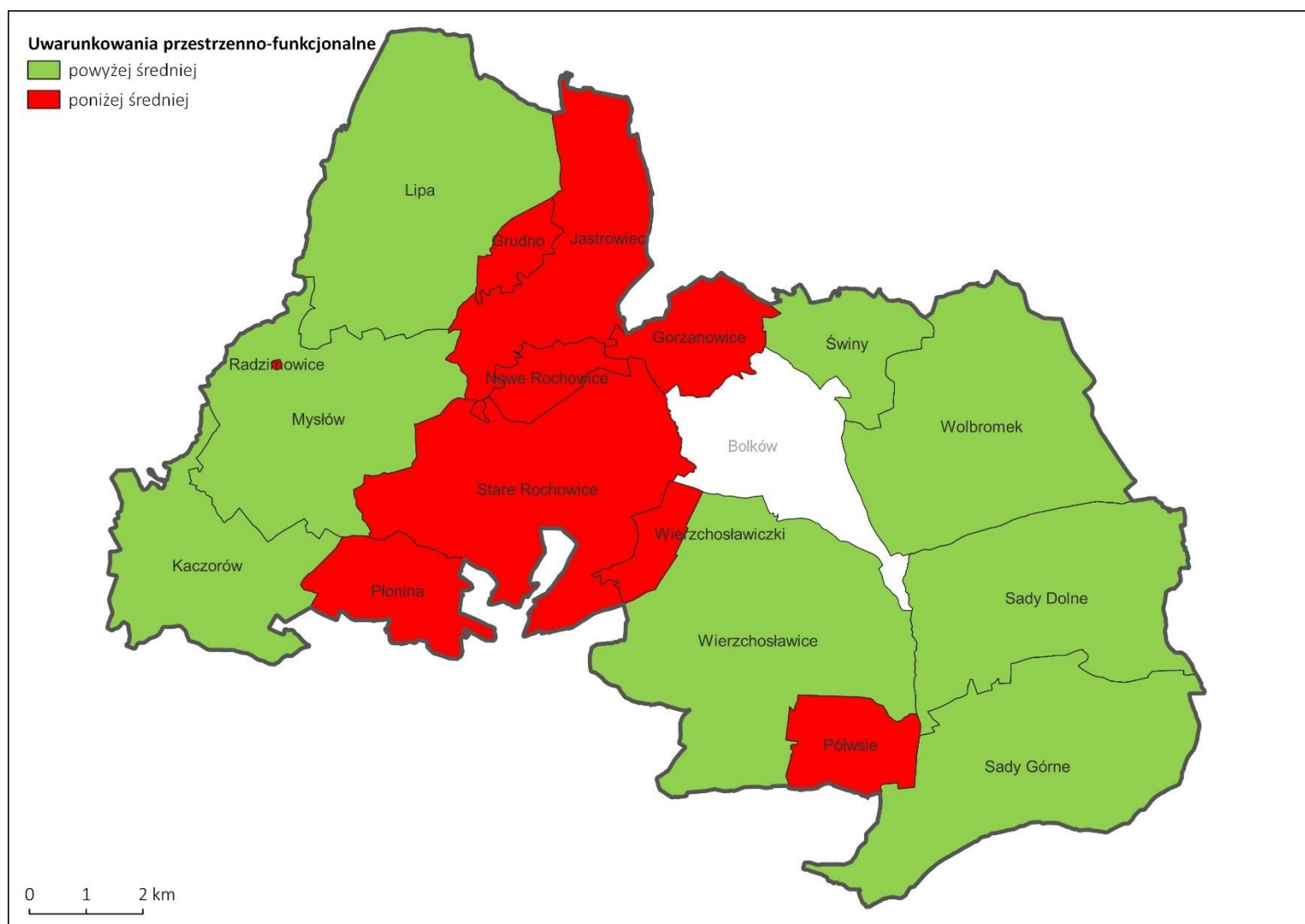
Zapis matematyczny: ZIEŁONY (1 punkt) + ŻÓŁTY (2 punkty) + CZERWONY (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów).

Tabela 26 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – wskaźnik IMD dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków

Lp.	Sołectwo	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w stosunku do średniej sumarycznej łącznej	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych	IMD przestrzenno-funkcjonalne (czerwone powyżej, zielone - poniżej)
1	Gorzanowice				12
2	Grudno				8
3	Jastrowiec				8
4	Kaczorów				5
5	Lipa				5
6	Mysłów				5
7	Nowe Rochowice				12
8	Płonina				12
9	Półwie				12
10	Radziłowice				12
11	Sady Dolna				5
12	Sady Górne				5
13	Stare Rochowice				8
14	Świny				3
15	Wierzchosławice				5
16	Wierzchosławiczki				12
17	Wolbromek				5
Średnia sumaryczna					7,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 6 Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze wiejskim (IMD łączne)

Źródło: opracowanie własne

IV.6 Analiza uwarunkowań środowiskowych

Uwarunkowania środowiskowe to całe spektrum czynników, które wpływają na środowisko przyrodnicze gminy Bolków. Można pod tym względem przeanalizować jakość powietrza, masę wytwarzanych odpadów komunalnych, ilość azbestu, którym pokryte są nieruchomości, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, itp. Ze względu na dostępność danych publicznych, na potrzeby przeprowadzenia analizy uwarunkowań środowiskowych wzięto pod uwagę wskaźnik zanieczyszczenia azbestem.

Stan jakości powietrza w gminie Bolków można określić jako dobry. Żadne z substancji szkodliwych nie przekraczają w ocenie śródrocznej dozwolonych poziomów przekroczeń. Jednak **do głównych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie Bolków można zaliczyć emisję antropogeniczną (tj. związana z działalnością człowieka) - emisja ze źródeł przemysłowych (tzw. emisja punktowa), emisja z sektora komunalno-bytowego (tzw. emisja niska lub emisja powierzchniowa) oraz emisja ze środków transportu (tzw. emisja liniowa) z tym, że dwa ostatnie źródła emisji są najbardziej uciążliwe na terenie gminy (zwłaszcza emisja niska z sektora komunalno-bytowego i emisja ze środków transportu).** Stosowanie węgla do ogrzewania mieszkań w znaczny sposób wpływa na wzrost zanieczyszczeń w powietrzu. Taki wzrost jest szczególnie zauważalny w okresach zimowych (w sezonie grzewczym), wtedy mamy dość dużą emisję pyłów oraz związków kancerogennych np. benzo(a)pirenu do powietrza.

W 2011 r. do użytkowania została oddana **zmodernizowana oczyszczalnia ścieków** w miejscowości Wolbromek. Pracująca w nowym układzie oczyszczalnia ścieków w Wolbromku spełnia warunki obecnie obowiązującego pozwolenia wodnoprawnego pod względem jakościowym w dopuszczalnych wartościach określonych dla oczyszczonych ścieków komunalnych. Pozwolenie obowiązuje do 31.03.2023 r. Oczyszczalnia ścieków w Wolbromku jest w pełni zautomatyzowana i spełnia wszelkie wymogi Unii Europejskiej.

Zdjęcie 2 Oczyszczalnia ścieków w m. Wolbromek w gminie Bolków

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021-2030, s. 53.

Do oczyszczalni trafiają ścieki bytowe dopływające kolektorem systemu kanalizacji ogólnospławnej jak i ścieki dowożone pochodzące z przydomowych zbiorników bezodpływowych, znajdujących się na posesjach mieszkańców niemających możliwości włączenia się do sieci kanalizacji sanitarnej. Zmodernizowana oczyszczalnia wyposażona została w nowoczesną stację zlewczą, która pozwala na dokładny pomiar zarówno ilości, jak i jakości ścieków dostarczanych wozami asenizacyjnymi. W 2020 r. pobrano z własnych ujęć 219 973 m³ wody, zakupiono jej zaś 35 689 m³. Sprzedaż wody osiągnęła wartość 208 925,32 m³. Straty wody wyniosły 46 736,68 m³ (18,28 %) i wynikały przede wszystkim z wieku funkcjonującej sieci, a co za tym z jej dużej awaryjności. W ciągu roku wystąpiło 39 awarii o łącznym czasie trwania ok. 202 godziny. W roku 2020 nie przeprowadzono remontów sieci wodociągowej.

Analizując wartości zawarte w tabeli można zauważyć, że niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w badanym okresie stanowiły 55,61 % wszystkich odpadów wytworzonych w tym czasie. Drugą z frakcji odpadów, pod względem ilości, stanowią odpady ulegające biodegradacji i wynoszą 11,24 % ogółu odebranych odpadów, następnie zmieszane odpady opakowaniowe 8,46, opakowania ze szkła – 7,88 %, zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 07 – 7,36%, odpady wielkogabarytowe – 5,23 %, odpady z papieru i tektury – 2,5%. Pozostałe frakcje nie przekraczają 2,5 % wszystkich zebranych odpadów w tym okresie. **W analizowanym okresie ostatnich 3 lat zauważa się wzrost ilości segregowanych odpadów, a spadek ilość odpadów niesegregowanych**, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27 Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Bolków w latach 2018-2020 [Mg]

Odpady odebrane	2018	2019	2020	Wzrost/spadek
Ilość odebranych odpadów zmieszanych w Mg	2 176,74	2 076,64	1 847,20	spadek
Ilość odebranych odpadów ulegających biodegradacji w Mg	64,62	102,08	319,48	wzrost
Ilość odebranych pozostałych odpadów segregowanych w Mg	487,54	539,60	620,37	wzrost

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021-2030, s. 108.

W punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) zebrano łącznie 534,7151 tony wysegregowanych odpadów. Biorąc pod uwagę liczbę ton wytworzonych odpadów na terenie gminy Bolków w roku 2020 i liczbę mieszkańców ujętych w deklaracji można wyliczyć, że 1 mieszkaniec gminy wytwarza 437 kg odpadów rocznie.

Do innych odpadów na terenie gminy Bolków, które są szkodliwe dla zdrowia człowieka, należą wyroby zawierające azbest. Azbest jest zaliczany do substancji o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka oraz o działaniu toksycznym przy narażeniu przewlekłym na jego oddziaływanie. Szkodliwość azbestu nie wynika z jego składu chemicznego, ale przyczyna szkodliwości tkwi w jego włóknistej strukturze. Niewidoczne dla oka i niewyczuwalne w dotyku włókna azbestu są najcieńszymi włóknami występującymi w przyrodzie, a ich kumulowanie się w płucach może powodować po kilkunastu latach pojawienie się chorób azbestozależnych: pylicy azbestowej (azbestozy), raka płuca, zmian opłucnowych, międzybłoniaka opłucnej. Pył azbestowy nie tylko zanieczyszcza płuca, ale i mechanicznie je uszkadza. W związku z tym polityka ochrony środowiska powinna zmierzać do jak najszybszego usunięcia i zutylizowania materiałów zawierających azbest, gdyż według Państwowego Zakładu Higieny każdy kontakt z azbestem może być niekorzystny i należy go unikać, chociaż nie musi on wywołać skutków chorobowych. Możliwość kontaktu z azbestem należy zatem ograniczyć do minimum.

Działania związane z usunięciem azbestu i wyrobów zawierających azbest realizowane są na podstawie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bolków”, uchwalonego uchwałą Nr XIII/98/15 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 22 grudnia 2015 r. Zgodnie z ewidencją, na terenie gminy Bolków, zinwentaryzowano 1 251 523,36 kg wyrobów zawierających azbest. Łącznie zewidencjonowano 1 644,60 m² płyt azbestowo-cementowych płaskich oraz 76 575,61 m² płyt azbestowo-cementowych falistych. Zewidencjonowany azbest znajdował się na 670 obiektach z terenu gminy. W celu wyeliminowania skutków negatywnego oddziaływania azbestu na mieszkańców gminy oraz na środowisko Urząd Miejski w Bolkowie realizuje zadanie pn.: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bolków” polegającego na dotowaniu demontażu, odbioru, transportu oraz utylizacji odpadów zawierających azbest pochodzących z nieruchomości znajdujących się na terenie gminy. W latach 2017-2020 z terenu gminy Bolków zutylizowano łącznie 14 248,25 m² materiałów zawierających azbest. Ilość zutylizowanego azbestu w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28 Ilość unieszkodliwiona na terenie gminy Bolków w latach 2017-2020

Miejscowość	2017	2018	2019	2020
Gorzanowice	128,125	-	92,50	176,56
Grudno	261,875	-	-	-
Lipa	497,75	525	95,00	-
Mysłów	278,125	799	-	1275,625
Sady Dolne	371,875	247	364,375	-
Wierzchosławice	1048,44	1362	925,625	100,625
Wierzchosławiczki	-	-	-	266,25
Sady Górne	-	194	-	-
Płonina	59,375	-	-	-

Kaczorów	368,75	13	-	-
Bolków	233,75	1867	168,44	470
Wolbromek	-	1138	55,625	-
Stare Rochowice	-	304	-	-
Nowe Rochowice	-	70	-	-
Półwsie	-	169	-	-
Świny	-	125	-	36,56
Jastrowiec	-	-	160	-
RAZEM:	3 248,065	6 813,0	1 861,565	2 325,62

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021-2030, s. 105-106.

Zewidencjonowana ilość azbestu występuje w przeważającej mierze na obszarach wiejskich.

W samym Bolkowie zewidencjonowano łącznie 3 268,70 m² azbestu na 42 budynkach. **W celu ochrony zdrowia i środowiska naturalnego konieczne jest realizowanie w dalszym ciągu polityki zmierzającej do eliminacji azbestu z terenu całej gminy.** Również podejmowane działania gminy w aspekcie ochrony zdrowia powinny uwzględniać niniejszy aspekt podczas planowania działań rewitalizacyjnych.

Uwzględniając powyższe zapisy dotyczące ilości zewidencjonowanego azbestu na terenie gminy w ramach analizy uwarunkowań środowiskowych wzięto pod uwagę wskaźnik zanieczyszczenia azbestem, który liczony jest jako stosunek ilości zutylizowanego azbestu do ilości azbestu zewidencjonowanego w analizowanej jednostce. Wartość powyżej średniej sumarycznej (kolor czerwony) wskazuje na dużą ilość zanieczyszczenia jednostki wyrobami zawierającymi azbest, co w konsekwencji może prowadzić do większej liczby osób chorujących na tych obszarach.

Tabela 29 Uwarunkowania środowiskowe - dla obszaru miejskiego w gminie Bolków

Lp.	Ulica	Ilość zewidencjonowanego azbestu [kg]	Ilość zutilizowanego azbestu [kg]	Procentowe zutilizowanie azbestu	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem [%]	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem w stosunku do średniej sumarycznej
		(A)	(B)	(C = B / A* 100)	D = [100%-C]	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej)
1	1 Maja	0	0	0,00	0,00	
2	Bema	126	0	0,00	100,00	
3	Bolka	1756	1441	82,06	17,94	
4	Demokratyczna	3024	0	0,00	100,00	
5	Farbiarska	0	0	0,00	0,00	
6	Jagiellońska	1230	0	0,00	100,00	
7	Jaworska	567	0	0,00	100,00	
8	Jeleniogórska	913,01	472,01	51,70	48,30	
9	Kamiennogórska	2887,5	0	0,00	100,00	
10	Kolejowa	1848	0	0,00	100,00	
11	Kopernika	2068,5	0	0,00	100,00	
12	Kościuszki	1618	1450	89,62	10,38	
13	Kraszewskiego	5220	3420	65,52	34,48	
14	Lipowa	985,6	985,6	100,00	0,00	
15	Ludowa	252	0	0,00	100,00	
16	Mickiewicza	1890	0	0,00	100,00	
17	Młynarska	0	0	0,00	0,00	
18	Niepodległości	0	0	0,00	0,00	
19	Piastowska	0	0	0,00	0,00	
20	Plac Jana Pawła II	0	0	0,00	0,00	
21	Pogodna	0	0	0,00	0,00	

22	Polna	0	0	0,00	0,00	
23	Poniatowskiego	441	0	0,00	100,00	
24	Poprzeczna	0	0	0,00	0,00	
25	Republikańska	0	0	0,00	0,00	
26	Reymonta	0	0	0,00	0,00	
27	Robotnicza	985,6	985,6	100,00	0,00	
28	Rycerska	0	0	0,00	0,00	
29	Rynek	0	0	0,00	0,00	
30	Sienkiewicza	19266	14958	77,64	22,36	
31	Słoneczna	0	0	0,00	0,00	
32	Słowackiego	1088	815	74,91	25,09	
33	Spacerowa	0	0	0,00	0,00	
34	Szpitalna	210	210	100,00	0,00	
35	Ścieżka	0	0	0,00	0,00	
36	Świerkowa	0	0	0,00	0,00	
37	Tęczowa	0	0	0,00	0,00	
38	Waryńskiego	0	0	0,00	0,00	
39	Widokowa	0	0	0,00	0,00	
40	Wiśniowa	0	0	0,00	0,00	
41	Wolbromska	0	0	0,00	0,00	
42	Wspólna	2750	2750	100,00	0,00	
43	Wysokogórska	358,6	358,6	100,00	0,00	
44	Żeromskiego	0	0	0,00	0,00	
Średnia sumaryczna					26,33	

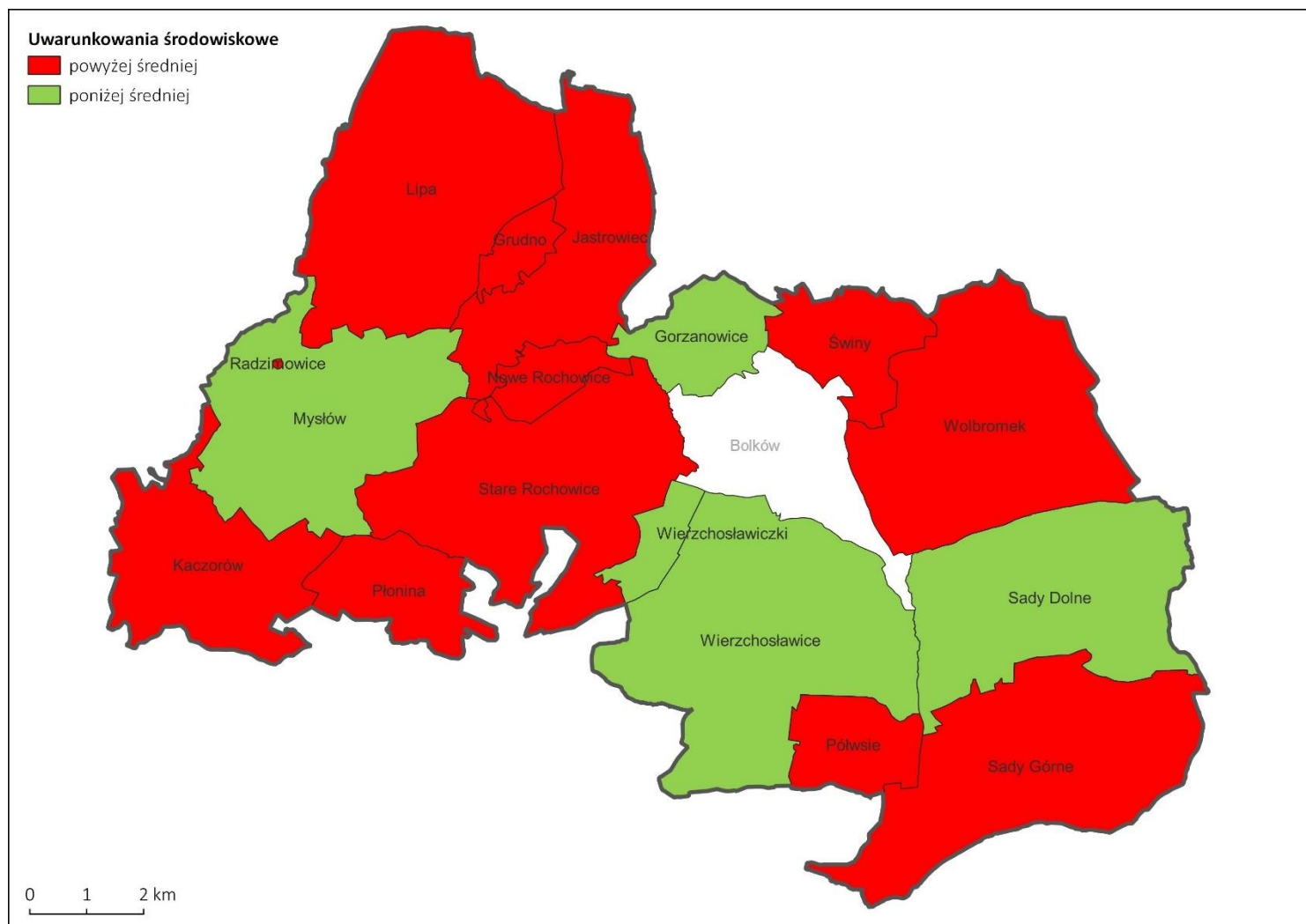
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Tabela 30 Uwarunkowania środowiskowe - dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków

Lp.	Sołectwo	Ilość zewidencjonowanego azbestu [kg]	Ilość zutyliżowanego azbestu [kg]	Procentowe zutyliżowanie azbestu	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem [%]	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem w stosunku do średniej sumarycznej
		(A)	(B)	(C = B / A* 100)	D = [100%-C]	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej)
1	Gorzanowice	29489	4538	15,39	84,61	
2	Grudno	5911,5	0	0	100	
3	Jastrowiec	28691,65	2560	8,92	91,08	
4	Kaczorów	87081,9	2415,6	2,77	97,23	
5	Lipa	139968,66	9878,16	7,06	92,94	
6	Mysłów	80790,9	20440,5	25,3	74,7	
7	Nowe Rochowice	16930,2	623,7	3,68	96,32	
8	Płonina	23250	462	1,99	98,01	
9	Półwsie	95485	154	0,16	99,84	
10	Radzimowice	1662	0	0	100	
11	Sady Dolna	46457,2	8318,2	17,9	82,1	
12	Sady Górne	124098	2772	2,23	97,77	
13	Stare Rochowice	123257,2	2939,2	2,38	97,62	
14	Świny	11824	1135	9,6	90,4	
15	Wierzchosławice	195345,48	42297,48	21,65	78,35	
16	Wierzchosławiczki	5961	4260	71,46	28,54	
17	Wolbromek	91798,8	8620,8	9,39	90,61	
Średnia sumaryczna					88,24	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 8 Analiza uwarunkowań środowiskowych w obszarze wiejskim (IMD tączne)

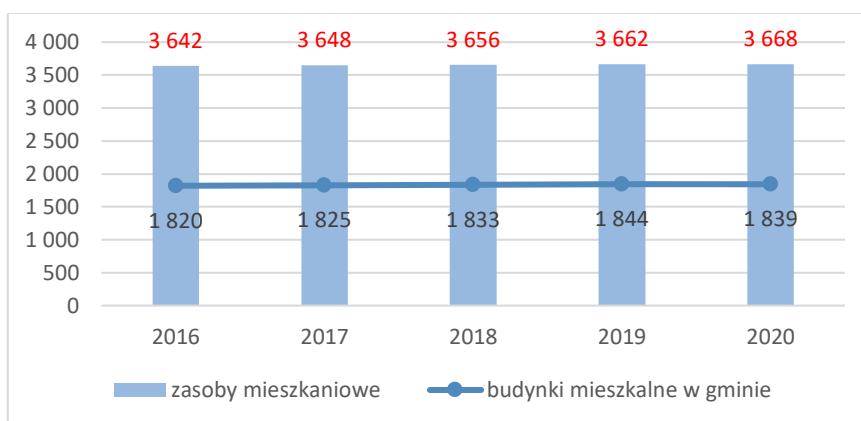
Źródło: opracowanie własne

IV.7 Analiza uwarunkowań technicznych

Analizując uwarunkowania techniczne należy podkreślić, iż stan obiektów budowlanych ma wpływ na degradację obszaru i możliwość rozwoju jego potencjału w przyszłości lub wystąpienie deficytów uniemożliwiających efektywne przeciwdziałanie zjawiskom kryzysowym. Obiekty zaniedbane, zniszczone i ulegające naturalnej degradacji mają negatywny wpływ na środowisko. Ponadto stanowi o braku atrakcyjności i tym samym o potrzebie dokonywania remontów, modernizacji itp. Dzielnice pełne zdegradowanych i zniszczonych budynków nie stanowią atrakcyjnego miejsca zamieszkania, są raczej kojarzone z wykluczeniem społecznym, gdzie panuje nawarstwienie problemów społecznych (np. bezrobocie, alkoholizmu, przemocy w rodzinie). W związku z tym należy zwrócić uwagę na podobszary, gdzie zdewastowane i zniszczone budynki mieszkalne występują najliczniej, aby tym samym podjąć działania naprawcze, które będą minimalizowały ryzyko wystąpienia wykluczenia społecznego mieszkańców gminy. Efektywność wykorzystania obiektów budowlanych oraz możliwość prowadzenia działań pozwalających na wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej w pozostałych uwarunkowaniach, wpływa na procesy rewitalizacyjne, które będą mogły być prowadzone w przyszłości.

Na terenie gminy Bolków w 2020 r. znajdowało się 3 668 nieruchomości (mieszkań). W 2020 r. oddano do użytku 6 nowych mieszkań, których przeciętna powierzchnia wynosiła 142,3 m². Na przestrzeni lat 2017-2020 liczba budynków mieszkalnych zwiększyła się o 19, a liczba mieszkań wzrosła w tym okresie o 26.

Wykres 9 Liczba budynków mieszkalnych i zasobów mieszkaniowych w gminie Bolków w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Do analizy uwarunkowań technicznych wzięto pod uwagę wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków (utrata wartości budowlanej wynikającej z upływu czasu), który wynika ze stosunku liczby wybudowanych budynków przed 1970 r. do liczby zewidencjonowanych budynków mieszkalnych ogółem w analizowanej jednostce. Wyższy wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków oznacza mniejsze i ograniczone potencjały rozwojowe obszaru. W analizie uwzględniono

budynki wybudowane przez 1970 r. z uwagi na fakt, że zabudowania, których wiek wynosi ponad pięćdziesiąt lat najczęściej ulegają naturalnej degradacji. Dodatkowo obiekty, które nie są modernizowane, powstały z materiałów, które nie zapewniają odpowiedniej izolacyjności cieplnej, a dodatkowo w budynkach zamontowane są nieekologiczne źródła grzewcze. Nowoczesne technologie w budownictwie wykorzystują materiały budowlane i rozwiązania techniczne przyjazne środowisku oraz o wysokim współczynniku izolacyjności cieplnej. Z kolei stare budownictwo najczęściej nie posiada takich rozwiązań.

Warto podkreślić, że uwzględniając ten wskaźnik zarówno obszar miejski jak i wiejski charakteryzuje się przeciętną ilością potencjalnego zużycia technicznego budynków. Nie można jednoznacznie stwierdzić, że więcej zniszczonych i zdewastowanych budynków mieszkalnych znajduje się na terenach wiejskich.

Zdjęcie 3 Dom szachulcowy w Grudnie

Źródło: fotografia własna

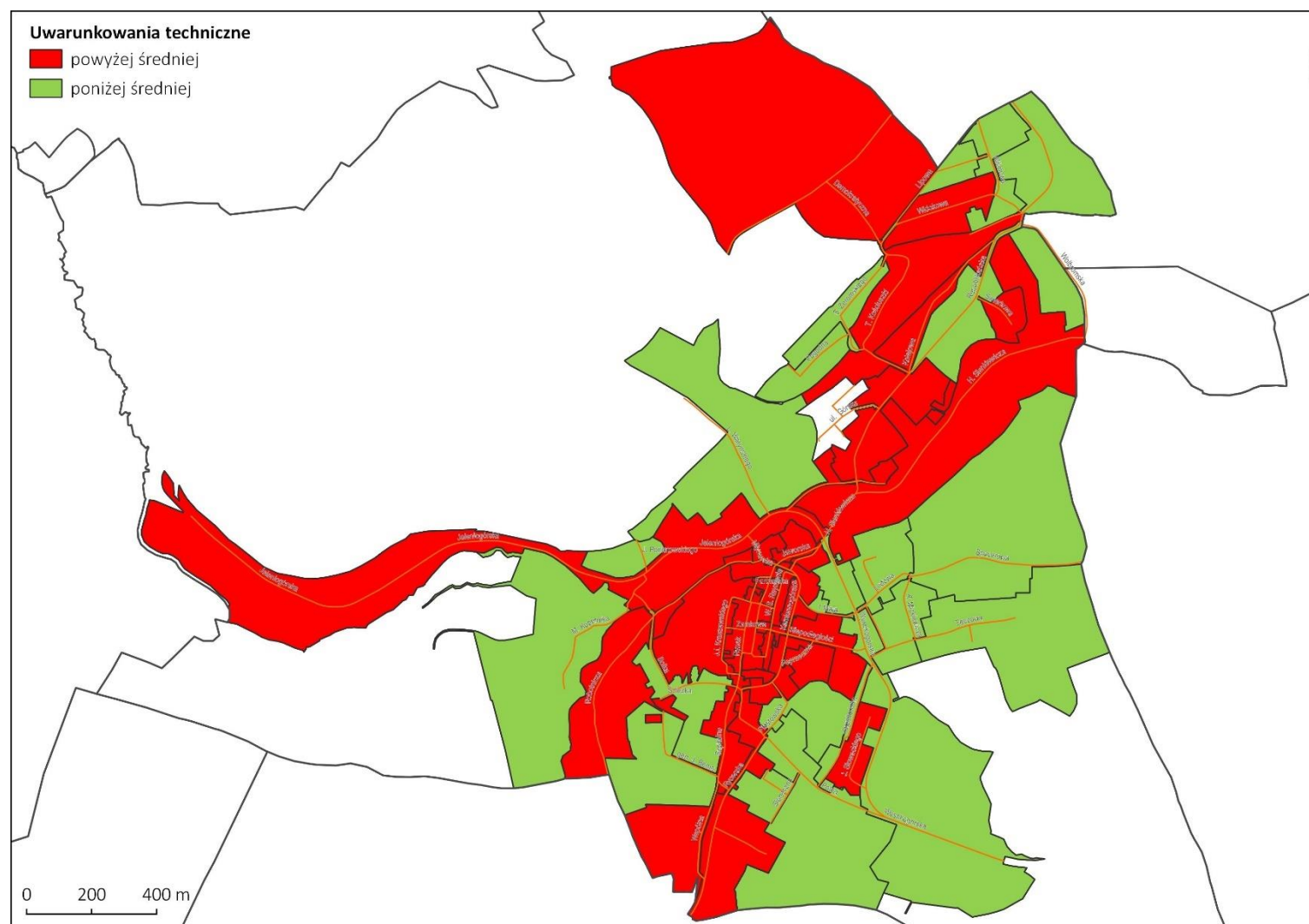
Tabela 31 Uwarunkowania techniczne – dla obszaru miejskiego w gminie Bolków

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r.	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków (utrata wartości budowlanej wynikającej z upływu czasu)	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków do wartości średniej sumarycznej
			(A)	(B)	(C = B / A * 100)	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej)
1	1 Maja	52	2	1	50,00	
2	Bema	58	14	3	21,43	
3	Bolka	76	18	11	61,11	
4	Demokratyczna	27	8	6	75,00	
5	Farbiarska	51	7	7	100,00	
6	Jagiellońska	23	6	0	0,00	
7	Jaworska	190	20	20	100,00	
8	Jeleniogórska	165	30	28	93,33	
9	Kamiennogórska	231	26	17	65,38	
10	Kolejowa	274	22	21	95,45	
11	Kopernika	85	15	6	40,00	
12	Kościuszki	77	25	22	88,00	
13	Kraszewskiego	91	16	14	87,50	
14	Lipowa	47	13	4	30,77	
15	Ludowa	118	32	2	6,25	
16	Mickiewicza	31	10	1	10,00	
17	Młynarska	25	4	4	100,00	
18	Niepodległości	205	10	10	100,00	
19	Piastowska	86	3	1	33,33	
20	Plac Jana Pawła II	1	1	1	100,00	
21	Pogodna	4	2	0	0,00	

22	Polna	207	13	5	38,46	
23	Poniatowskiego	26	10	2	20,00	
24	Poprzeczna	13	2	2	100,00	
25	Republikańska	145	21	13	61,90	
26	Reymonta	169	18	18	100,00	
27	Robotnicza	47	5	5	100,00	
28	Rycerska	251	30	30	100,00	
29	Rynek	367	32	32	100,00	
30	Sienkiewicza	578	36	36	100,00	
31	Słoneczna	15	6	0	0,00	
32	Słowackiego	138	16	14	87,50	
33	Spacerowa	4	1	0	0,00	
34	Szpitalna	134	10	9	90,00	
35	Ścieżka	6	3	3	100,00	
36	Świerkowa	11	1	1	100,00	
37	Tęczowa	41	15	0	0,00	
38	Waryńskiego	44	11	6	54,55	
39	Widokowa	61	29	26	89,66	
40	Wiśniowa	52	18	7	38,89	
41	Wolbromska	46	1	0	0,00	
42	Wspólna	35	9	7	77,78	
43	Wysokogórska	292	7	4	57,14	
44	Żeromskiego	62	18	7	38,89	
				Średnia sumaryczna	61,64	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 9 Analiza uwarunkowań technicznych w obszarze miejskim (IMD łączne)

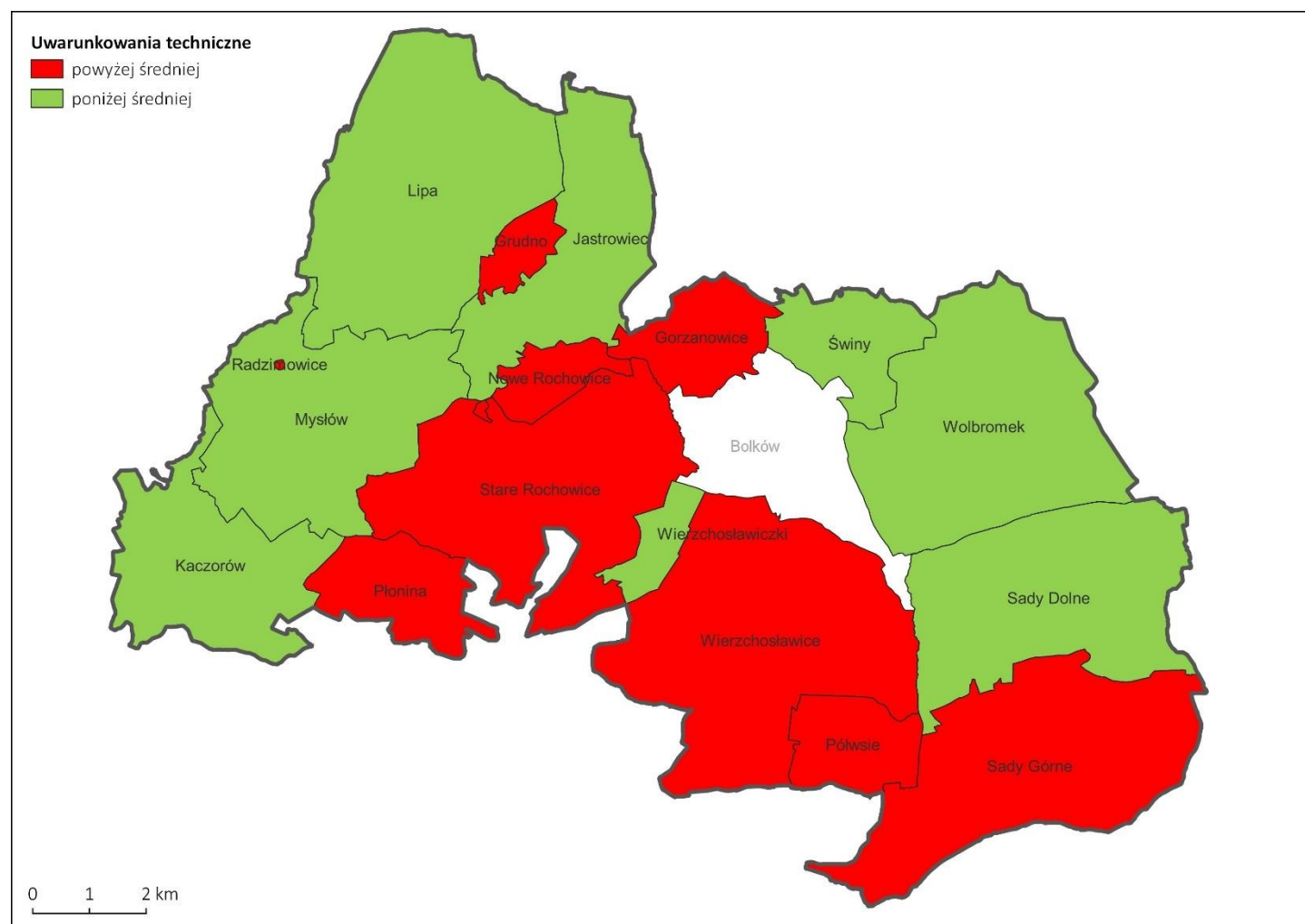
Źródło: opracowanie własne

Tabela 32 Uwarunkowania techniczne – dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r.	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków (utrata wartości budowlanej wynikającej z upływu czasu)	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków do wartości średniej sumarycznej
			(A)	(B)	(C = B / A * 100)	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej)
1	Gorzanowice	77	32	29	90,63	
2	Grudno	59	18	18	100,00	
3	Jastrowiec	173	38	34	89,47	
4	Kaczorów	621	149	127	85,23	
5	Lipa	651	140	123	87,86	
6	Mystów	572	133	118	88,72	
7	Nowe Rochowice	47	19	19	100,00	
8	Płonina	112	47	46	97,87	
9	Półwie	57	13	13	100,00	
10	Radzimowice	14	12	11	91,67	
11	Sady Dolna	375	95	74	77,89	
12	Sady Górne	458	117	107	91,45	
13	Stare Rochowice	370	110	107	97,27	
14	Świny	252	62	47	75,81	
15	Wierzchosławice	816	176	159	90,34	
16	Wierzchosławiczki	50	13	11	84,62	
17	Wolbromek	530	112	97	86,61	
Średnia sumaryczna					90,32	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Bolkowie

Mapa 10 Analiza uwarunkowań technicznych w obszarze wiejskim (IMD łączne)

Źródło: opracowanie własne

Rozdział V Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje wynik analizy obszaru z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

V.1 Wprowadzenie

Wybór obszarów wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji jest wynikiem gruntownej diagnozy zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy Bolków oraz wynikiem ustalenia ich koncentracji terytorialnej. W oparciu o przeprowadzone analizy ilościowe i jakościowe określono obszar zdegradowany, który został określony w oparciu o wartości łączne uwarunkowań społecznych przewyższające **średnią sumaryczną wynoszącą wartość 18,75 dla obszaru miejskiego oraz 17,88 dla obszaru wiejskiego.**

Na podstawie wyników uzyskanych w ramach uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno – funkcjonalnych, środowiskowych oraz technicznych wskazano obszary rewitalizacji, które zostały wyznaczone na podstawie Index of Multiple Deprivation. **Wyliczenie IMD ogólnego (łącznie) obejmowało wyliczenie wartości punktowej IMD społecznego oraz dodania wyników poszczególnych IMD dla każdego uwarunkowania, przyjmując ocenę jak przy analizie poszczególnych uwarunkowań**, czyli metodologia IMD obejmowała ocenę 3 punkty (**kolor czerwony**), a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono stanowiącą odstępstwo od średniej dla gminy dodatkowy jeden punkt, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Obszary oznaczone na inne kolory odpowiednio: 1 punkt (**kolor zielony**), 2 punkty (**kolor żółty**). Wynikiem tak prowadzonej analizy było wskazanie wartości IMD ogólnego. Zsumowano wartości w poszczególnych IMD w celu wskazania wartości łącznej, wynoszącej **średnią sumaryczną o wartości 27,61 dla obszaru miejskiego oraz 29,41 dla obszaru wiejskiego. Obszary, których wartość w łącznym IMD przekracza średnią sumaryczną, ponadto uznane zostały za obszary zdegradowane ze względu na wysoki stopień degradacji społecznej oraz posiadają wysokie wartości w przynajmniej jednym uwarunkowaniu (poza społecznym), są uznawane za obszary rewitalizacji.**

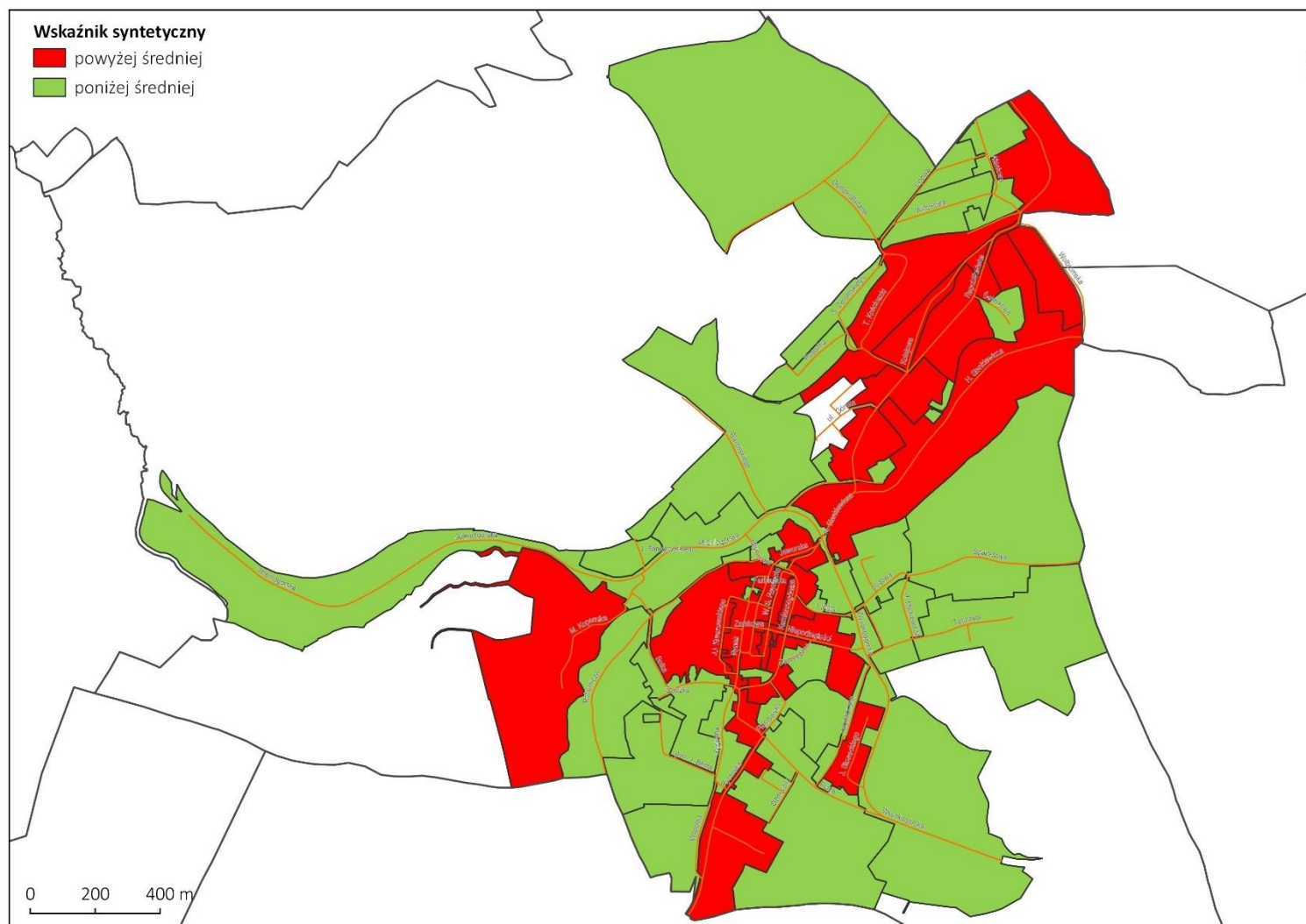
Tabela 33 IMD łączne - zbiorcze zestawienie uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych dla obszaru miejskiego

Lp.	Ulica	IMD społeczne	IMD gospodarcze	IMD przestrzenno-funkcjonalne	IMD środowiskowe	IMD techniczne	IMD łączne
1	1 Maja	18					24
2	Bema	11					20
3	Bolka	18					22
4	Demokratyczna	11					24
5	Farbiarska	18					27
6	Jagiellońska	11					17
7	Jaworska	17					30
8	Jeleniogórska	13					26
9	Kamiennogórska	20					33
10	Kolejowa	23					41
11	Kopernika	29					42
12	Kościuszki	44					50
13	Kraszewskiego	29					46
14	Lipowa	11					20
15	Ludowa	11					20
16	Mickiewicza	11					17
17	Młynarska	11					24
18	Niepodległości	32					41
19	Piastowska	18					27
20	Plac Jana Pawła II	11					20
21	Pogodna	11					17

22	Polna	11					20
23	Poniatowskiego	11					20
24	Poprzeczna	11					24
25	Republikańska	37					43
26	Reymonta	20					33
27	Robotnicza	23					26
28	Rycerska	29					38
29	Rynek	29					38
30	Sienkiewicza	53					62
31	Słoneczna	11					15
32	Słowackiego	18					31
33	Spacerowa	11					17
34	Szpitalna	18					27
35	Ścieżka	11					17
36	Świerkowa	11					17
37	Tęczowa	11					15
38	Waryńskiego	11					17
39	Widokowa	11					20
40	Wiśniowa	18					22
41	Wolbromska	44					53
42	Wspólna	18					27
43	Wysokogórska	12					21
44	Żeromskiego	18					24
Średnia sumaryczna							27,61

Źródło: opracowanie własne

Mapa 11 IMD łączne – obszar miejski

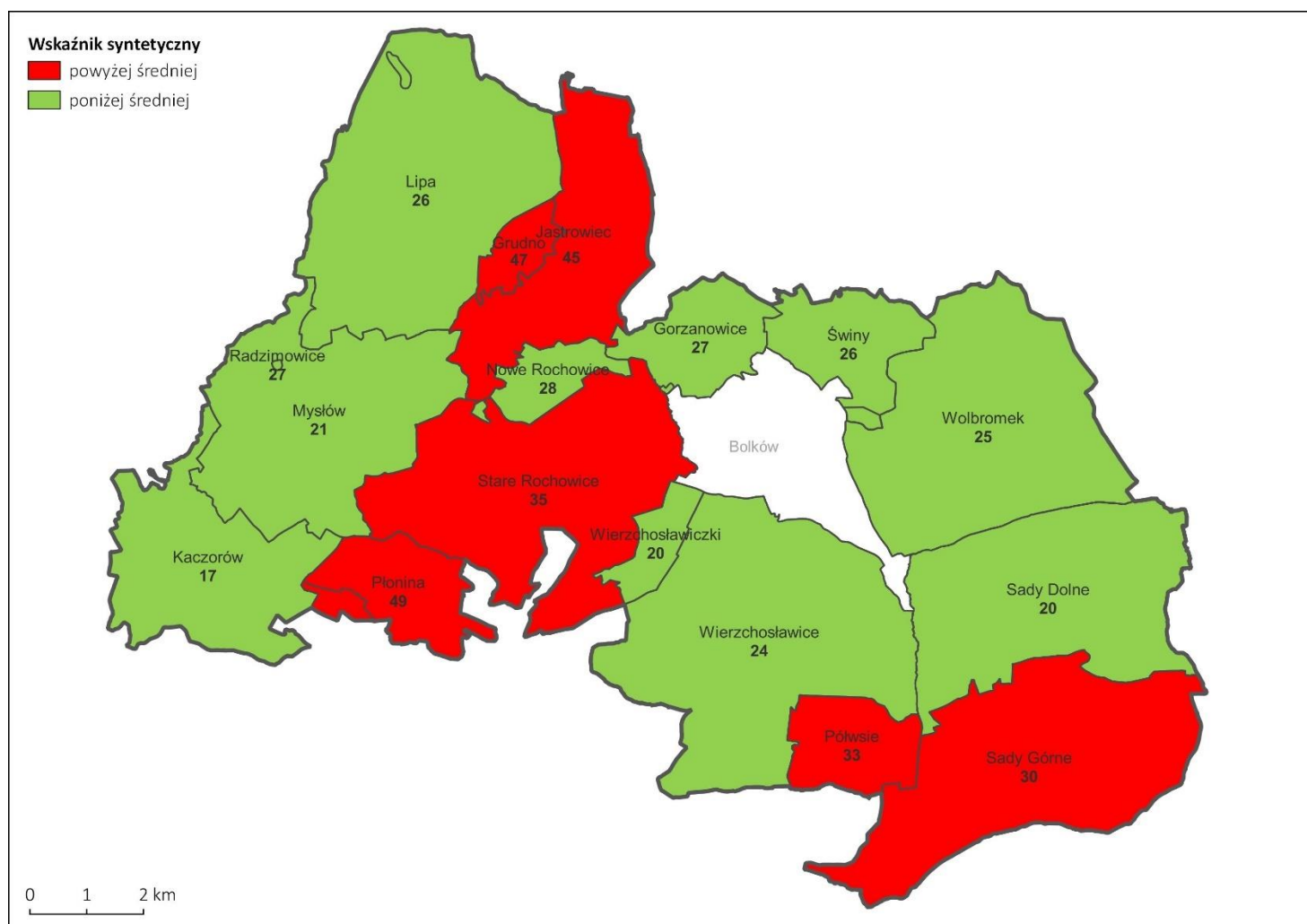
Źródło: opracowanie własne

Tabela 34 IMD łączne - zbiorcze zestawienie uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych dla obszaru wiejskiego

Lp.	Sołectwo	IMD społeczne	IMD gospodarcze	IMD przestrzenno-funkcjonalne	IMD środowiskowe	IMD techniczne	IMD łączne
1	Gorzanowice	14					27
2	Grudno	29					47
3	Jastrowiec	36					45
4	Kaczorów	11					17
5	Lipa	17					26
6	Mysłów	15					21
7	Nowe Rochowice	15					28
8	Płonina	31					49
9	Półwie	15					33
10	Radzimowice	14					27
11	Sady Dolne	14					20
12	Sady Górne	17					30
13	Stare Rochowice	17					35
14	Świny	17					26
15	Wierzchośławice	15					24
16	Wierzchośławiczki	11					20
17	Wolbromek	16					25
Średnia sumaryczna							29,41

Źródło: opracowanie własne

Mapa 12 IMD łączne – obszar wiejski

Źródło: opracowanie własne

V.2 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. stanowi, że działaniom rewitalizacyjnym może zostać poddany obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Przyjęta m.in. w ustawie definicja rewitalizacji jest bardzo rozbudowana i brzmi następująco: „Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Definicja ustawowa określa obszar zdegradowany jako: „**obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych (...), środowiskowych (...), przestrzenno-funkcjonalnych (...) lub technicznych (...)**”. Obszar zdegradowany jest więc przede wszystkim obszarem o problemach społecznych. Nie można wykluczyć faktu, że znajdują się na nim obszary zaniedbane lub zdewastowane, jednak nie należy utożsamiać tych zjawisk. Za obszar zdegradowany na terenie gminy Bolków uznaje się następujące podobszary:

Tabela 35 Obszar zdegradowany na terenie gminy Bolków

Obszar miejski	Obszar wiejski
Ulice: Kamiennogórska, Kolejowa, Kopernika, Kościuszki, Kraszewskiego, Niepodległości, Republikańska, Reymonta, Robotnicza, Rycerska, Rynek, Sienkiewicza oraz Wolbromska	Grudno Jastrowiec Płonina

Źródło: opracowanie własne

Z kolei obszar rewitalizacji ustawodawcy zdefiniowali jako: „**obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (...), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...)**”.

W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego wyznaczono jednostki, gdzie zidentyfikowano stan kryzysowy wynikający z natężenia problemów społecznych i co najmniej jednego z problemów w sferze

gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Na podobszarach zdegradowanych dokonano pogłębionej analizy dzięki realizacji spaceru studyjnego. Dodatkowymi argumentami wyznaczającym obszary do zrewitalizowania są ważne funkcje społeczno-gospodarcze oraz stan zagospodarowania terenów możliwych do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych. **W ramach przeprowadzonej analizy został wyznaczony obszar zdegradowany.** Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany musi obejmować występowanie przede wszystkim natężenia problemów społecznych, dlatego do obszaru zdegradowanego zaliczone zostały tylko jednostki administracyjne, dla których zidentyfikowano występowanie problemów w sferze społecznej. Wymienione powyżej wydzielone podobszary wskazują na potrzebę wprowadzenia działań naprawczych i wyprowadzenia z sytuacji kryzysowej, a w konsekwencji umożliwienia wskazanym podobszarom warunków do rozwoju w kontekście zarówno społecznym, infrastrukturalnym, środowiskowym, urbanistycznym.

Wysokie wskaźniki negatywne koncentracji uwarunkowań społecznych (wyznaczonych w oparciu o średni wskaźnik przekraczający średnią sumaryczną IMD dla danego obszaru – miejskiego i wiejskiego analizowanych odrębnie) pozwalają na wyznaczenie obszaru zdegradowanego. Następnie obszar zdegradowany analizowany jest w pozostałych uwarunkowaniach (m.in. technicznym, środowiskowym, przedstrzenno – funkcjonalnym i gospodarczym) i w przypadku wystąpienia wysokiej koncentracji w co najmniej jednym uwarunkowaniu, zaliczony zostaje do obszaru rewitalizacji. **Brak wysokiej koncentracji problemów w uwarunkowaniach społecznych uniemożliwia zaliczenie obszaru do obszaru rewitalizacji, ze względu na brak wyznaczenia obszaru zdegradowanego.**

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, **obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.** Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W ramach przeprowadzonej analizy **obszar rewitalizacji został wyznaczony na 6 podobszarach.** Obszar rewitalizacji został wskazany w stosunku do ogólnej liczby ludności gminy Bolków wynoszącej na koniec roku 2021: 9 895 osób na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Bolkowie oraz całkowitej powierzchni gminy wynoszącej 15 255 ha na podstawie danych GUS BDL. Wyznaczono **obszar rewitalizacji gminy Bolków obejmujący powierzchnię 225,2 ha (1,48% ogólnej powierzchni gminy),** którą zamieszkuje 2 910 osób (29,41% ogólnej liczby mieszkańców gminy). Wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów obszaru i liczby mieszkańców.

Tabela 36 Obszar rewitalizacji

Lp.	Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Ludność
OBSZAR MIEJSKI			
1	Bolków-Folwark (ulice: Kopernika, Robotnicza)	25,9	2 566
2	Bolków-Centrum (ulice: Sienkiewicza nr 1, 3, 3A, Kraszewskiego, Kamiennogórska, Niepodległości, Robotnicza, Rycerska, Rynek, Reymonta)	25,1	
3	Bolków-Północ (ulice: Sienkiewicza, Kolejowa, Republikańska, Kościuszki, Wolbromska)	55,4	
OBSZAR WIEJSKI			
1	Grudno	35,3	344
2	Jastrowiec	57	
3	Płonina	26,5	
RAZEM		225,2	2 910
Ogółem gmina		15255	9 895
%		1,48	29,41

Źródło: opracowanie własne

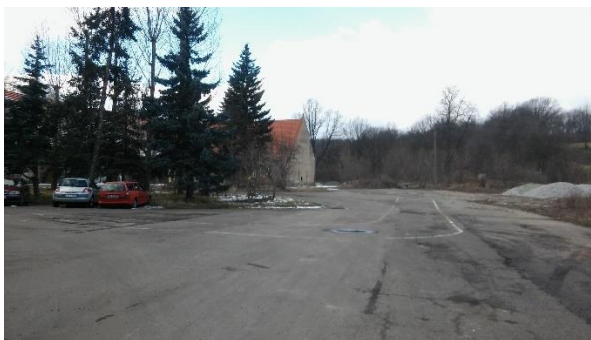
Miasto Bolków jest atrakcyjnym miejscem turystycznym na mapie Dolnego Śląska. Podczas spaceru studyjnego stwierdzono, że miejsc zniszczonych lub zdewastowanych jest stosunkowo niewiele. Na terenie miasta widoczne są pustostany i budynki ulegające degradacji, jednakże nie wynika to z działalności człowieka (np. grafity, wandalizm) lecz czasu ich użytkowania. Komunikacja publiczna wewnętrzna miasta nie istnieje, duża ilość osób wyjeżdża do pracy poza gminę, nie istnieją duże zakłady pracy na terenie gminy. W samym Bolkowie istnieje ogromny potencjał gospodarczy związany z dużą ilością zabytków oraz ciekawej infrastruktury. Zamek Bolków, który góruje w mieście oraz zamki zlokalizowane w sołectwach na terenie gminy prezentują się bardzo dobrze, stanowią ciekawe miejsca zabytkowe. Wysokie walory krajobrazowe gminy również służą rozwojowi turystyki. Z zakresie rozwoju turystycznego brakuje czytelnego przewodnika po regionie, ciekawych miejscach wartych zobaczenia.

V.3 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – Bolków-Folwark

Obszar Bolków-Folwark to obszar miasta, który jest zadbane, czysty i uważany za bezpieczny. Zachowany jest ład i porządek miejsca, dostępne są chodniki oraz oświetlenie uliczne. Ulica Robotnicza i Kopernika stanowią dość spokojną okolicę Bolkowa, jest to „ciche” miejsce, pomimo bliskości ulicy Jeleniogórskiej. Na obszarze tym znajdują się przede wszystkim domki jednorodzinne, część z nich jest nowa. Bliskość Zamku stanowi potencjał gospodarczy, choć już w dużej mierze wykorzystany.

Teren na skrzyżowaniu ul. Kopernika i Bolka stanowi zespół pałacowo-folwarczny, który jest zdewastowany, zniszczony i mało atrakcyjny. Jest to miejsce niebezpieczne, sprzyjające rozwojowi wandalizmu i chuligaństwa. Pustostany „odstraszają” swoim wyglądem inwestorów i nie są miejscem atrakcyjnym do rozwoju działalności gospodarczych.

Zdjęcie 4 Obszar Bolków-Folwark

Źródło: fotografia własna podczas spaceru studyjnego

Tabela 37 Analiza SWOT obszaru Bolków-Folwark

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - bliska lokalizacja Zamku w Bolkowie wraz z parkingiem, - obecność wieży ciśnień jako punktu widokowego, - przykłady ciekawej infrastruktury w dobrym stanie, - rozbudowa osiedla, domków jednorodzinnych, - spokojna i cicha dzielnica miasta, 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie pustostanów groźących zawaleniem, - bardzo zniszczony i zdewastowany plac pałacowo-folwarczny, - miejsce niebezpieczne (pustostany, opuszczone i zniszczone budynki, w których spotykają się osoby spożywające alkohol), - niewielka liczba podmiotów gospodarczych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - bogaci mieszkańcy mogą być „motorem napędowym” obszaru, - rozwój turystyki może być impulsem dla inwestycji i rozwoju gospodarczego, - rozwój organizacji pozarządowych na obszarze Bolków-Folwark, 	<ul style="list-style-type: none"> - postępujący spadek aktywności gospodarczej na obszarze, - postępująca degradacja budynków i okolicy, - degradacja obszaru, wynikająca z niewystarczających środków finansowych, wpływająca na pogłębienie negatywnych zjawisk społecznych (np. alkoholizm, narkomania),

Źródło: opracowanie własne

V.4 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – Bolków-Centrum

Obszar Bolków-Centrum to miejsce zadbane, czyste i zagospodarowane. Większość budynków mieszkalnych jest w dobrym stanie, mieszkania wyposażone są w podwórka, na których panuje porządek i ład. Występują liczne firmy prowadzące drobne działalności usługowe, np. stolarnie. Dużym potencjałem rozwojowym jest basen odkryty z dużą powierzchnią do zagospodarowania i miejscami parkingowymi. Obecnie basen jest zamknięty i niedostępny dla mieszkańców. Na terenie basenu znajduje się otwarty “amfiteatr”, który wymaga rewitalizacji. Na obszarze Bolków-Centrum znajduje się również niewielki staw, który jest piękny, ale nie został wykorzystany do rozwoju miejsc rekreacyjnych w mieście. Brakuje do niego dostępnego wejścia, ławek, chodników spacerowych. Mógłby stanowić atrakcyjne miejsce rekreacji i wypoczynku.

W obszarze centrum znajduje się zdewastowany budynek cegielni, przy którym widoczne są liczne nieczystości i odpady. Sam budynek wygląda na “niebezpieczne” miejsce. W pobliżu znajduje się szkoła, której płot jest pomalowany graffiti i wymaga odświeżenia. Na analizowanym obszarze brakuje koszy na odpady, w parku istnieje ich kilka (przy drodze), a przy chodnikach niewielka ich liczba. Brak odpowiedniej ilości koszy powoduje, iż na obszarze dochodzi do kumulacji odpadów komunalnych, które wpływają na negatywny odbiór przestrzeni.

W centrum wiele budynków posiada popękaną elewację. Istnieje wiele pustostanów, które są widoczne i źle wpływają na wizerunek obszaru, ale nie są zdewastowane i nie stwarzają miejsc niebezpiecznych. Pomimo tego obszar wygląda na zadbane i czysty. Nawierzchnia bocznych dróżek wymaga naprawy. Znajdujący się skwerek na skrzyżowaniu ul. Rycerskiej i ul. Szpitalnej oraz na skrzyżowaniu ul. Rycerskiej i Bolka są ciekawym miejscem odpoczynku, jednak wymagają rewitalizacji. Znajdujący się w pobliżu park przy ul. Rycerskiej posiada odpowiednią infrastrukturę spacerową, jednakże aby pełnić również funkcje rekreacyjne mógłby zostać wyposażony w elementy siłowni zew., ścieżki zdrowia itp. Dużym zaobserwowanym problemem obszaru Bolków-Centrum jest zrujnowany młyn i garbarnia, które są nieodpowiednią wizytówką miasta i tego obszaru.

Zdjęcie 5 Obszar Bolków-Centrum

Źródło: fotografia własna podczas spaceru studyjnego

Tabela 38 Analiza SWOT obszaru Bolków-Centrum

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - zabytkowa architektura, - wyremontowany rynek, - widoczna symbolika nawiązująca do Zamku Bolków, - targowisko, - występowanie skwerów odpoczynkowych, które wymagają rewitalizacji, - obecność parku spełniającego funkcje rekreacyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> - mała liczba miejsc parkingowych, - niewielka ilość zieleni, nasadzeń, - zrujnowane budynki młyna i garbarni, - duży obszar wyłączony z użytku (teren basenu), - ograniczona liczba lokalów gastronomicznych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój infrastruktury zielonej, - rozwój turystyki jako impuls dla tworzenia restauracji/lodziarni, gastronomii, - potencjał stawu jako miejsca rekreacyjnego dla mieszkańców, - uruchomienie basenu, 	<ul style="list-style-type: none"> - pogarszająca się sytuacja ekonomiczna, która nie sprzyja inwestycjom prywatnym, - duże nakłady finansowe na działania rewitalizacyjne,

Źródło: opracowanie własne

V.5 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – Bolków-Północ

Obszar Bolków-Północ to region najbardziej uprzemysłowiony w mieście. Duża część zakładów nie działa już lub działa tylko w części. Budynki mieszkalne są zadbane. Część ul. Sienkiewicza jest miejscem skupiającym ludność nadużywającą alkohol. Przy ul. Kolejowej infrastruktura przyciąga uwagę, mimo że część budynków nie jest wykorzystywana. Podwórka są zadbane, czyste i estetyczne. W obszarze swoją działalność prowadzi firma „Sułkowscy” - producent drewnianych materiałów dla pszczelarzy, jeden z najbardziej znanych i cenionych przedsiębiorców.

Obszar Bolków-Północ charakteryzuje się dużym potencjałem do wykorzystania. Znajduje się tutaj opuszczony hotel i kino – niegdyś wizytówka Bolkowa. Nieopodal istnieje wejście do podziemnych tuneli, które mają ogromny potencjał. Rewitalizacji wymagają miejsca rekreacyjne, odpoczynkowe, tj. skwer przy Sienkiewicza 24. Obszar dysponuje placem zabaw i miejscami zielonymi, jednak brakuje

na nim ławek do odpoczynku, a zważywszy, iż jest to miejsce spacerowe dla osób starszych obecność małej infrastruktury jest potrzebna. Na ulicach tego obszaru zachowana jest czystość, nie ma graffiti, chodniki i drogi znajdują się w dobrym stanie. Działań naprawczych wymaga również przejście podziemne, które jest zniszczone i nie posiada oświetlenia.

Zdjęcie 6 Obszar Bolków-Północ

Źródło: fotografia własna podczas spaceru studyjnego

Tabela 39 Analiza SWOT obszaru Bolków-Północ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - istniejące firmy przemysłowe, - istniejące budynki przemysłowe, - duża ilość mieszkańców w danym obszarze, - obszar dobrze skomunikowany, - istniejące stowarzyszenie jako reprezentant lokalnej społeczności, - działalność firmy „Sułkowscy” jako wizytówka regionu, - występowanie nieodkrytych tuneli, które są potencjałem do ich odkrycia, - obecność miejsc rekreacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - opuszczone budynki, pustostany, - zdewastowane i zadłużone budynki, bez szans na szybką zmianę, - siedlisko patologii społecznych, osób nadużywających alkohol, - widoczne ubóstwo i zagrożenia społeczne
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - występowanie terenów przeznaczonych na strefę inwestycyjną, - potencjał turystyczny leżący w tunelach w Górze Ryszarda - okolice i budynek dworca po odnowieniu mogą stać się kolejnym ważnym punktem miasta 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie dużej liczby osób z marginesu społecznego, co zniechęca do prowadzenia na tym obszarze działalności gospodarczych, - duże nakłady finansowe na odnowienie i rewitalizację ukrytych tuneli,

Źródło: opracowanie własne

V.6 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – sołectwo Grudno

Obszar Grudno zamieszkuje 59 mieszkańców, głównie to osoby starsze. We wsi znajduje się niewielka liczba dzieci (4 osoby w wieku przedprodukcyjnym). Część osób korzysta z pomocy społecznej. Wieś charakteryzuje się niskimi wskaźnikami przedsiębiorczości. Należy jednak podkreślić, iż na terenie sołectwa funkcjonują spółki prawa handlowego oraz gospodarstwa rolne. Aktywną działalność prowadzi rozlewnia niskozmineralizowanej wody źródlanej oraz zakład bednarski. Znajduje się tam także stare wyrobisko wapienia. W Grudnie nie ma miejsc rekreacji, brak jest świetlicy wiejskiej. We wsi dostępna jest komunikacja publiczna.

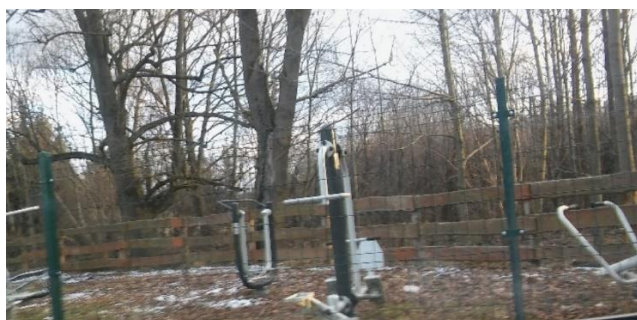
Tabela 40 Analiza SWOT obszaru sołectwa Grudno

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - dostępność komunikacji publicznej - rozlewnia niskozmineralizowanej wody źródlanej – firma "AQUA CRISTAL" Sp. z o.o. - górski mikroklimat (przeciwgruźliczy i antyalergiczny) - położenie geograficzno-przyrodnicze terenu 	<ul style="list-style-type: none"> - mała wieś o niskim potencjale rozwojowym - brak miejsc spotkań mieszkańców, świetlicy wiejskiej - niezadowolająca nawierzchnia dróg - mała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - utwardzenie dróg dojazdowych do pól - zminimalizowanie niebezpieczeństwa na drodze ruchu, spowodowane zanieczyszczeniem powierzchni przez pojazdy rolnicze - doświetlenie ulic - stworzenie Klubu Seniora/świetlicy wiejskiej - zagospodarowanie terenu umożliwiające komfortowe warunki życia ze względu na występującą zielen 	<ul style="list-style-type: none"> - kradzieże i dewastacje (np. dewastacja placu zabaw) - niebezpieczeństwo na drodze ruchu - wyludnianie się wioski - migracja zarobkowa młodych ludzi - wzrost bezrobocia - brak napływu nowych mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

V.8 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – sołectwo Jastrowiec

Obszar Jastrowca zamieszkuje 173 mieszkańców. Niewielka część z nich to osoby bezrobotne. Dużą część ludności sołectwa to osoby biedne, często korzystające z pomocy społecznej. Wieś charakteryzuje się zlokalizowaniem przy drodze o dużym natężeniu ruchu. We wsi dostępne jest gospodarstwo agroturystyczne „Chata Morgana”. Na terenie wsi znajduje się miejsce rekreacji – siłownia zewnętrzna. Zabudowa mieszkaniowa jest rozproszona. Większość budynków jest stara i zniszczona, mieszkańców nie stać na ich odremontowanie. We wsi znajduje się świetlica wiejska, która jest nieużytkowana, a stanowi potencjał społecznościowy. Budynek świetlicy jest zdewastowany i nieatrakcyjny. W sołectwie dostępny jest kościół rzymskokatolicki oraz znajduje się Pałac Lauterbach. Wieś otaczają liczne pola, łąki i sady. We wsi dostępna jest komunikacja publiczna. Wieś charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości. Odnotowano tu 14 przedsiębiorców, co wskazuje na możliwości rozwojowe miejscowości.

Źródło: fotografia własna podczas spaceru studyjnego

Tabela 41 Analiza SWOT obszaru sołectwa Jastrowiec

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - walory turystyczne – kościół rzymskokatolicki, Pałac Lauterbach w Jastrowcu, kraina wygasłych wulkanów, agroturystyka „Chata Morgana”, pola lawendy - siłownia zewnętrzna - istniejąca agroturystyka - wysoki wskaźnik przedsiębiorczości - dostępność komunikacji publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie licznych pustostanów - świetlica wiejska w bardzo złym stanie - niezadowolająca nawierzchnia dróg - mała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - dalszy rozwój agroturystyki - wioska zlokalizowana jest przy drodze o dużym natężeniu ruchu, co sprzyja inwestowaniu - remont świetlicy wiejskiej, stworzenie miejsca spotkań mieszkańców - utwardzenie dróg dojazdowych do pól w celu zminimalizowania niebezpieczeństwa na drodze, spowodowanego zanieczyszczeniem powierzchni przez pojazdy rolnicze 	<ul style="list-style-type: none"> - wyludnianie się wioski - dalsza degradacja budynków - niebezpieczeństwo na drodze ruchu - wzrost bezrobocia

Źródło: opracowanie własne

V.9 Szczegółowa analiza problemów podobszaru rewitalizacji – sołectwo Płonina

Obszar Płonina zamieszkuje 112 mieszkańców. Mieszkańcy korzystają z pomocy społecznej i zasiłków stałych, co wskazuje na problemy finansowe mieszkańców, ich ubóstwo lub problemy w prowadzeniu

gospodarstwa domowego. We wsi odnotowano małą liczbę dzieci (4 osoby w wieku przedprodukcyjnym). Cechą charakterystyczną miejscowości jest Zamek Niesytno, który w chwili obecnej jest remontowany i odnawiany. Zamek stanowi największy potencjał rozwojowy obszaru, jednakże wymaga dużych nakładów finansowych, które wpłynęłyby na przywrócenie jego walorów turystycznych. Zabudowa mieszkaniowa we wsi Płonina jest rozproszona, budynki ulegają czasowej degradacji związanej z upływem czasu, co może wpływać na obniżenie potencjału rozwojowego obszaru. Fasady obiektów są zniszczone i mało atrakcyjne. We wsi zlokalizowanych jest duża ilość pustostanów. W sołectwie dostępna jest komunikacja publiczna.

Zdjęcie 8 Obszar Płonina

Źródło: fotografia własna podczas spaceru studyjnego

Tabela 42 Analiza SWOT obszaru sołectwa Płonina

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Zamek Niesytno, który jest reastaurowany - malownicze pola i pastwiska - dostępność komunikacji publicznej - szlaki rowerowe - przebiegająca przez miejscowość linia kolejowa - świetlica wiejska - położenie geograficzno-przyrodnicze terenu 	<ul style="list-style-type: none"> - duża ilość zniszczonych i niszczących budynków - mała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym - słabe oświetlenie ulic - duża liczba niezadbanych obejść i budynków - niezadowolająca nawierzchnia dróg
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój turystyki po remoncie zamku - utwardzenie dróg dojazdowych do pól - zminimalizowanie niebezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> - postępująca degradacja budynków - wyludnienie wsi - niebezpieczeństwo na drodze ruchu

<p>ruchu, spowodowane zanieczyszczeniem powierzchni przez pojazdy rolnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> - oświetlenie ulic - doposażenie świetlicy wiejskiej w celu stworzenia miejsca atrakcyjnego do organizacji uroczystości, spotkań, integracji społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - migracja zarobkowa młodych ludzi - wzrost bezrobocia - demoralizacja młodzieży
--	--

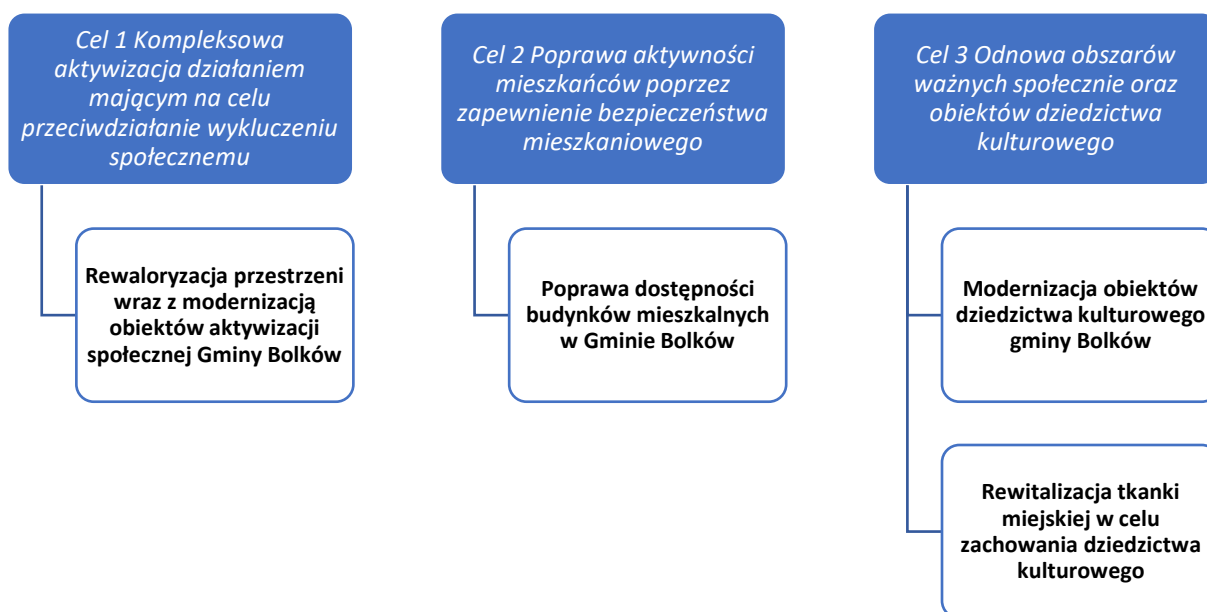
Źródło: opracowanie własne

Rozdział VI Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym problemom potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Niniejszy rozdział opisuje, cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.

Cele rewitalizacji określają efektywność procesów, które w ramach działań rewitalizacyjnych powinny zostać podjęte. Głównym założeniem przedsięwzięć jest przeciwdziałanie zjawiskom kryzysowym i możliwość rozwiązania problemów istniejących długotrwale na obszarze rewitalizacji. W związku z tym cele odnoszą się bezpośrednio do zjawisk kryzysowych, które zostały określone w diagnozie, a mianowicie mają w założeniu doprowadzić do podjęcia efektywnej interwencji na obszarze rewitalizacji, prowadzącej do jego odnowy i rozwiązania fundamentalnych problemów. Wyznaczone cele określają kierunki działań skierowanych na przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom w długiej perspektywie, mających na celu wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej.

Schemat 1 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Źródło: opracowanie własne

Osiągnięcie celów strategicznych dokonane zostanie poprzez realizację projektów rewitalizacyjnych. Ważnym założeniem planowanych działań rewitalizacyjnych będzie położenie nacisku na jakościowy

wymiar procesów rozwojowych oraz zbudowanie trwałych podstaw do zwiększania wykorzystania potencjału gminy. Program rewitalizacji ma stać się narzędziem redukcji barier ożywienia terenów zdegradowanych poprzez poprawę ich dostępności, redukcję uciążliwości ekologicznych, poprawę bezpieczeństwa publicznego. Służyć będzie wzmocnieniu tożsamości lokalnej oraz potencjałów ekonomicznych i społecznych obszarów objętych interwencją. Realizacja Programu ma służyć wsparciu projektów generujących aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych zamieszkujących podobszary rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem działań ukierunkowanych na wzmocnienie wizerunki przestrzenno-funkcjonalnego budynków oraz modernizację obiektów dziedzictwa kulturowego.

Rozdział VII Projekty rewitalizacyjne

Niniejszy rozdział opisuje listę głównych projektów rewitalizacyjnych. Każdy projekt zawiera opis obejmujący, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

W toku konsultacji społecznych przeprowadzonych w trakcie opracowywania Programu wyodrębniono kierunki działań rewitalizacyjnych oraz odpowiadające im projekty rewitalizacyjne (zadania), które wpisują się w założenia niniejszego dokumentu. W Programie zostały ujęte projekty rewitalizacyjne, które będą wdrażane przez Urząd Miejski w Bolkowie oraz partnerów społecznych. Wnioskodawcami środków pochodzących z Unii Europejskiej będą również inne podmioty, zainteresowane rozwojem w ramach określonych celów rewitalizacji. Wskazane przedsięwzięcia są zgodne z założeniami funduszy strukturalnych udostępnianych w okresie programowania. Poniżej zaprezentowane zostały projekty rewitalizacyjne służące realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026.

Tabela 43 Projekty rewitalizacyjne w ramach GPR

Lp.	Kierunek działań	Projekty rewitalizacyjne
1	Rewaloryzacja przestrzeni wraz z modernizacją obiektów aktywizacji społecznej gminy Bolków	1. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne 2. Odnowa Zamku w Płoninie 3. Odnowa obszaru parku w Jastrowcu 4. Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu 5. Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności
2	Poprawa dostępności budynków mieszkalnych w gminie Bolków	6. Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie 7. Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie

3	Modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego gminy Bolków	8. Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu
4	Rewitalizacja tkanki miejskiej w celu zachowania dziedzictwa kulturowego	9. Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta 10. Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew" 11. Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej

Źródło: opracowanie własne

Analiza wyników konsultacji społecznych przedstawiona w Diagnostyce obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji warunkowała wybór przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaszerogowanych do grupy projektów głównych. Projekty te wpłyną na realizację celów rewitalizacji poprzez szeroki wachlarz zaplanowanych działań. Przyczynią się do eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji powodując wzmocnienie wzajemnych efektów i ich maksymalizację tzw. efekt synergii. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne wpłyną pozytywnie w szczególności na aktywizację i integrację społeczną mieszkańców obszarów rewitalizowanych, poprzez tworzenie miejsc integracji społecznej, ożywienie gospodarcze obszarów rewitalizowanych oraz ożywienie kulturalne i edukacyjne tych obszarów. Realizacja głównych projektów rewitalizacyjnych przyczyni się bezpośrednio do osiągnięcia zakładanych celów Programu.

Tabela 44 Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026

Kierunek działań	I Rewaloryzacja przestrzeni wraz z modernizacją obiektów aktywizacji społecznej gminy Bolków			
Nazwa wnioskodawcy	GMINA BOLKÓW			
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	G-MOPS w Bolkowie, Sołtysi i Rady Sołeckie, organizacje społeczne, przedsiębiorcy/inwestorzy prywatni			
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Sołectwo Jastrowiec Sołectwo Grudno Sołectwo Płonina			
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Zapewnienie dostępu mieszkańców do zmodernizowanej bazy pełniącej funkcję aktywizacji społecznej, ale również umożliwiającej prowadzenie działań ukierunkowanych na zapewnienie działalności kulturalnej i edukacyjnej. Prowadzenie działań ukierunkowanych na zapewnieniu możliwości aktywnego spędzania czasu przez dzieci i młodzież, a także działań ukierunkowanych na realizację bezpośredniego wsparcia edukacyjnego dzieci i młodzieży w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałania degradacji obszaru rewitalizacji. Wspieranie aktywizacji społecznej osób starszych, poprzez organizację działań ukierunkowanych na aktywność społeczną seniorów.			
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 1. Kompleksowa aktywizacja działaniem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</i>			
Projekty rewitalizacyjne	1. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania

	Gmina Bolków	Degradacja budynku uniemożliwiająca prowadzenie efektywnych działań aktywizacyjnych oraz włączenie mieszkańców rewitalizowanego obszaru w działalność gminy.	Wykorzystanie potencjału przestrzennego obiektu na cele przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Stworzenie miejsca zapewniającego dostęp do aktywnych form uczestnictwa mieszkańców, szczególnie w sferze społeczno – kulturalnej oraz edukacyjnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana poszycia dachowego. 2. Ocieplenie budynku. Odnowa i zagospodarowanie pomieszczeń świetlicy. 3. Wymiana stolarki otworowej. 4. Odnowa i zaadaptowanie pomieszczeń. 5. Zakup wyposażenia funkcjonalnego, umożliwiającego realizację aktywnych form integracji.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Jastrowiec Nr działki 86	1 300 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba budynków objętych modernizacją – 1 Powierzchnia obiektu poddana działaniom modernizacyjnym – 150 m ² <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób bezpośrednio zaangażowanych w realizowane przedsięwzięcie – 40 Liczba osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem – 20	Sprawozdanie końcowe beneficjenta.

2. Odnowa Zamku w Płoninie			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Inwestor prywatny	Degradacja budynku uniemożliwiająca prowadzenie efektywnych działań aktywizacyjnych skoncentrowanych na propagowaniu działań turystycznych i społecznych.	Wykorzystanie potencjału przestrzennego obiektu na cele przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Stworzenie miejsca zapewniającego dostęp do aktywnych form uczestnictwa mieszkańców, szczególnie w obszarze działań społecznych oraz możliwości realizowania działań gospodarczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adaptacja przestrzeni wokół zamku wraz z utwardzeniem powierzchni gruntów w okolicach zamku. 2. Prace renowacyjne i konserwatorskie zamku. 3. Budowa kanalizacji w modernizowanej części zamku. 4. Stworzenie miejsca zapewniającego aktywizację mieszkańców. Wyposażenie obiektu w sprzęt umożliwiający aktywizację społeczną i gospodarczą.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Podobszar rewitalizacji Płonin Nr działki 254/1; 254/2; 284/2; 252/2	3 500 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Powierzchnia obiektu objęta działaniami renowacyjnymi – 6000 m ² <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Powierzchnia obiektu doprowadzona do możliwości użytkowania –6000 m ²	Sprawozdanie końcowe beneficjenta.

			Liczba beneficjentów objętych wsparciem aktywizacyjnym w ramach projektu – 100 osób	
3. Odnowa obszaru parku w Jastrowcu				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Bolków	Brak rozwiązań zapewniających możliwość integracji społecznej mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Zaniedbanie obszaru rekreacyjnego i aktywizującego mieszkańców.	Wykorzystanie potencjału niezabudowanej przestrzeni w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Stworzenie miejsca zapewniającego dostęp do aktywnych form uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, integracji i wypoczynku w celu podniesienia jakości życia mieszkańców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup obiektów małej infrastruktury. 2. Adaptacja przestrzeni parku wraz z odnową roślinności. 3. Montaż oświetlenia. 4. Stworzenie placów oraz miejsc rekreacji mieszkańców. 5. Wykonanie generalnych prac porządkowych.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Jastrowiec Nr działki 159/8	450 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Powierzchnia terenu objęta procesem rewaloryzacji – 250 m ² Zakupione obiekty małej infrastruktury – 70 sztuk <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z odnowionej powierzchni - 300	Sprawozdanie końcowe beneficjenta.

4. Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Bolków	Zdegradowana infrastruktura techniczna obiektu uniemożliwiająca jego wykorzystywanie przez mieszkańców gminy, m.in. do działań aktywizacyjnych oraz integracyjnych.	Wykorzystanie potencjału opuszczonych obiektów i przywrócenie ich do użytku w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Stworzenie miejsca zapewniającego dostęp do aktywnych form uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i zwiększenia poziomu integracji społecznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie prac związanych z odnową elewacji oraz ocieplenie budynku. 2. Wykonanie prac remontowych wraz z wymianą stolarki. 3. Wykonanie prac adaptacyjnych obiektu dla potrzeb osób o szczególnych potrzebach. 4. Zakup wyposażenia obiektu umożliwiającego prowadzenie działań ukierunkowanych na aktywizację mieszkańców. 5. Organizowanie działań dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Podobszar rewitalizacji Jastrowiec Nr działki 71	970 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba obiektów objęta działaniami renowacyjnymi – 1 Liczba zakupionego wyposażenia – 80 sztuk	Sprawozdanie końcowe beneficjenta

			<u>Wskaźniki rezultatu:</u> Powierzchnia obiektu doprowadzona do stanu użytkowania – 150 m ² Liczba osób korzystająca z działań realizowanych w obiekcie – 200 osób	
5. Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Bolków	Nieszczelny zbiornik p.poż. zagrażający bezpieczeństwu mieszkańców rewitalizowanego obszaru, uniemożliwiający wykorzystanie otaczających go terenów do celów aktywizacyjnych, wypoczynkowych i rekreacyjnych.	Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanej przestrzeni miejskiej w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji oraz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uszczelnienie zbiornika p.poż. 2. Budowa małej infrastruktury aktywizacyjnej 5. Adaptacja przestrzeni wokół zbiornika wraz z nadaniem nowej funkcjonalności.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Jastrowiec Nr działki 46, 47, 125	1 500 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba uszczelnianych zbiorników p.poż. – 1 Powierzchnia przekształcona pod infrastrukturę wypoczynkową – 1000 m ² <u>Wskaźniki rezultatu:</u>	Sprawozdanie końcowe beneficjenta

			<p>Powierzchnia terenu doprowadzona do stanu użyteczności publicznej – 1000 m²</p> <p>Powierzchnia powstałego obszaru aktywizacyjno - rekreacyjnego – 500m²</p>	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Istotnym problemem gminy Bolków jest niemożność prowadzenia aktywnych działań integracyjnych na obszarach wiejskich ze względu na niewystarczający potencjał obiektów umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców. Niedostateczna ilość podejmowanych działań skoncentrowanych na zapewnieniu mieszkańcom odpowiednich aktywności, które angażowałyby ich w czasie wolnym i przeciwdziałały wykluczeniu, stanowi bardzo istotny deficyt obszaru. Dobra komunikacja między jednostkami pozwala na szybsze zidentyfikowanie problemów z jakimi zmagają się mieszkańcy gminy oraz na skuteczne ich wyeliminowanie, dlatego tak istotnym jest podjęcie działań integrujących społeczność lokalną.</p> <p>Zagospodarowanie nieużytków i wykorzystanie ich na cele integracji społecznej pozwoli na jednoczesne przeprowadzenie procesu rewitalizacji w kilku obszarach.</p> <p>Kluczowym problemem jest również długotrwałe wykluczenie mieszkańców, które wpływa na narastanie problemów strukturalnych na obszarze rewitalizacji oraz wpływa na niemożność wyeliminowania deficytów obniżających trwale potencjał społeczno-gospodarczy obszaru gminy. Konieczność podjęcia kompleksowych działań aktywizacyjnych mająca na celu włączenie osób długotrwałe wykluczonych wpłynie na przewyższenie problemów występujących na obszarze. Należy podkreślić, iż podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie wskazanych problemów związanych z brakiem aktywności seniorów, niskim zaangażowaniem osób młodych oraz długotrwałym wykluczeniem części osób, wpłynie na uzyskanie efektu synergii działań, zwiększając efektywność realizowanego procesu rewitalizacji. Pozwoli również na trwałe wyeliminowanie deficytów obszaru, a w zakresie aktywizacji zwiększy efektywność działań.</p>			
Planowany okres realizacji	2022 - 2026			
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	7 720 000,00			
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budżet gminy; ➤ Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027; ➤ Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS); 			

➤ Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Kierunek działań	II Poprawa dostępności budynków mieszkalnych w gminie Bolków			
Nazwa wnioskodawcy	GMINA BOLKÓW			
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	G-MOPS w Bolkowie, Sołtysi i Rady Sołeckie, organizacje społeczne, przedsiębiorcy/inwestorzy prywatni, osoby prywatne,			
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Sołectwo Jastrowiec Sołectwo Grudno Sołectwo Płonina			
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Realizowanie działań ukierunkowanych na odnowę obiektów publicznych należących do gminy Bolków w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkaniowego oraz możliwości zagwarantowania realizacji podstawowych potrzeb mieszkańców.			
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 2 Poprawa aktywności mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa mieszkaniowego</i>			
Projekty rewitalizacyjne	6. Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Osoba prywatna	Zdegradowana infrastruktura techniczna budynku uniemożliwiająca jego	Przywrócenie funkcji mieszkalnej budynku w celu wykorzystania potencjału	1. Renowacja elewacji. 2. Odnowa kratownicy. 3. Wymiana strzechy, bali.

		wykorzystywanie zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.	obiektów zdegradowanych i przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze gminy. Poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców gminy.	<ol style="list-style-type: none"> 4. Prace remontowo – konserwatorskie w zakresie uzupełniania ubytków oraz konserwacja szkieletu szachulcowego. 5. Adaptacja wnętrza obiektu na potrzeby mieszkaniowe. 6. Wymiana instalacji. 7. Zakup wyposażenia obiektu mieszkalnego.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Grudno Nr działki 580/1	3 500 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba obiektów wymagających rewitalizacji – 1 Liczba zaadaptowanych pomieszczeń na cele mieszkaniowe - 6 <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba budynków z przywróconą funkcją mieszkalną – 1 Liczba osób mających możliwość korzystania z pomieszczeń - 8	Sprawozdanie końcowe beneficjenta
7. Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania

	Gmina Bolków	Zdegradowana infrastruktura techniczna budynków uniemożliwiająca wykorzystywanie ich zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.	Przywrócenie stanu użyteczności budynków dla pełnienia przez nie funkcji mieszkaniowych i aktywizacyjnych, odnowa w celu efektywnego wykorzystania obiektów zdegradowanych dla poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców gminy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renowacja elewacji. 2. Odnowa kratownicy. 3. Wymiana strzechy, bali. 4. Prace remontowo – konserwatorskie w zakresie uzupełniania ubytków oraz konserwacja szkieletu szachulcowego. 5. Adaptacja wnętrza obiektu na potrzeby mieszkaniowe. 6. Wymiana instalacji. 7. Zakup wyposażenia obiektu mieszkalnego.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Płonin Nr działki 249/2- bud. nr 34 A, 327/6-bud. nr 24, 333-bud. nr 26	5 500 000,00	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <p>Liczba obiektów wymagających rewitalizacji – 2</p> <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <p>Budynki z przywróconą funkcją mieszkalną – 2</p> <p>Liczba osób mających możliwość korzystania z obiektów mieszkalnych - 15</p>	Sprawozdanie końcowe beneficjenta
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	<p>Wspieranie aktywizacji mieszkańców odnowionych obiektów mieszkalnych (200 000,00)</p> <p>Zapewnienie działań aktywizacyjnych skierowanych do mieszkańców w trosce o ich bezpieczeństwo oraz możliwość aktywnego spędzania czasu i zwiększania poziomu integracji społecznej</p>			

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Rewitalizacja infrastruktury mieszkaniowej pomoże rozwiązać problem niedostatecznej liczby mieszkań dla osób wykluczonych oraz biorących udział w procesach aktywizacyjnych. Ponadto zdewastowane obiekty budowlane wymagają odnowy, która pozwoli zapewnić większą liczbę obiektów mieszkaniowych. Zdewastowane budynki stanowią zagrożenie oraz wpływają negatywnie na estetykę gminy, dlatego ważna jest ich szybka adaptacja i wykorzystanie do celów służących społeczeństwu.
Planowany okres realizacji	2024 - 2026
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	9 000 000,00
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budżet gminy; ➤ Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027; ➤ Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS); ➤ Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Kierunek działań	III Modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego gminy Bolków
Nazwa wnioskodawcy	GMINA BOLKÓW
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Sołtysi i Rady Sołeckie, organizacje społeczne, instytucje kultury, przedsiębiorcy/inwestorzy prywatni, osoby prywatne,
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Sołectwo Jastrowiec Sołectwo Grudno Sołectwo Płonina
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza

	☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Rewitalizacja zabytków w celu zachowania dziedzictwa kulturalnego			
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 3 Odnowa obszarów ważnych społecznie oraz obiektów dziedzictwa kulturowego</i>			
Projekty rewitalizacyjne	8. Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Bolków	Degradacja budynku uniemożliwiająca prowadzenie efektywnych działań aktywizacyjnych skoncentrowanych na propagowaniu działań edukacyjnych i turystycznych.	Wykorzystanie potencjału zdegradowanych obiektów o dużej wartości historycznej w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze gminy oraz propagowania działań edukacyjnych i turystycznych, a także zachowania miejsc stanowiących dziedzictwo kulturowe.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja pałacu (ze strony zewnętrznej oraz od wewnątrz). 2. Rewitalizacja zabudowań folwarcznych.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Jastrowiec Nr działki 159/9, 159/10, 159/22	4 500 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba obiektów wymagających rewitalizacji – 1 <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba odnowionych obiektów dziedzictwa kulturowego– 1	Sprawozdanie końcowe beneficjenta

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Obecność licznych obiektów zabytkowych stanowi ogromny atut gminy Bolków. Niszczenie takich budowli nie pozwala na pełne wykorzystanie ich ogromnego potencjału. Renowacja obiektów zabytkowych pozwoli na rozwój turystyki, która obecnie nie jest na zadowalającym poziomie. Obiekty zabytkowe są lokalnym, unikatowym dziedzictwem kulturowym mającym dużą wartość edukacyjną i historyczną, dlatego ważne jest przywrócenie ich do pełnienia swoich funkcji i zapewnienie ochrony przed całkowitym zniszczeniem. Rewitalizacja w tym obszarze przyczyni się do rozwoju turystyki, wzrostu świadomości historycznej mieszkańców, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz pozwoli na zwiększenie efektywności działań promocyjnych gminy Bolków.
Planowany okres realizacji	2024 - 2026
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	4 500 000,00
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budżet gminy; ➤ Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027; ➤ Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS); ➤ Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Kierunek działań	IV Rewitalizacja tkanki miejskiej w celu zachowania dziedzictwa kulturowego
Nazwa wnioskodawcy	GMINA BOLKÓW
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	G-MOPS w Bolkowie, Sołtysi i Rady Sołeckie, organizacje społeczne, przedsiębiorcy/inwestorzy prywatni, osoby prywatne,
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Miasto Bolków
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna

	☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Przywrócenie wartości historycznej, środowiskowej i społecznej miejscom zdegradowanym			
Cele programu rewitalizacji	Cel 3 Odnowa obszarów ważnych społecznie oraz obiektów dziedzictwa kulturowego			
Projekty rewitalizacyjne	9. Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Bolków	Degradacja przestrzeni miejskiej stanowiącej ważny obszar o znaczeniu komunikacyjnym, historycznym i społecznym, będący miejscem odgrywającym istotną rolę w życiu społecznym mieszkańców. Degradacja obszaru uniemożliwia pełne wykorzystanie omawianej przestrzeni do pełnienia wyżej wymienionych funkcji.	Wykorzystanie potencjału zdegradowanej przestrzeni miejskiej o wartości historycznej i przywrócenie jej do pełnego użytku w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Uzdatnienie miejsca cennego pod względem historycznym do pełnienia funkcji obszaru promocyjnego miasta, funkcji komunikacyjnej oraz ośrodka życia społecznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renowacja elewacji wybranych, przyległych do ulicy kamienic. 2. Renowacja podwórek wraz z zapewnieniem miejsc aktywności 3. Adaptacja obszarów zielonych wraz z uporządkowaniem zieleni i nasadzeniami. 4. Odnowa ciągów komunikacyjnych w celu zapewnienia dostępności dla osób o szczególnych potrzebach. 5. Wymiana oświetlenia. 6. Stworzenie miejsc aktywizacji wraz z infrastrukturą.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Bolków	10 000 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u>	Sprawozdanie końcowe beneficjenta.

	Nr działki 390, 410/1		<p>Liczba obiektów objętych działaniami związanymi z renowacją – 10</p> <p>Długość obszaru objętego odnową - 350 m</p> <p>Liczba obiektów małej infrastruktury powstałych na obszarze - 60</p> <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <p>Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z odnowionej ulicy - 1000</p>	
	10. Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Bolków	Degradacja zielonej strefy miejskiej uniemożliwiająca jej wykorzystanie w ramach odpowiedniego kształtowania przestrzeni życia społecznego, miejsc spotkań i integracji między mieszkańcami oraz w odniesieniu do pełnienia funkcji wypoczynkowej i środowiskowej. Zdegradowany obszar obniża również estetykę wizualną obszaru miejskiego ważną dla rozwoju turystycznego.	Wykorzystanie potencjału zdegradowanej przestrzeni miejskiej i przywrócenie jej do pełnego użytku w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Przywrócenie użyteczności miejsca integracji mieszkańców oraz poprawy stanu środowiska i walorów estetycznych obszaru miejskiego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adaptacja przestrzeni zielonej wraz z nasadzeniami. 2. Odnowa ciągów komunikacyjnych. 3. Budowa obiektów małej architektury. 4. Oświetlenie pomników przyrody oraz ustawienie tablic informacyjnych. 5. Zmiana zagospodarowania przestrzeni w ramach tworzenie miejsc aktywizacji. 6. Zakup i montaż wyposażenia umożliwiającego aktywizację społeczną.

				7. Stworzenie obszaru „Małej gastronomii” w celu rozwijania aktywności gospodarczej. 8. Zapewnienie wyposażenia umożliwiającego organizowanie wydarzeń kulturalnych.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Bolków Nr działki 412/14	3 500 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Powierzchnia obszaru poddanego rewitalizacji – 1000 m ² <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba mieszkańców korzystających z przestrzeni poddanej odnowie – 1000 Liczba wydarzeń organizowanych na odnowionym obszarze - 20	Sprawozdanie końcowe beneficjenta.
11. Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Bolków	Degradacja zielonego terenu miejskiego uniemożliwiająca wykorzystanie go w roli ośrodka życia społecznego, miejsca spotkań i integracji między mieszkańcami oraz do pełnienia funkcji	Wykorzystanie potencjału zdegradowanej przestrzeni miejskiej i przywrócenie jej do pełnego użytku w celu przeciwdziałania deficytom stwierdzonym na obszarze rewitalizacji. Kreowanie rozwoju działalności organizacji pozarządowych, ze	1. Adaptacja przestrzeni poprzez uporządkowanie obszarów zielonych. 2. Adaptacja ciągów pieszych. 3. Zakup obiektów małej architektury.

		wypoczynkowej i środowiskowej.	względu na objęcie opieką odnowionej przestrzeni.	<ol style="list-style-type: none"> 4. Stworzenie miejsca aktywizacji w ramach miejsca spotkań. 5. Budowa oświetlenia. 6. Oddanie w zarząd przestrzeni organizacji pozarządowej. 7. Organizowanie wydarzeń aktywizujących mieszkańców.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Podobszar rewitalizacji Bolków Nr działki 160/1, 160/4, 160/3	150 000,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Powierzchnia obszaru poddanego rewitalizacji – 1000 m ² <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba mieszkańców korzystających z odnowionego obszaru - 200	Sprawozdanie końcowe beneficjenta.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Dewastacja terenów zielonych jest istotnym problemem, z którym zmagają się gmina Bolków. Brak możliwości korzystania z omawianej strefy wpływa negatywnie na poziom integracji mieszkańców, którzy nie mają miejsca do wspólnego spędzania czasu wolnego. Przywrócenie terenów zielonych i zaadaptowanie ich na potrzeby rekreacyjno-wypoczynkowe pozwoli na ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego wśród mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Podkreślenie wartości historycznej i edukacyjnej zwiększy atrakcyjność turystyczną gminy. Pielęgnacja terenów zadrzewionych pozwoli ograniczyć problem zanieczyszczenia powietrza tlenkiem węgla co znacząco poprawi jakość życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Renowacja starych uliczek pozwoli na bezpieczniejsze przemieszczanie się, a ich historyczna funkcja pomoże w zachowaniu pamięci o przeszłości, co ograniczy problem poczucia braku przynależności do miejsca zamieszkania i tym samym braku zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i odpływu ludzi młodych.</p>			
Planowany okres realizacji	2025 - 2026			

Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	13 650 000,00
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none">➤ Budżet gminy;➤ Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027;➤ Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnKS);➤ Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Źródło: opracowanie własne

Rozdział VIII Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji. W rozdziale znajduje się opis mechanizmów zachowania komplementarności działań na poziomie programu w ujęciu przestrzennym, problemowym, instytucjonalno-proceduralnym, źródeł finansowania, międzyokresowy.

W Programie zintegrowano różne działania służące realizacji celów rewitalizacji, w związku z czym zachowana została komplementarność dokumentu w aspektach odnoszących się do zaplanowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Kompleksowe rozwiązanie problemów jest nadrzędnym celem realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, występujących na obszarze zdegradowanym. Poniżej zaprezentowano **mechanizmy zachowania komplementarności** działań (projektów i przedsięwzięć) **na poziomie Programu w ujęciu przestrzennym, problemowym, instytucjonalno-proceduralnym, źródeł finansowania, międzyokresowym.**

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PRZESTRZENNYM

Diagnoza obszaru pozwoliła na wskazanie poszczególnych terenów miejscowości, na których istnieje największa koncentracja negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, ubóstwo analizowane na podstawie wykorzystania zasiłków, a także problemów środowiskowych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i gospodarczych. Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne skupiają się na tym obszarze i są z nim ściśle powiązane. Efektem działań będzie możliwość korzystania z nowej infrastruktury oraz podjęcie czynności integrujących społeczność lokalną i przeciwdziałającym zjawiskom kryzysowym skierowanym bezpośrednio do interesariuszy rewitalizacji zamieszkujących obszar rewitalizacji. Najwięcej projektów rewitalizacyjnych zaplanowano do realizacji na terenie wiejskim, co wynika z bezpośredniego wpływu projektów na możliwość zaktywizowania największej ilości osób i rozwiązania problemów, które zostały zaobserwowane w najwyższym stopniu na obszarze rewitalizacji.

Analizując komplementarność w ujęciu przestrzennym należy pamiętać, iż realizowane przedsięwzięcia swoim zakresem przestrzennym wykraczają poza obszar, na którym zostały umiejscowione przestrzennie, jednakże koncentrują się na obszarach rewitalizacji. Prowadzenie działań społecznych mających na celu aktywizację społeczną i zawodową będzie skoncentrowane na wszystkich obszarach rewitalizacji. Osoby wykluczone zamieszkujące obszar wiejski będą mogły wziąć udział w zadaniach realizowanych na obszarze miejskim ze względu na cel jaki będzie przyświecał ich włączeniu. Najważniejszym założeniem jest jak najszerze włączenie społeczności osób wymagających działań rewitalizacyjnych i gmina podejmie niezbędne działania, aby osoby potrzebujące wsparcia na obszarze wiejskim mogły być beneficjentami projektów realizowanych na obszarze miejskim. Mieszkańcy obu obszarów (miejskiego i wiejskiego) wezmą udział przede wszystkim w aktywizacji społecznej

prowadzonej w ramach przedsięwzięcia nr 1, 2, 3, 4 i 5, w których odpowiednie zagospodarowanie obiektów umożliwi prowadzenie działań aktywizacyjnych i integracyjnych. Przedsięwzięcie numer 5 dodatkowo koncentruje się na poprawie bezpieczeństwa mieszkańców wskazanego podobszaru, a także wpłynie na poprawę aktywności społecznej mieszkańców gminy. Poprawa warunków życia jest przedmiotem zaplanowanych przedsięwzięć nr 6 i 7, ze względu na adaptację budynków z przeznaczeniem mieszkalnym na obszarze wiejskim (Grudno, Płonina). Zaplanowane przedsięwzięcie nr 8 stanowi rewitalizację budynku i miejsc z zakresu dziedzictwa kulturowego, co pozytywnie wpłynie na poprawę warunków turystycznych w gminie. Z kolei przedsięwzięcia nr 9, 10 i 11 realizowane na obszarze miejskim (Bolków) będą oddziaływać na poprawę walorów estetycznych obszaru, wzmocnią promocję miasta, będą podstawą do poprawy warunków i jakości życia, a tym samym zwiększenia możliwości rozwoju działalności gospodarczych i rozwijania rekreacji i integracji społecznej.

Tabela 45 Komplementarność działań rewitalizacyjnych w ujęciu przestrzennym

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (projekty)		Obszar rewitalizacji gminy Bolków					
		Podobszar Bolków-Folwark	Podobszar Bolków-Centrum	Podobszar Bolków-Północ	Podobszar Grudno	Podobszar Jastrowiec	Podobszar Płonina
1	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne						
2	Odnowa Zamku w Płoninie						
3	Odnowa obszaru parku w Jastrowcu						
4	Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu						
5	Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności						
6	Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie						
7	Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie						
8	Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami						

	folwarcznymi w Jastrowcu						
9	Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta						
10	Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"						
11	Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej						

Źródło: opracowanie własne

Mapa 13 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych na obszarze gminy

Źródło: opracowanie własne

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PROBLEMOWYM

Analiza problemów występujących na obszarze rewitalizacji pozwoliła na wskazanie przedsięwzięć, które w największym stopniu sprawią, iż problemy zostaną zmarginalizowane. Pod uwagę zostały wzięte rozwiązania sygnalizowane przez mieszkańców w trakcie spotkań oraz warsztatów rewitalizacyjnych. Planowane przedsięwzięcia zostały stworzone po dokładnym zapoznaniu się z danymi pozyskanymi w trakcie wykonywania diagnozy oraz na podstawie działań partycypacyjnych, które były realizowane w trakcie przygotowywania Programu. Zadania przewidziane do realizacji w ramach procesu rewitalizacji realizują różne cele Programu. Wynikają one również z potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji, a także odpowiadają na potrzeby sygnalizowane w obszarach społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym oraz środowiskowym. Zaplanowane przedsięwzięcia oddziałują w znacznym stopniu na eliminację negatywnych zjawisk, które zostały określone w diagnozie potrzeb i potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji. Wynika to z dokładnego przeanalizowania wyników diagnozy oraz odpowiedniego zaplanowania przedsięwzięć i działań. Ponadto przeprowadzono analizę wskaźników i prognozowanych rezultatów. Analiza wykazała komplementarność przedsięwzięć pod względem problemowym w skali podobszaru rewitalizacji.

Tabela 46 Komplementarność przedsięwzięć pod względem problemowym w skali podobszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (projekty)		Obszar rewitalizacji gminy Bolków				
		Strefa społeczna	Strefa gospodarcza	Strefa przestrzenno-funkcjonalna	Strefa środowiskowa	Strefa techniczna
1	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne					
2	Odnowa Zamku w Płoninie					
3	Odnowa obszaru parku w Jastrowcu					
4	Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu					
5	Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności					
6	Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie					
7	Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie					
8	Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu					
9	Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta					
10	Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"					
11	Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej					

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzając analizę komplementarności zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć należy zwrócić szczególną uwagę na kompleksowe rozwiązywanie stwierdzonych w diagnozie problemów społecznych w obszarach dotyczących przede wszystkim uwarunkowań społecznych jako podstawowych, których rozwiązanie skutkować będzie wyprowadzeniem obszaru rewitalizacji z kryzysu. Jednakże biorąc pod uwagę kompleksowość wykazanych problemów w pozostałych uwarunkowaniach, podjęte zostaną również działania zmierzające do ich rozwiązania.

Realizacja przedsięwzięć nr 1-5 doprowadzi przede wszystkim do aktywizacji społecznej mieszkańców w obszarze wykorzystania potencjałów technicznych (występujących budynków na podobszarach, które zostaną zaadaptowane na cele społeczne), a także turystycznych (zamek w Płoninie – przedsięwzięcie nr 2, park w Jastrowcu – przedsięwzięcie nr 3). Ponadto w ramach realizowanych projektów zwiększone zostanie zaangażowanie społeczne mieszkańców, które pozwoli na zwiększenie aktywności społecznej osób wykluczonych. Wskazane powyżej przedsięwzięcia są komplementarne względem siebie w obszarze problemowym, ponieważ doprowadzają do rozwiązywania problemów społecznych oraz możliwości zaktywizowania osób poprzez adaptację świetlic wiejskich na potrzeby aktywności społecznych, np. poprzez tworzenie Kół Gospodyń Wiejskich, realizację działań integracyjnych, zajęć dla dzieci i młodzieży. Rozwój aktywności w organizacjach pozarządowych jest również ważny w ramach wykorzystania efektu komplementarności przedsięwzięć. Ważnym działaniem mającym na celu włączenie grupy seniorów, która jest zagrożona wykluczeniem społecznym jest stworzenie potencjału obiektów (świetlic) oraz realizowanie aktywności mających na celu prowadzenie działań włączających seniorów oraz prowadzących kampanię edukacyjną poprzez odpowiednie wydarzenia. Niniejsze działania łączą się z projektami dotyczącymi aktywności osób zamieszkujących obszary wiejskie, którzy będą mogli korzystać z infrastruktury odnowionej na pozostałych podobszarach, a podejmowane działania będą komplementarne względem siebie. Podsumowując należy podkreślić, iż wszystkie z zaplanowanych przedsięwzięć prowadzą do zwiększenia zaangażowania społecznego w obszarze społecznym, integracyjnym, także zawodowym i w przypadku całościowego zrealizowania doprowadzą do wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej. Tworzenie miejsc aktywności społecznej przede wszystkim na obszarach wiejskich stwarza możliwości realizacji zajęć edukacyjnych dla różnych grup odbiorców. Takie działania poprawiają jakość życia, co jest łączy się z realizacją przedsięwzięć nr 6 i 7, gdzie głównym aspektem jest zwiększenie mieszkalnictwa na terenach wiejskich. Aspekt społecznym, w tym poprawa warunków jakości życia mieszkańców na terenie gminy stanowi działania kompatybilne z rewitalizacją obiektów dziedzictwa kulturowego. Realizacja przedsięwzięcia nr 8 to szansa na rozwój turystyki i działalności gospodarczych. Odnowa obiektów kulturalnych (pałac) przyczynia się do działań z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego na Dolnym Śląsku. Aspekt turystyczny Bolkowa to przede wszystkim zamek,

który corocznie przyciąga wielu turystów z kraju i z zagranicy. Zwiększenie dostępności do obiektów turystycznych na terenie gminy (pałac w Jastrowcu) wpłynie pozytywnie na promocję miasta i gminy, co zwiększy możliwości rozwoju turystycznego regionu. Wzrost działalności turystycznej pociąga za sobą wzrost aktywności gospodarczych, co tworzy możliwości oferowania nowych miejsc pracy i minimalizowania bezrobocia na terenie gminy. Dodatkowo realizacja przedsięwzięć nr 9, 10, 11, które zaplanowane zostały na terenie miasta Bolków mają wpłynąć pozytywnie na budowę wizerunku i promocję miasta. Odnowienie i adaptacja przestrzeni publicznej wyznaczonych miejsc w Bolkowie zachowuje kompatybilność z poprawą warunków życia, dostępem do miejsc wypoczynku i rekreacji, zwiększa możliwości organizacji różnych wydarzeń aktywizujących mieszkańców. Rewitalizacja ulicy Reymonta, Kamiennogórskiej czy Kolejowej przywróci użyteczność obszaru, co wpłynie na poprawę strefy przestrzenno-funkcjonalnej, a przede wszystkich oddziałuje na strefę społeczną, czyli wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców całej gminy.

Analizując komplementarność działań realizowanych na obszarach wiejskich i miejskich należy podkreślić, iż bezpośrednia możliwość zaktywizowania osób wykluczonych i seniorów na obszarze zamieszkania jest bardzo ważna, gdyż wpływa na zwiększoną efektywność podejmowanych działań, jednakże możliwość zapewnienia kompleksowego wsparcia będzie się odbywała na obszarze wiejskim, tak aby seniorzy mogli integrować się pomiędzy sobą oraz zmieniać środowisko zaangażowania. Analizując poszczególne powiązanie przedsięwzięć należy nakreślić główne założenie, na podstawie którego przedsięwzięcia aktywizacyjne będą wpływały na możliwość przezwyciężenia poczucia wykluczenia wśród mieszkańców i zaktywizowania ich społecznie. Następnie aspekt pomocy i wsparcia będzie nakierowany na umożliwienie im podjęcia aktywności zawodowej w miejscach, które zapewniają kompleksową pomoc w trakcie wdrażania w zakresie świadczenia pracy. Kluczowym aspektem podejmowanych działań będą również seniorzy jako grupa wymagająca aktywizacji i korzystająca ze wsparcia. Realizowane przedsięwzięcia obejmą wsparciem wszystkie zagrożone grupy społeczne i wpłyną na możliwość przeciwdziałania stwierdzonym deficytom.

W poniższej tabeli zaprezentowany został stopień komplementarności pod względem problemowym poszczególnych działań względem siebie, który ukazuje stopień, w jakim łączna realizacja planowanych działań doprowadzi do marginalizacji problemów występujących na obszarze rewitalizacji zgodnie z poniższą legendą

+2 - bardzo silne powiązanie	+1 - silne powiązanie	0 - neutralne powiązanie

Tabela 47 Matryca powiązań przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach programu rewitalizacji

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (projekty)		Adaptacja świetlicy wiejskiej w Grudnie na potrzeby aktywności społecznej	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Płoninie wraz z dostosowaniem na cele społeczne	Odnowa Zamku w Płoninie	Odnowa obszaru parku w Jastrowcu	Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu	Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności	Odnowa Skałki w Grudnie	Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym	Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie	Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu	Rewitalizacja starej kapliczki razem z przyległym cmentarzem w Płoninie	Rewitalizacja kościoła w Jastrowcu	Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta	Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - " Plac Zapomnianych Drzew"	Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej
1	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne																
2	Odnowa Zamku w Płoninie																
3	Odnowa obszaru parku w Jastrowcu																
4	Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu																
5	Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności																
6	Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie																

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (projekty)		Adaptacja świetlicy wiejskiej w Grudnie na potrzeby aktywności społecznej	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Płoninie wraz z dostosowaniem na cele społeczne	Odnowa Zamku w Płoninie	Odnowa obszaru parku w Jastrowcu	Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu	Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności	Odnowa Skatki w Grudnie	Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym	Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie	Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu	Rewitalizacja starej kapliczki razem z przyległym cmentarzem w Płoninie	Rewitalizacja kościoła w Jastrowcu	Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta	Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"	Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej
7	Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie																
8	Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu																
9	Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta																
10	Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"																
11	Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej																

Źródło: opracowanie własne

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU INSTYTUCJONALNO-PROCEDURALNYM

W celu zachowania komplementarności działań na poziomie Programu rewitalizacji zaplanowano działania przypisane Komitetowi Rewitalizacji oraz Urzędowi Miejskiemu. Dla zapewnienia skuteczności procesu dane będą prezentowane za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji, którego zadaniem będzie ocena stopnia możliwości zrozumienia dostępnych danych przez interesariuszy rewitalizacji i potrzeba ich przetworzenia (np. w formie grafów, broszur, diagramów). Należy przypomnieć, że planuje się kontynuację pracy Komitetu Rewitalizacji w okresie wdrożenia Programu, który rozpoczął swoją pracę na etapie jego programowania. Wypracowana struktura pracy Komitetu Rewitalizacji umożliwi zaangażowanie w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy, którzy aktywnie uczestniczyli w pracach nad Programem już na etapie jego programowania, w tym poprzez aktywne uczestnictwo w organizowanych konsultacjach społecznych. Zadaniem poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego będzie współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za wdrażanie przedsięwzięć, wsparcie w uzyskiwaniu dotacji, dokumentacji projektowej poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. W system zarządzania zaangażowani będą również lokalni partnerzy z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Docelowo informacje udostępnione na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bolkowie dedykowane problematyce rewitalizacji, w szczególności wdrożeniu Programu rewitalizacji, będą kanałem dwustronnej komunikacji na linii samorząd–obywatele (interesariusze rewitalizacji). Planuje się zawarcie szczegółowych porozumień regulujących zakres i częstotliwość zbieranych danych sprawozdawczych. Celem takiego podejścia jest udostępnienie danych i informacji dotyczących stopnia rozwiązania konkretnego problemu zidentyfikowanego na obszarze rewitalizacji dla interesariuszy rewitalizacji. Dostęp do danych ma pozwolić interesariuszom monitorować skuteczność zmian społeczno-gospodarczych.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty, które zostały zapisane w Programie mają zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. Głównym źródłem finansowania projektów wskazanych w Programie będą środki własne gminy. Źródłem finansowania zewnętrznego będą środki zewnętrzne, głównie pochodzące z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027, Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) oraz Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Celem finansowanych z tych funduszy projektów będzie zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym ludności zamieszkującej obszary zdegradowane i peryferyjne. Rezultatem interwencji będzie włączenie społeczne marginalizowanych grup z obszarów zdegradowanych

i peryferyjnych, jak również poprzez kompleksowe działania niwelowania wszystkich zjawisk związanych z problemami społecznymi dotyczącymi danych podobszarów.

Planuje się pozyskać wsparcie na projekty rewitalizacyjne dotyczące głównie aktywizacji społecznej w ramach rozwoju polityki społecznej kraju, których zadaniem będzie minimalizowanie skutków zagrożenia ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem. Obszary wiejskie i ludność starsza je zamieszkująca należą do grupy zagrożonej, której działania rewitalizacyjne stworzą szansę na aktywizację i integrację społeczną. Aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację zaplanowanych przedsięwzięć będzie odbywało się w sposób gwarantujący wykorzystanie jednego źródła finansowania. Aplikowanie o finansowanie projektu rewitalizacyjnego poprzedzone będzie analizą wystąpienia podwójnego finansowania. Informacja o złożeniu wniosku o przyznanie pomocy przez gminę (innych wnioskodawców) do instytucji zarządzających programami pomocowymi i stan sprawy będzie transparentnie publikowany na stronie internetowej gminy w zakładce dotyczącej rewitalizacji. Na etapie ubiegania się o środki oraz realizacji projektu prowadzona będzie bieżąca kontrola krzyżowa możliwości jako podstawowy instrument weryfikujący stosowanie zakazu równoległego finansowania wydatków z krajowych i wspólnotowych środków publicznych. Poprzez zaplanowane mechanizmy kontroli wykluczono ryzyko podwójnego dofinansowania.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU MIĘDZYOKRESOWYM

Narzędziem służącym trwałemu zintegrowaniu działań w ujęciu międzyokresowym będzie ewaluacja Programu, na którą składać się będą:

- Ewaluacja ex ante (przed rozpoczęciem działań Programu, celem ustalenia, czy i w jakim stopniu podejmowane działania będą zgodne z przyjętymi założeniami oraz czy możliwe jest osiągnięcie długotrwałych efektów w tym kontekście);
- Ewaluacja w połowie obowiązywania Programu (umożliwia zbadanie stopnia efektywności podejmowanych działań oraz ich zgodności z założeniami, ale także na ile aktywności są zgodne z harmonogramem, a poziom wykorzystania zasobów odpowiada opisowi w projekcie);
- Ewaluacja bieżąca – monitoring przynajmniej raz na rok (dokonywana przez cały czas trwania Programu, związana z oceną poziomu wykonywania zadań i działań w poszczególnych podobszarach rewitalizacyjnych);
- Ewaluacja końcowa (dokonywana pod koniec realizacji projektu, wiąże się z analizą zgodności podejmowanych działań wynikających z harmonogramu oraz z rozliczeniem poziomu wykorzystania zasobów);
- Ewaluacja ex post (dokonywana po zakończeniu realizacji Programu).

O efektywnym połączeniu i skoordynowaniu zadań w ujęciu międzyokresowym stanowić będzie kontynuacja podjętych w poprzednim okresie działań, ale także istotna jest świadomość strategicznego wzmocnienia ich w kolejnych okresach. Zaplanowane działania rewitalizacyjne bazują na poprzednich doświadczeniach gminy Bolków zdobytych podczas realizacji projektów inwestycyjnych finansowanych ze środków unijnych oraz środków budżetowych. W związku z tym realizacja zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych powiązana jest z projektami zrealizowanymi przez gminę w latach ubiegłych. Podsumowując, należy wykazać powiązania zaplanowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych z projektami "miękkimi" dotyczącymi rozwoju kapitału społecznego, które były/są/będą finansowane z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego, w szczególności w zakresie aktywizacji, edukacji ogólnej oraz wsparcia przedsiębiorczości mieszkańców, które realizowane były w poprzednim okresie programowania w latach 2014-2020.

Rozdział IX Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Niniejszy rozdział zawiera opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych, a także opis powiązań z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 – 2026 jest dokumentem, którego założenia oraz zaplanowane przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby zidentyfikowane w ramach prowadzonej diagnozy obszaru gminy, ale również z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Podstawowym dokumentem określającym kierunki rozwoju jest **Strategia Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021 – 2030**, w której założono, iż jednym z podstawowych celów strategicznych jest aktywizacja społeczna mieszkańców gminy Bolków oraz zwiększenie atrakcyjności turystyczno-gospodarczej. Zaplanowane przedsięwzięcia w ramach GPR odpowiadają na potrzeby zdiagnozowane w ramach strategii rozwoju poprzez przede wszystkim podjęcie działań mających aktywizować mieszkańców do działalności społecznej i zawodowej oraz wzmocnić potencjał turystyczny gminy.

Prowadzenie działań na obszarze miejskim i wiejskim w ramach rewitalizacji realizuje również założenia związane ze **Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bolków na lata 2021-2025**. W ramach tego dokumentu wskazano, iż celem strategicznym w zakresie realizacji polityki społecznej jest sprawny i adekwatny do potrzeb system rozwiązywania problemów społecznych w gminie Bolków poprzez podejmowanie interwencji w odpowiedzi na problemy mieszkańców w gminie, tak aby interwencja uwzględniała charakter i skalę problemów oraz optymalizowała wykorzystywanie dostępnych zasobów. W ramach dokonanej diagnozy społecznej wskazano grupy osób, które borykają się z różnymi problemami (np. wychowawczymi i opiekuńczymi, osoby bezrobotne, ubogie, seniorzy), do których powinny zostać skierowane działania naprawcze i wspomagające. Marginalizacja tych osób wynika często z czynników zewnętrznych, a ich minimalizowanie stanowi także przedmiot działań

rewitalizacyjnych. W Programie rewitalizacji zostały uwzględnione projekty skoncentrowane w dużej mierze na aktywizacji społecznej mieszkańców gminy, w tym grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Odwołując się do **Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków** należy podkreślić, iż wskazano w nim konieczność realizacji działań sprzyjających wyrównywaniu poziomu życia głównie w zakresie zwiększenia gospodarki mieszkaniowej w gminie, a przedsięwzięcia rewitalizacyjne służą niniejszemu celowi, gdyż zakładają m.in. poprawę dostępności budynków mieszkalnych na terenie wsi Płonina i Grudno. Celem studium jest określenie polityki gminy w zakresie gospodarki przestrzennej w taki sposób, aby zapewnić jej zrównoważony rozwój przy wykorzystaniu istniejących uwarunkowań, dążąc do zachowania najcenniejszych walorów i poprawy jakości życia mieszkańców. Dodatkowo założenia Programu zachowują spójność ze **Strategią Rozwoju Sudety 2030**, gdzie wyznaczona misja rozwoju opiera się na wspólne zrewitalizowanej przestrzeni społeczno-ekonomicznej o wysokich walorach krajobrazowych, położenia i bogatej historii poprzez wykreowanie systemu społeczno-gospodarczego budującego zamożność na zasobach endogenicznych (w tym kapitale ludzkim oraz społecznym), czerpiącego szerokie korzyści ze współpracy z otoczeniem.

Podsumowując należy stwierdzić, iż założenia Programu rewitalizacji wpisują się w dokumenty gminne: Strategię Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021 – 2030, Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bolków na lata 2021 – 2025 oraz Strategię Rozwoju Sudety 2030.

Tabela 48 Zgodność celów Programu z lokalnymi dokumentami strategicznymi gminy Bolków

Dokumenty strategiczne	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026		
	Cel 1 Kompleksowa aktywizacja działaniem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	Cel 2 Poprawa aktywności mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa mieszkaniowego	Cel 3 Odnowa obszarów ważnych społecznie oraz obiektów dziedzictwa kulturowego
Strategię Rozwoju Gminy Bolków na lata 2021 – 2030	Cel I Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy Bolków		Cel II Zwiększenie atrakcyjności turystyczno-gospodarczej
Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bolków na lata 2021 – 2025	Cele operacyjne <ul style="list-style-type: none"> wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej seniorów. zapewnienie warunków możliwie pełnego i adekwatnego wsparcia dla osób starszych umożliwiającego funkcjonowanie w środowisku lokalnym. zwiększenie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz w miejscu zamieszkania. wspieranie osób potrzebujących, wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem. 		
Strategię Rozwoju Sudetów 2030	Cel 2 2. Terytorium bliżej obywateli		Cel 4 Terytorium przyjazne dla środowiska, wykorzystujące swój potencjał
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków	Stworzenie warunków przestrzennych do aktywizacji gospodarczej obszaru.	Rozwój systemów infrastruktury technicznej oraz i komunalnej, stosownie do potrzeb gminy przy uwzględnieniu	Właściwa ochrona najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

		zakładanego rozwoju przestrzennego i społeczno - gospodarczego.	
--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne

Sposób powiązania celów Programu rewitalizacji z innymi dokumentami o zasięgu ponadlokalnym został wykazany w poniższej tabeli.

Tabela 49 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi o zasięgu ponadlokalnym w odniesieniu do gminy Bolków

Dokumenty strategiczne	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026		
	Cel 1 Kompleksowa aktywizacja działaniem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	Cel 2 Poprawa aktywności mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa mieszkaniowego	Cel 3 Odnowa obszarów ważnych społecznie oraz obiektów dziedzictwa kulturowego
<i>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</i>	Cel 2 Poprawa jakości i dostępności usług publicznych Cel 3 Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego		Cel 1 Efektywne wykorzystanie gospodarczego 1. Potencjału regionu Cel 4 Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów 4. Środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego
<i>Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju 2020</i>	Cel 3.1. Poprawa warunków rozwojowych polskich miast, działania do 2020 r.		
<i>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)</i>	Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów	Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego	Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski
<i>Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju</i>	Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju		Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</i>	Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych	Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne	
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i>	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym		Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

Źródło: opracowanie własne

Rozdział X Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).

Zadaniem realizacji działań rewitalizacyjnych będzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych, nadanie przestrzeniom publicznym waloru przyjaznego otoczenia i uzbrojenie kapitału ludzkiego w narzędzia, w szczególności infrastrukturę pozwalającą na realizację inicjatyw oddolnych w celu utrwalenia efektu rewitalizacji. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji zrealizowana zostanie poprzez cele ogólne, szczegółowe oraz przedsięwzięcia Programu. Warunkiem realizacji Programu będzie włączenie elementu społecznego w działania infrastrukturalne na obszarze rewitalizowanym.

Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji przedstawia się następująco:

Stworzenie miejsca przyjaznego dla mieszkańców, umożliwiającego im wszechstronny rozwój społeczny przy zachowaniu najwyższych standardów społecznych, funkcjonalnych i środowiskowych oraz wzmocnienie potencjału turystycznego z zachowaniem ochrony dziedzictwa kulturowego.

Działania rewitalizacyjne uwzględniają przede wszystkim aspekt sfery społecznej, gdzie zdiagnozowano deficyty rozwojowe. Z przeprowadzonej diagnozy obszaru zdegradowanego na terenie gminy Bolków wskazuje się najważniejsze problemy społeczne do których należą: spadek liczby ludności, spowodowany ujemnym saldem migracji oraz ujemnym przyrostem naturalnym, starzenie się społeczeństwa – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, bezrobocie, które jest głównym powodem korzystania z pomocy społecznej oraz wzrastająca liczba odnotowanych czynów przestępczych. Pod względem gospodarczym gmina rozwija się na zrównoważonym poziomie, a rozwój turystyki gwarantuje w przeważającej mierze potencjał zamku w Bolkowie. Realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Programu ma w znaczącym stopniu przyczynić się do rozwoju społecznego mieszkańców obszarów zdegradowanych, co przełoży się na wzrost aktywności społecznej mieszkańców również w aspekcie gospodarczym i turystycznym. Rewitalizacja jest szansą na wzmocnienie wizerunku Bolkowa i promocji całej gminy. Wykorzystanie potencjałów dziedzictwa kulturowego ma stworzyć szansę rozwoju miejscowości Płonina, Jastrowiec i Grudno, co pozytywnie wpłynie na rozwój turystyki w całej gminie. Utworzenie miejsc rekreacji, wypoczynku, integracji (światlica wiejska, odnowa parku, miejsca aktywności) dostępnych dla wszystkich mieszkańców obszarów zdegradowanych podniesie jakość życia mieszkańców, wpłynie na rozwój społeczny i integracyjny oraz pozytywnie wpłynie na poprawę wizerunku obszaru wiejskiego na terenie gminy. Z kolei adaptacja budynków na potrzeby mieszkaniowe oraz poprawa funkcjonowania zdegradowanych budynków mieszkalnych ma stanowić odpowiedź na potrzeby mieszkalnictwa w gminie. Dzięki temu poprawi się jakość życia mieszkańców i estetyka obszarów rewitalizacyjnych.

Obszar rewitalizacji, na którym występuje obecnie największa koncentracja zjawisk kryzysowych będzie obszarem, który w roku 2026 nie będzie wyróżniał się pod względem negatywnych uwarunkowań społecznych. Przeprowadzone działania doprowadzą do zmniejszenia liczby osób spełniających kryteria uprawniające do otrzymania pomocy społecznej w postaci zasiłków, a jednocześnie przyczynią się do zmniejszenia liczby osób długotrwale wykluczonych, które pozostawały bardzo długi okres czasu bez zatrudnienia. Niniejsze osoby będą mogły korzystać z organizowanych wydarzeń społecznych, które będą organizowały ich czas wolny, a także podczas których na bieżąco będą otrzymywały wsparcie pozwalające na utrzymanie swojej aktywności. Stworzone obiekty pozwolą na stałe zaktywizowanie seniorów, co jest kluczowe ze względu na konieczność przeciwdziałania wykluczeniu grupy społecznej, do której będzie należała coraz większa liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przeprowadzone inwestycje infrastrukturalne doprowadzą do wytworzenia na obszarze rewitalizacji znacznej aktywności społecznej, co przyczyni się do zmarginalizowania niekorzystnych zjawisk społecznych i wpłynie na zwiększenie atrakcyjności obszaru. Niniejszy proces wpłynie na możliwość częstszego osiedlania się młodych osób, co jednocześnie przyczyni się do zwiększenia liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizacji w wieku przedprodukcyjnym, a także zmniejszenia stopnia migracji osób spoza gminy. Poprzez podejmowane działania w zakresie aktywizacji społecznej będzie możliwe wykreowanie nowych przedsięwzięć gospodarczych na obszarze rewitalizacji i zwiększenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców. Odpowiednia adaptacja przestrzeni wpłynie na znaczne zmniejszenie miejsc koncentracji negatywnych zachowań społecznych, a także obniżenie stopnia degradacji obszarów i zwiększenia jakości życia mieszkańców.

Rozdział XI Budżet i harmonogram planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych

Niniejszy rozdział zawiera szacunkowy budżet zaplanowany na realizację projektów rewitalizacyjnych oraz harmonogram realizacji zaplanowanych działań w odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł.

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków zewnętrznych). Finansowanie działań rewitalizacyjnych zakłada wykorzystanie środków gminnych oraz środków zewnętrznych, w tym środków przewidzianych w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027, Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FENIKS). Projekty te będą komplementarne z projektami realizowanymi ze wsparcia Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS). Wspierane będą wyłącznie projekty, które wynikają z zapisów GPR i wzajemnie się uzupełniają z projektami realizowanymi w ramach wsparcia FERS. **Łączny budżet Programu Rewitalizacji stanowi kwotę 34 870 000,00 zł.** Harmonogram realizacji działań rewitalizacyjnych obejmuje lata 2022-2026 zgodnie z poniższym szczegółowym zestawieniem.

Tabela 50 Budżet i harmonogram planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych

Projekty rewitalizacyjne	Szacunkowe nakłady finansowe w zł zakładane w latach 2022-2026 (zł)	Okres realizacji projektu rewitalizacji					Źródła finansowania
		2022	2023	2024	2025	2026	
1. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne	1 300 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027;
2. Odnowa Zamku w Płoninie	3 500 000,00						Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027; Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
3. Odnowa obszaru parku w Jastrowcu	450 000,00						Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
4. Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu	970 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027;
5. Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiająca stworzenie miejsca aktywności	1 500 000,00						Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027; Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
6. Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie	3 500 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Projekty rewitalizacyjne	Szacunkowe nakłady finansowe w zł zakładane w latach 2022-2026 (zł)	Okres realizacji projektu rewitalizacji					Źródła finansowania
		2022	2023	2024	2025	2026	
7. Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie	5 500 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).
8. Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu	4 500 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027
9. Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta	10 000 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
10. Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"	3 500 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
11. Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej	150 000,00						Budżet gminy; Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
RAZEM:	34 870 000,00	x	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne

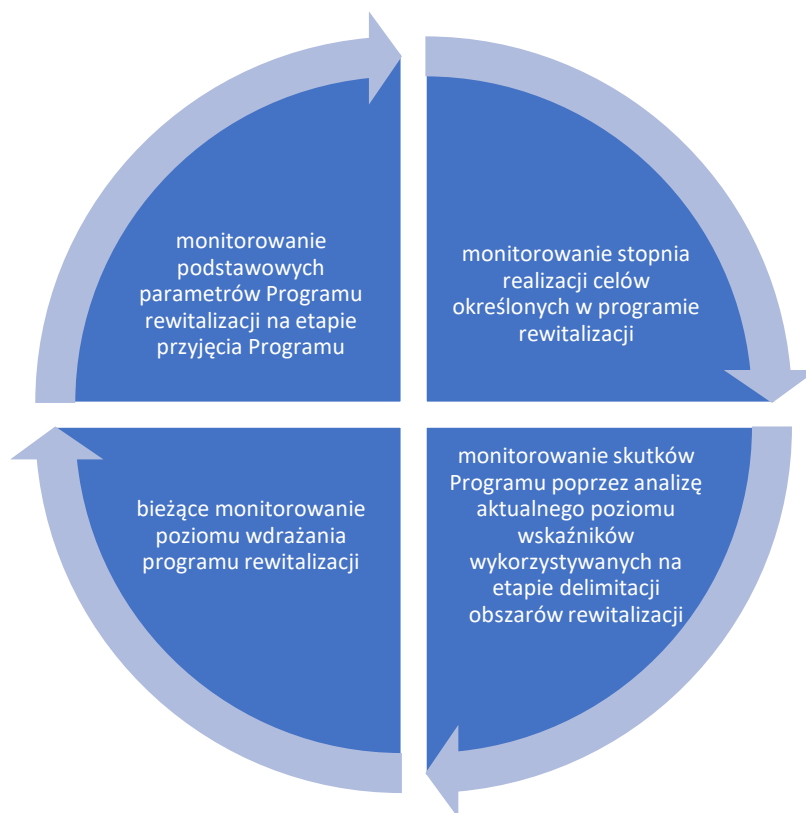
Rozdział XII System wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji

Poniższy rozdział opisuje system wdrażania oraz monitoringu i oceny skuteczności działań realizowanych w ramach programu. Opisano tutaj metody oraz narzędzia badania i analizowania zmian zachodzących na obszarze zdegradowanym będące wynikiem procesu rewitalizacji oraz system oceny wpływu i skuteczności prowadzonych działań na zdiagnozowane problemy.

SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU

Podstawą skutecznego wdrażania założeń Programu będzie system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na obszarze rewitalizacji. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w Programie celów, należy zatem systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych działań rewitalizacyjnych. Głównymi obszarami monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Programu są zatem wyznaczone cele strategiczne jej realizacji oraz przypisane im wskaźniki, a dalej projekty rewitalizacyjne. System monitorowania i oceny Programu dotyczyć będzie czterech płaszczyzn dotyczących wdrożenia Programu. Monitoring obejmować będzie cztery poniższe płaszczyzny:

Schemat 2 Płaszczyzny monitorowania GPR

Źródło: opracowanie własne

Za wdrożenie Programu odpowiedzialny będzie **Burmistrz Bolkowa, który corocznie przedkładać będzie Radzie Miejskiej sprawozdanie monitorujące z wdrażania Programu (sprawozdanie) według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego.** Zadania związane z bieżącym wdrożeniem Programu

będą realizowane przez pracowników Wydziału Referatu Zamówień Publicznych i Promocji Gminy, którzy wspólnie z członkami Komitetu Rewitalizacji będą prowadzili monitoring stopnia realizacji celów Programu.

Systematyczny monitoring jest integralnym i nierozzerwalnym elementem bieżącego zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji. Jego celem jest dostarczenie informacji, na podstawie których następuje ocena postępu prowadzonych działań oraz weryfikacja tempa i kierunku zachodzących zmian. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji polega na **zbieraniu obiektywnych danych, ich analizowaniu i wyciąganiu wniosków pomagających w ocenie efektywności i poprawności realizowanych przedsięwzięć w przyjętej perspektywie czasowej.** System ma sprawdzać, w jakim stopniu cele określone w GPR zostały osiągnięte i tym samym ma być podstawą do podjęcia decyzji co do kontynuacji działań rewitalizacyjnych we wskazanych podobszarach bądź podjęcia takich działań w innych obszarach.

Monitoring to przede wszystkim proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego projektu/strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym przedsięwzięcia w odniesieniu do planowanych rezultatów. Jest bardziej skierowany do wewnątrz i skupia się na efektywności poszczególnych działań projektowych. Monitoring jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres realizacji projektu/strategii. Monitoring w praktyce projektowej to wewnętrzny mechanizm zarządzania projektem/strategią. **Monitorowanie realizacji projektu jest integralną częścią codziennego zarządzania.** Przedmiotem monitoringu są dwa zasadnicze obszary projektu, tzn. postęp prac oraz środki finansowe projektu. Tym samym możemy wyróżnić dwa rodzaje monitoringu:

- rzeczowy – obejmuje m.in.: zadania projektowe, harmonogram, wskaźniki oraz dane dotyczące beneficjentów (np. bazy danych beneficjentów czy też listy obecności),
- finansowy – obejmuje m.in.: stopień realizacji założeń budżetowych, kwalifikowalność poniesionych kosztów, itp.

Oba obszary monitorowane są pod względem 3 zasadniczych zakresów:

- poniesionych nakładów (finansowych, kadrowych),
- procesów
- wyników (rezultaty twarde i miękkie).

W ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026 monitoring będzie prowadzony poprzez porównanie stopnia realizacji przedsięwzięć oraz poszczególnych projektów rewitalizacyjnych do założonych wskaźników monitorowania poszczególnych celów Programu rewitalizacji. **Monitoring będzie prowadzony corocznie**, tak aby możliwe było zaprezentowanie sprawozdania członkom Rady Miasta. Zakres sprawozdania będzie obejmować, co

najmniej Informację o postępach finansowych, źródłach finansowania zadań, informację o postępach rzeczowych, zgodność z przyjętym harmonogramem, odchyłeń od harmonogramu. W sprawozdaniu przedstawione zostaną również problemy, bariery, trudności, które zostały zidentyfikowane przez gminę na etapie programowania Programu rewitalizacji.

Planuje się kontynuację pracy Komitetu Rewitalizacji w okresie wdrożenia Programu. Burmistrzowi Bolkowa podlegać będzie Komisja Rewitalizacji powołana na etapie opracowywania Programu. Komitet stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza. Planuje się spotkania Komitetu Rewitalizacji co najmniej raz na rok. Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie także pomoc techniczna dla beneficjentów Programu przy aplikowaniu o środki zewnętrzne (uczestnictwo w szkoleniach, seminariach czy warsztatach). Na etapie wdrożenia Programu Zespół, z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu realizującego przedsięwzięcie będzie mógł przeprowadzić spotkanie – naradę w celu omówienia występującego problemu. Ponadto Komitet będzie mógł wystąpić o włączenie poszczególnych interesariuszy w pracę monitoringową. Realizowane działania przez pracowników Referatu Zamówień Publicznych i Promocji Gminy będą promowane za pośrednictwem strony internetowej gminy oraz poprzez bezpośrednie kolportowanie informacji do mieszkańców i interesariuszy. Celem głównym działań promocyjnych i komunikacyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu.

W przypadku konieczności dokonania aktualizacji zapisów Programu rewitalizacji zorganizowane zostaną spotkania Komitetu Rewitalizacji, a pracownicy Referatu Zamówień Publicznych i Promocji Gminy Urzędu Miejskiego będą odpowiedzialni za włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces aktualizacji dokumentu, poprzez dotarcie z informacją do jak największej liczby osób, wykorzystując odpowiednio przygotowane materiały informacyjne (m.in. materiały informacyjne na stronie www urzędu, plakaty, reklamę w gazecie, listy kierowane bezpośrednio do interesariuszy). Interesariusze, którzy odpowiedzą na kierowane informacje oraz wysyłane zaproszenia oraz zgłoszą się samodzielnie do wskazanego powyżej referatu będą mogli składać propozycje oraz uwagi dotyczące rewitalizacji, a także brać czynny udział w pracach Komitetu Rewitalizacji, po poinformowaniu o takiej chęci pracowników Referatu Zamówień Publicznych i Promocji Gminy Urzędu Miejskiego.

W odróżnieniu do systemu rocznego dwa razy w okresie programowania GPR powinno zostać wykonane badanie ewaluacyjne pozwalające pozyskać dodatkowo dane jakościowe z realizacji wskaźników. Pozwoli to na skuteczny monitoring realizacji wdrażania Programu, a w przypadku wystąpienia trudności lub barier w realizacji przedsięwzięć do podjęcia decyzji o dokonaniu aktualizacji

zapisów Programu. Poniżej przedstawiono wskaźniki rezultatu zaplanowanych przedsięwzięć dla poszczególnych celów Programu.

Tabela 51 Realizacja wskaźników rezultatu dla poszczególnych celów Programu rewitalizacji

Cel 1. Kompleksowa aktywizacja działaniem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu				
Wskaźnik oddziaływania	Jednostka miary	Stan początkowy – 2022 r.	Stan końcowy – 2026 r.	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba osób bezpośrednio zaangażowanych w realizowane przedsięwzięcie	osoba	10	40	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem	osoba	8	20	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Powierzchnia obiektu doprowadzona do możliwości użytkowania	m ²	0	6000	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba beneficjentów objętych wsparciem aktywizacyjnym w ramach projektu	osoba	0	100	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba osób korzystających z odnowionej powierzchni	osoba	0	300	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Powierzchnia obiektu doprowadzona do stanu użytkowania	m ²	30	150	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba osób korzystająca z działań realizowanych w obiekcie	osoba	25	200	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Powierzchnia terenu doprowadzona do stanu użyteczności publicznej	m ²	200	1000	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Powierzchnia powstałego obszaru aktywizacyjno - rekreacyjnego	m ²	50	500	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Cel 2 Poprawa aktywności mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa mieszkaniowego				
Wskaźnik oddziaływania	Jednostka miary	Stan początkowy – 2022 r.	Stan końcowy – 2026 r.	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba budynków z przywróconą funkcją mieszkalną	szt.	0	1	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba osób mających możliwość korzystania z pomieszczeń	osoba	0	8	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Budynki z przywróconą funkcją mieszkalną	szt.	0	2	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba osób mających możliwość korzystania z obiektów mieszkalnych	osoba	0	15	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Cel 3 Odnowa obszarów ważnych społecznie oraz obiektów dziedzictwa kulturowego				
Wskaźnik oddziaływania	Jednostka miary	Stan początkowy – 2022 r.	Stan końcowy – 2026 r.	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba odnowionych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	0	1	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z odnowionej ulicy	osoba	169	1000	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba mieszkańców korzystających z przestrzeni poddanej odnowie	osoba	250	1000	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba wydarzeń organizowanych na odnowionym obszarze	szt.	5	20	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego
Liczba mieszkańców korzystających z odnowionego obszaru	osoba	25	200	Dane sprawozdawcze Urzędu Miejskiego

Źródło: opracowanie własne

System monitoringu w ramach Programu zostanie wsparty działaniami ewaluacyjnymi. **Ewaluacja jest procesem o charakterze praktycznym, którego zadaniem jest ustalenie, czy dany projekt osiągnął zakładane cele.** Ewaluacja dostarcza wiedzy na temat oceny wartości projektu. Najczęściej ewaluacja jest rozumiana jako: ocena wartości projektu/programu poprzez porównanie rezultatów projektu ze wstępnymi zamierzeniami, celami. Czyniona za pomocą analizy, syntezy, generalizacji, wnioskowania. Ewaluacja to również proces systematycznego zbierania i analizowania informacji

(ilościowo lub jakościowo). W praktyce utożsamiana jest z monitoringiem. Ewaluacja może być przeprowadzona na każdym etapie projektu. **Ewaluacja ex-ante** – przeprowadzana przed działaniem, ma ocenić trafność zamierzonych przedsięwzięć zgodnie z celami projektu. **Ewaluacja mid-term** – podczas trwania projektu ocenia osiągnięte etapy, produkty i rezultaty. Daje możliwość modyfikacji działania tak, aby lepiej spełniało zamierzone cele. **Ewaluacja ex-post** – najpopularniejsza, przeprowadzana po zakończeniu programu, ma na celu zbadanie długotrwałych rezultatów, a także ocenia realizację poszczególnych etapów oraz stopień realizacji zakładanych celów.

Z uwagi na monitoring bieżący coroczny wdrożenia Programu nie planuje się opracowywania raportu z badania ewaluacyjnego mid-term (w połowie realizacji Programu). Z pomiaru stanu realizacji Programu opracowane zostaną raporty oceniające realizację ex-post. Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej, a także podany do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego. Ewaluacja ex-post zaplanowana została na IV kwartał 2030 roku. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji,
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych,
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

Przy planowaniu sposobu realizacji badań ewaluacyjnych i analizie wyników szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktualność identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Badania wpływu prowadzonych działań będą oceniane zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi tj. **trafność, efektywność, użyteczność, trwałość, ale przede wszystkim skuteczność.**

Rozdział XIII Sposób realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego

Niniejszy rozdział stanowi wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wymogami wskazanymi w przepisach ustawy o rewitalizacji.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji podzielona była na trzy zasadnicze etapy. Pierwszy etap obejmował przygotowanie danych przestrzennych w postaci wektorowej z wykorzystaniem bazy ewidencji gruntów i budynków (EGiB), wyznaczenie wstępnego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz redakcję kartograficzną obejmującą podział map na arkusze w skali 1:5000.

Delimitacja wstępna oparta była na analizach przestrzennych wskaźników uwarunkowań (IMD) przedstawionych w części diagnostycznej dokumentu oraz analizie użytkowania gruntów ze szczególnym uwzględnieniem terenów zabudowanych. W tym celu wykorzystano narzędzia algebry mapowej i analiz geostatystycznych w oparciu o pozyskane dane w oprogramowaniu Quantum GIS

(ang. Geographic Information Systems). Analiz dokonano wykorzystując uprzednio przygotowane dane wektorowe.

Drugi etap delimitacji obejmował pracę na wygenerowanych mapach. Wstępne wyznaczenie obszarów przedstawiono do wewnętrznej konsultacji eksperckiej w ramach realizacji niniejszego opracowania, w ramach której dokonano korekt obszarów uwzględniając przestrzenne rozmieszczenie projektów rewitalizacyjnych. Etap ten był istotny ze względu na założenia metodologiczne.

Etap trzeci obejmował prace związane z ostatecznym ustaleniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w oprogramowaniu GIS. Obszar zdegradowany pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Opracowanie ponownie wykonano w postaci wektorowej uwzględniając efekty wykorzystanych wcześniej metod. Integralną częścią niniejszego opracowania stanowi załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej w wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej.

Analiza podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wskazuje niekiedy na zasadność wprowadzenia zmian w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W ramach zaplanowanych działań rewitalizacyjnych na terenie gminy Bolków nie ma konieczności uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ani nie ma konieczności uchwalenia nowych miejscowych planów rewitalizacji, o których mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie ma zatem konieczności dokonywania wyznaczenia granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu. Nie przewiduje się także wszczęcia postępowania scaleniowego. **W poniższych tabelach wskazane zostały numery działek, na których planowane są działania rewitalizacyjne. Żadne z poniższych działań nie wymaga wprowadzania zmian w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.**

Tabela 52 Analiza funkcji obszarów w dokumentach planistycznych wynikających z planowanej realizacji projektów rewitalizacyjnych

Projekt rewitalizacyjny	Dotychczasowy zapis	Zmiana zapisu	Obręb ewidencyjny	Numer działki ew.
1. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Jastrowcu wraz z dostosowaniem na cele społeczne	4.C.17 UK – tereny usług kultury KL- drogi lokalne KZ- drogi zbiorcze	NIE JEST WYMAGANA	Jastrowiec	86
2. Odnowa Zamku w Płoninie	1.M.UK-tereny usług kultury 1.M.LS- tereny leśne	NIE JEST WYMAGANA	Płonina	254/1; 254/2; 284/2; 252/2
3. Odnowa obszaru parku w Jastrowcu	4.C.10 UT- tereny usług	NIE JEST WYMAGANA	Jastrowiec	159/8

	4.C.7 MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej			
4. Modernizacja budynku po remizie strażackiej w Jastrowcu	1.C.13 ZP- tereny zieleni parkowej KZ- drogi zbiorcze	NIE JEST WYMAGANA	Jastrowiec	71
5. Odnowa techniczna zbiornika przeciwpożarowego umożliwiającą stworzenie miejsca aktywności	4.C.28 WO- tereny wód otwartych	NIE JEST WYMAGANA	Jastrowiec	46 47 125
6. Adaptacja budynku w budowie szachulcowej z przeznaczeniem mieszkalnym w Grudnie	1.B.MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 1.B.RŁ-tereny otwarte, z przeznaczeniem pod łąki KL- drogi lokalne	NIE JEST WYMAGANA	Lipa	580/1
7. Przywrócenie funkcji mieszkalnych oraz aktywizacyjnych budynków szachulcowych w Płoninie	1.M.MN	NIE JEST WYMAGANA	Płonina	249/2- bud. nr 34 A 327/6-bud. nr 24 333-bud. nr 26
8. Rewitalizacja pałacu wraz z zabudowaniami folwarcznymi w Jastrowcu	4.C.10 UT- tereny usług turystycznych 4.C.10 UT-tereny usług turystycznych 4.C.9 MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej E- stacja transformatorowa	NIE JEST WYMAGANA	Jastrowiec	159/9 159/10 159/22
9. Odnowa oraz ponowna adaptacja pod względem funkcji użytkowych ulicy Reymonta	KD/D.34- drogi/ulice dojazdowe KD/D.35- drogi/ulice dojazdowe KD/p.23- ciągi pieszo-publiczne	NIE JEST WYMAGANA	Bolków-2	390 410/1
10. Odnowa skweru przy ul. Kamiennogórskiej - "Plac Zapomnianych Drzew"	M,U.3-tereny zabudowy: - mieszkaniowej jednorodzinnej -wielorodzinnej -usługowej	NIE JEST WYMAGANA	Bolków-2	412/14
11. Przywrócenie użyteczności obszaru przy ul. Kolejowej	KD/D.21- drogi/ulice dojazdowe KD/GP.3-drogi/ulice przyspieszone	NIE JEST WYMAGANA	Bolków-2	160/1 160/4 160/3

Źródło: opracowanie własne

Rozdział XIV Specjalna Strefa Rewitalizacji

Niniejszy rozdział stanowi wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, na wniosek Burmistrza, Rada Miejska podejmuje uchwałę w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Wniosek o ustanowienie Strefy składa się po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji i zgodnie z jego ustaleniami. Specjalna Strefa Rewitalizacji ustanawiana jest na obszarze rewitalizacji przez Radę Miejską **na okres maksymalnie 10 lat.** Jej wprowadzenie pozwala na uproszczenie procedur administracyjnych związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji oraz korzystanie ze szczególnych udogodnień i specjalnych procesów. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji i zastosowania instrumentów prawnych dedykowanych Strefie. **Obszar rewitalizacji wymaga zastosowania Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu realizacji planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.**

Rozdział XV Opiniowanie GPR przez właściwe podmioty oraz strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Niniejszy rozdział opisuje informację o wyniku opiniowania programu przez właściwe podmioty określone w art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, a także informację o przeprowadzeniu analizy jej zapisów pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do oceny oddziaływania na środowisko i jej wynikach oraz wynik OOS w przypadku obowiązku jej przeprowadzenia

GPR jest narzędziem do prowadzenia skutecznej rewitalizacji, która należy do zadań własnych gminy. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji zaproponowano szereg działań rewitalizacyjnych w postaci projektów, których systematyczna realizacja doprowadzi do wyjścia z sytuacji kryzysowej, zbadanej na danym terenie. Celem programu jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego i osiągnięcie wysokiego i równego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy. GPR stanowi również podstawowe narzędzie w celu ubiegania się o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich.

Projekty zawarte w GPR nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Projekty opisane w GPR nie wpływają na aktualne zagospodarowanie istniejących na obszarze Gminy terenów górniczych. GPR nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa. Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną należy konsultować z odpowiednim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obszar rewitalizacji i realizacja poszczególnych przedsięwzięć i projektów zawartych w programie nie obejmuje swym zasięgiem

gruntów usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, których zagospodarowanie powinno się odbywać na zasadach zawartych w przepisach odrębnych.

Burmistrz Bolkowa po przeprowadzonych konsultacjach społecznych, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, wystąpił do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Projekt GPR był opiniowany przez:

- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewodę – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
 - właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
 - operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
 - Komitet Rewitalizacji,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zdobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

Zaakceptowane zmiany wynikające z uzyskanych opinii ww. instytucji zostały wprowadzone do Gminnego Programu Rewitalizacji. W toku uzgodnień pozyskano stanowiska od następujących organów:

Informacja o opiniach – do uzupełnienia po nadesłaniu opinii z ww. podmiotów

Program z uwagi na swój ogólny charakter nie wyznacza jednocześnie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz mając na uwadze wskazane uzasadnienie, że projekt dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko stwierdzić należy, że projekt nie spełnia przesłanek określonych w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a co za tym idzie nie jest dokumentem wymagającym przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Informacja do uzupełnienia po ustaleniu uzgodnień

Rozdział XVI Ustalenie Programu rewitalizacji na mapie w skali co najmniej 1:5000

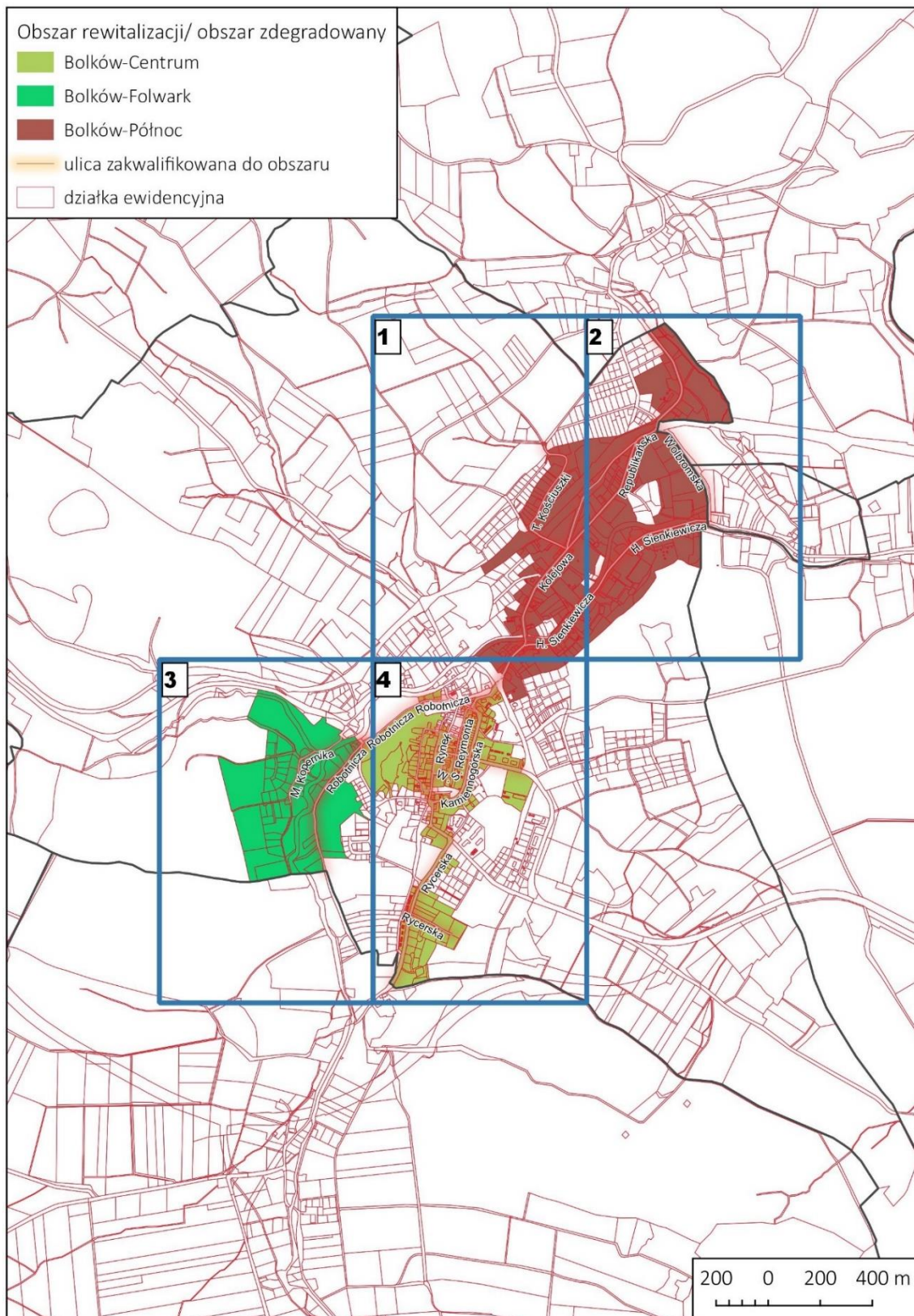
Niniejszy rozdział prezentuje mapy w skali co najmniej 1:5000 obejmujące program rewitalizacji, tj. obszar zdegradowany, który jest tożsamy z obszarem rewitalizacji.

Obszar zdegradowany gminy Bolków jest tożsamy z obszarem rewitalizacji. Obszar rewitalizacji określony został na mapach opracowanych w skali 1:5000:

- 1) Podobszar Bolków-Północ – arkusze 01, 02;
- 2) Podobszar Bolków-Folwark - arkusz 03;
- 3) Podobszar Bolków-Centrum – arkusz 04;
- 4) Podobszar Jastrowiec – arkusze 05, 06, 07;
- 5) Podobszar Grudno – arkusz 08;
- 6) Podobszar Płonina – arkusz 09, 10.

Mapa poglądowa obrazująca rozmieszczenie poszczególnych podobszarów rewitalizacji w obszarze miejskim i wiejskim na terenie gminy Bolków zaprezentowana została na arkuszach poprzedzających poszczególne arkusze ww. podobszarów.

Mapa 14 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji – obszar miejski

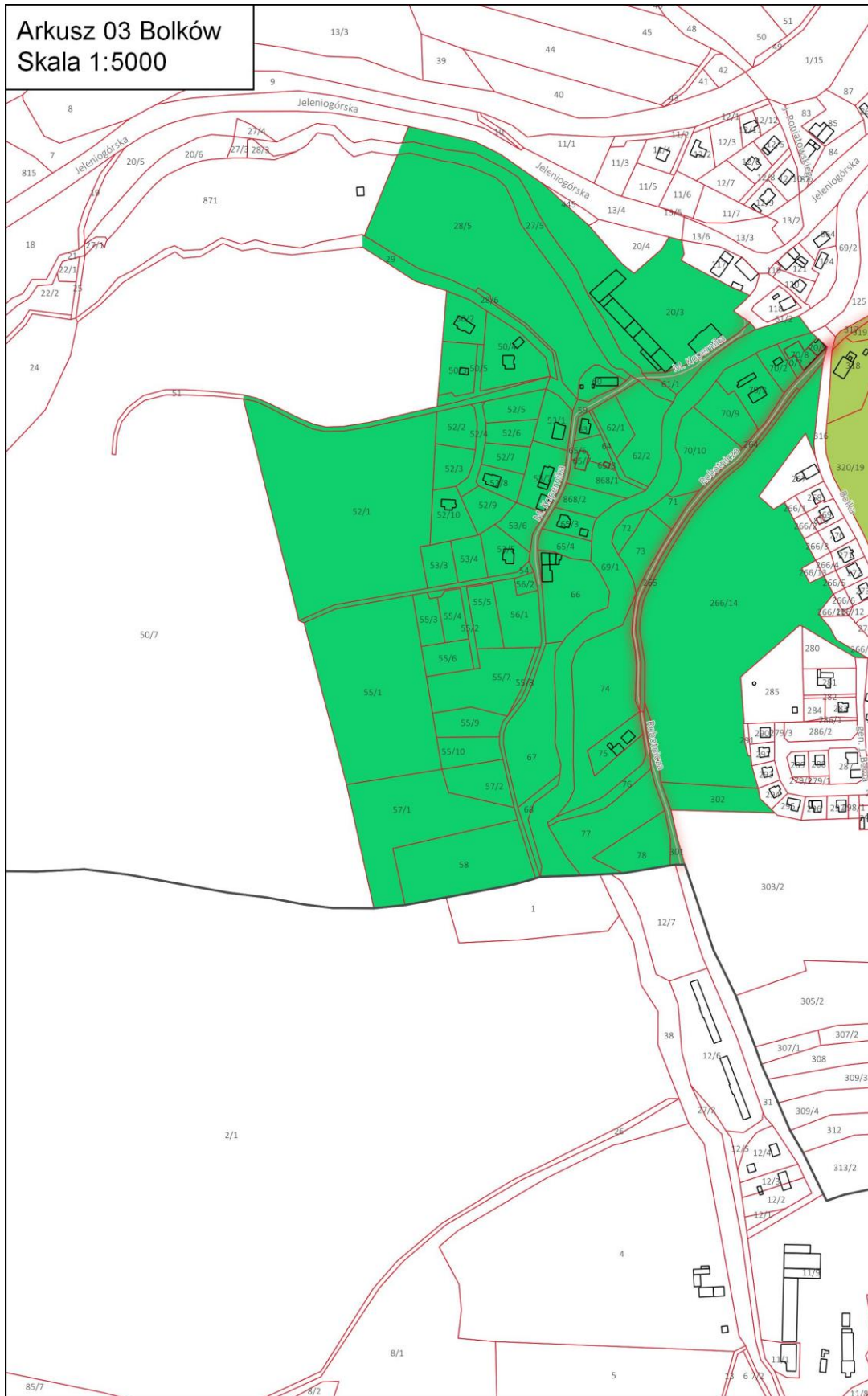
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

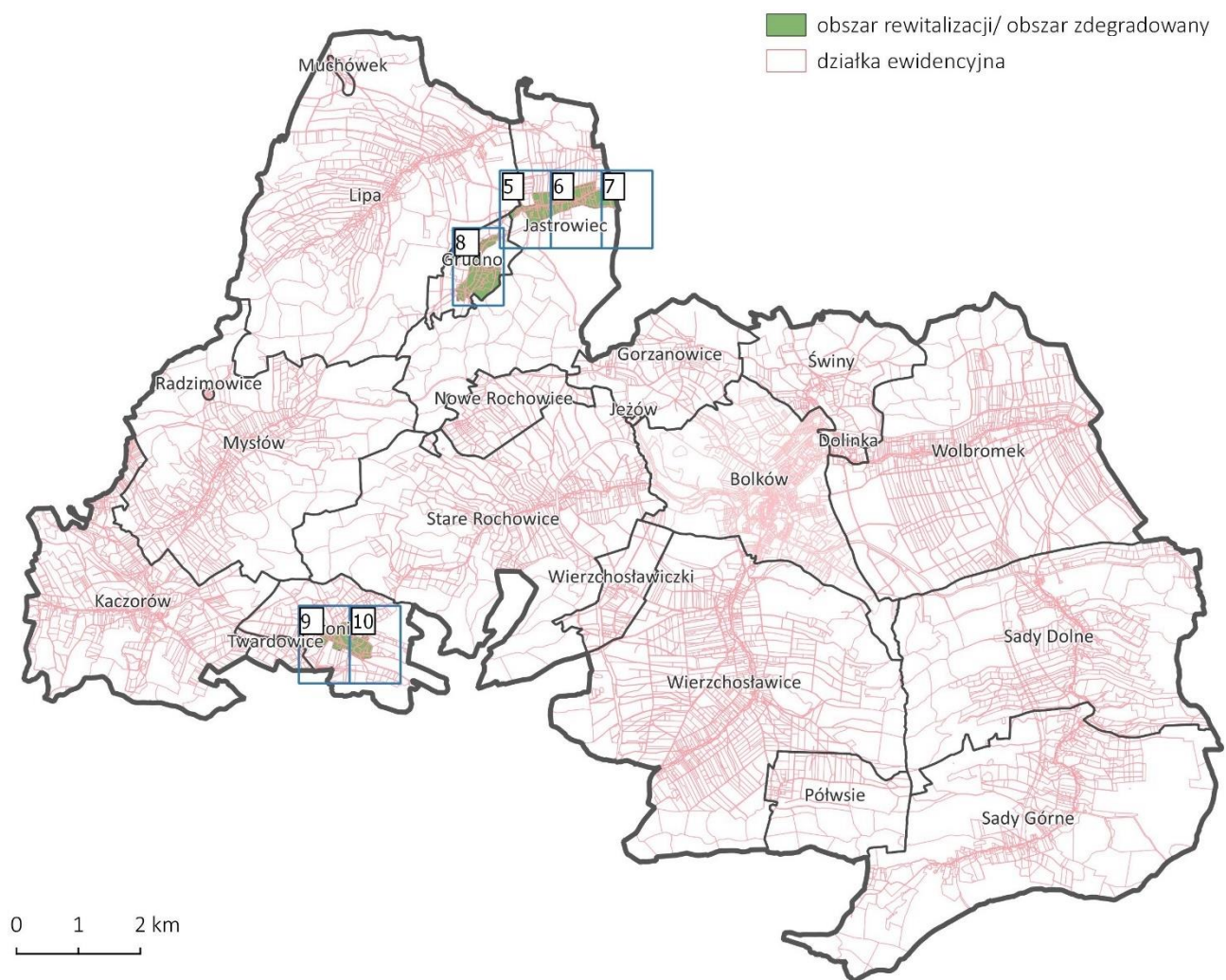
Źródło: opracowanie własne

Mapa 18 Podobszar nr 4 Bolków-Centrum

Źródło: opracowanie własne

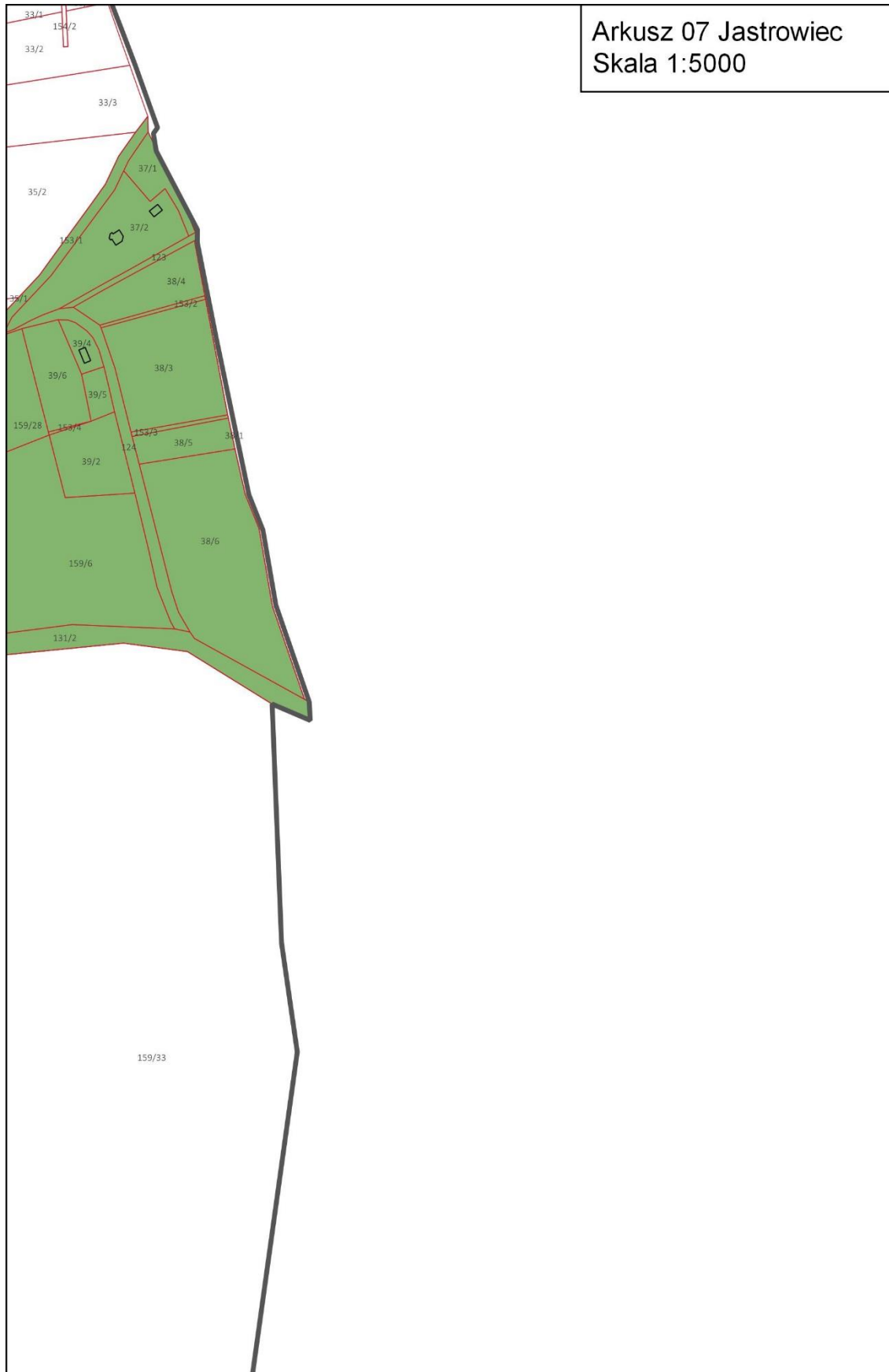
Mapa 19 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji – obszar wiejski

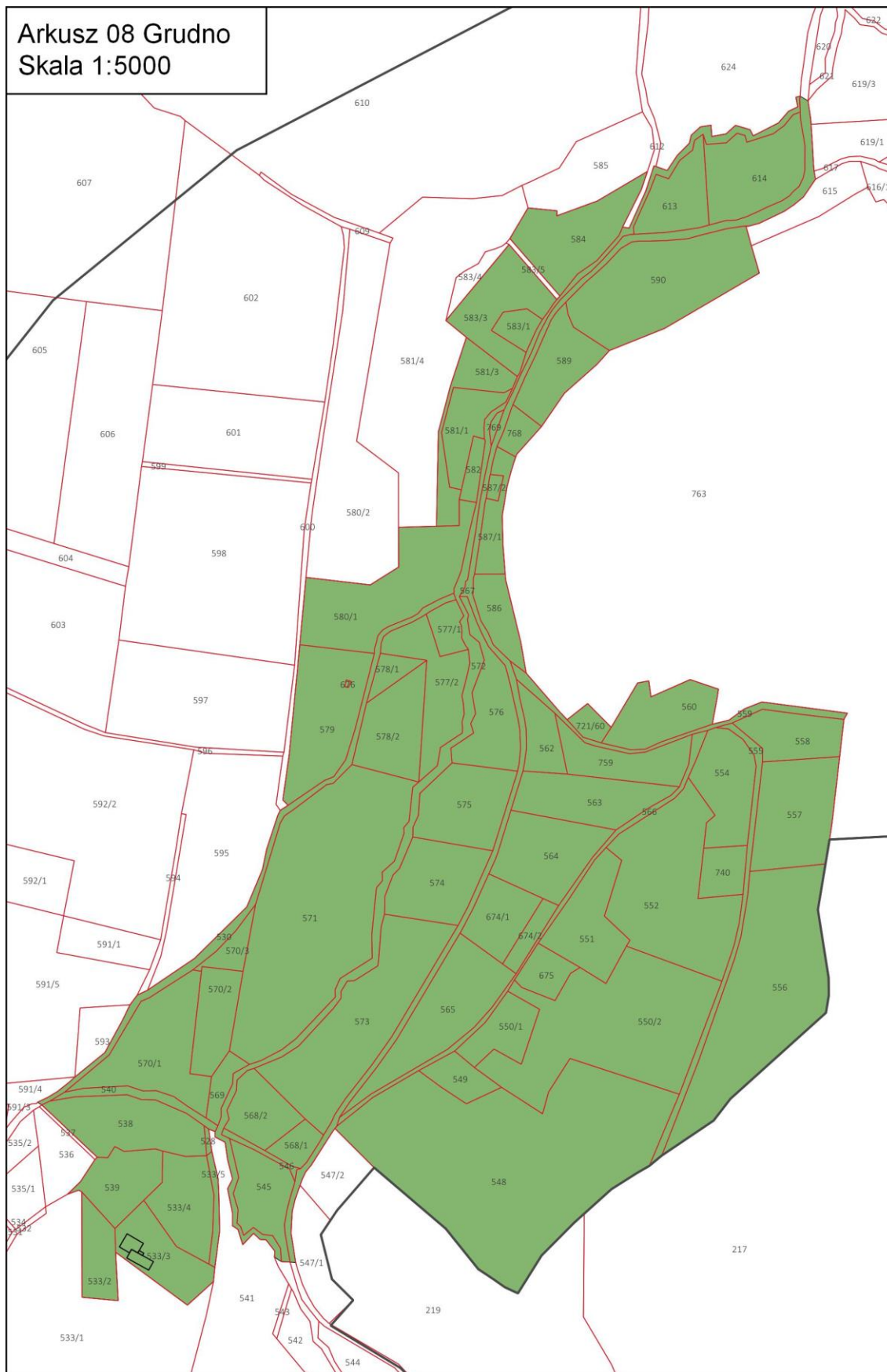
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

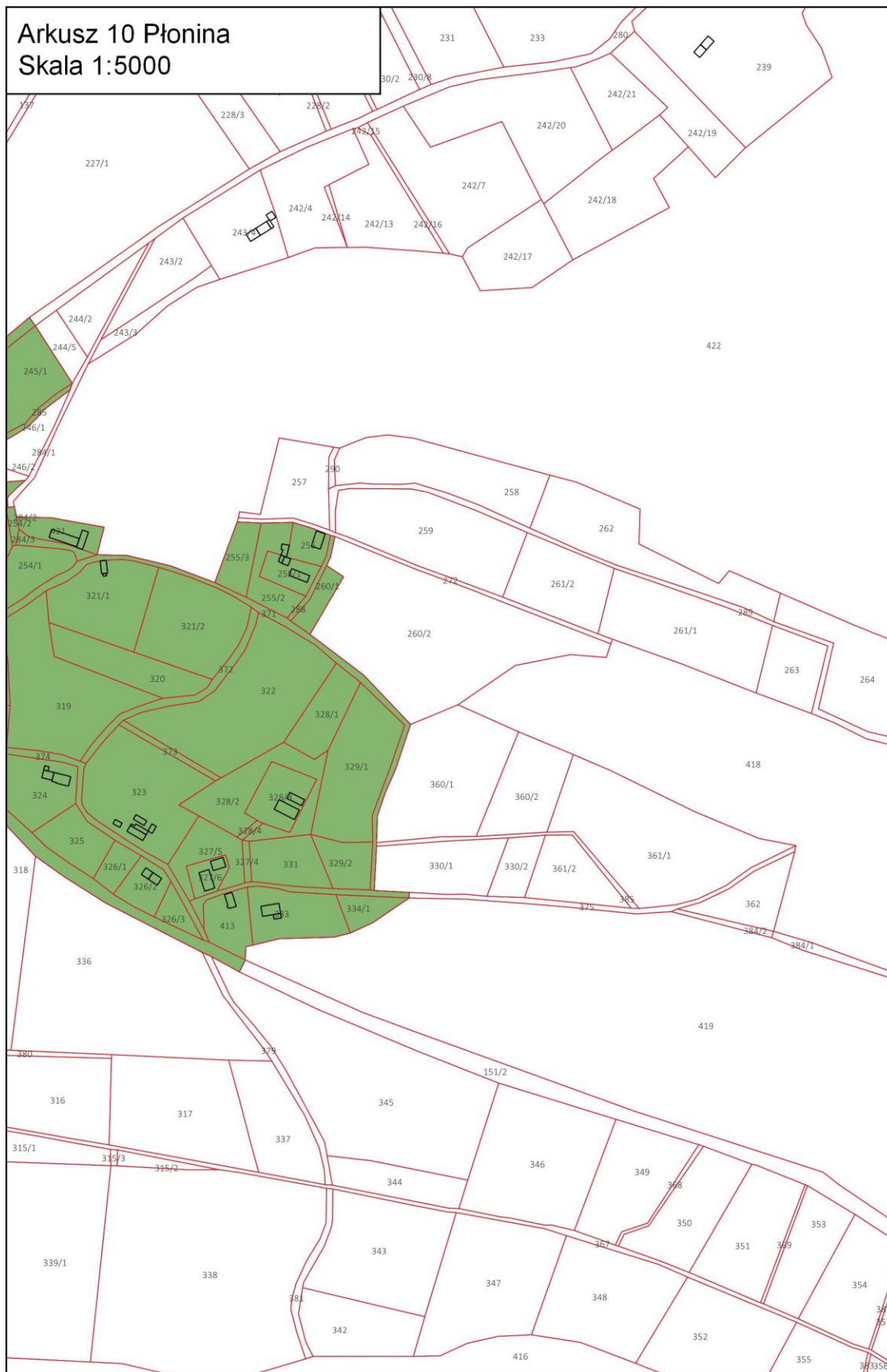
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Spis map

Mapa 1 Analiza uwarunkowań społecznych w obszarze miejskim (IMD łączne)	31
Mapa 2 Analiza uwarunkowań społecznych w obszarze wiejskim (IMD łączne)	35
Mapa 3 Analiza uwarunkowań gospodarczych w obszarze miejskim (IMD łączne)	40
Mapa 4 Analiza uwarunkowań gospodarczych w obszarze wiejskim (IMD łączne)	42
Mapa 5 Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze miejskim (IMD łączne)	54
Mapa 6 Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze wiejskim (IMD łączne).....	59
Mapa 7 Analiza uwarunkowań środowiskowych w obszarze miejskim (IMD łączne)	66
Mapa 8 Analiza uwarunkowań środowiskowych w obszarze wiejskim (IMD łączne)	68
Mapa 9 Analiza uwarunkowań technicznych w obszarze miejskim (IMD łączne).....	73
Mapa 10 Analiza uwarunkowań technicznych w obszarze wiejskim (IMD łączne)	75
Mapa 11 IMD łączne – obszar miejski	79
Mapa 12 IMD łączne – obszar wiejski.....	81
Mapa 13 Lokalizacja projektów rewitalizacyjnych na obszarze gminy	117
Mapa 14 Mapa pogładowa obszaru rewitalizacji – obszar miejski	142
Mapa 15 Podobszar nr 1 Bolków-Północ.....	143
Mapa 16 Podobszar nr 2 Bolków-Północ.....	144
Mapa 17 Podobszar nr 3 Bolków-Folwark	145
Mapa 18 Podobszar nr 4 Bolków-Centrum.....	146
Mapa 19 Mapa pogładowa obszaru rewitalizacji – obszar wiejski	147
Mapa 20 Podobszar nr 5 Jastrowiec	148
Mapa 21 Podobszar nr 6 Jastrowiec	149
Mapa 22 Podobszar nr 7 Jastrowiec	150
Mapa 23 Podobszar nr 8 Grudno	151
Mapa 24 Podobszar nr 9 Płonina.....	152
Mapa 25 Podobszar nr 10 Płonina.....	153

Spis schematów

Schemat 1 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań	94
Schemat 2 Płaszczyzny monitorowania GPR	132

Spis tabel

Tabela 1 Wnioski złożone w ramach konsultacji społecznych do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Bolków oraz rozstrzygnięcia tych wniosków	7
Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego	9
Tabela 3 Liczba ludności w obszarze miejskim w podziale na poszczególne ulice	10
Tabela 4 Liczba ludności w obszarze wiejskim w podziale na sołectwa	11
Tabela 5 Główne powody przyznania zasiłków w 2020 r.....	21
Tabela 6 Liczba osób objętych wsparciem dożywiania w gminie Bolków w latach 2016-2020	21
Tabela 7 Liczba podejmowanych działań prewencyjnych w latach 2018-2020	24
Tabela 8 Statystyka wyjazdów do zdarzeń jednostek OSP z terenu gminy Bolków w 2020 r.	24
Tabela 9 Uwarunkowania społeczne – zestawienie danych dla obszaru miejskiego w gminie Bolków	26
Tabela 10 Uwarunkowania społeczne – wskaźnik IMD dla obszaru miejskiego w gminie Bolków	28
Tabela 11 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze miejskim	30

Tabela 12 Uwarunkowania społeczne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków	32
Tabela 13 Uwarunkowania społeczne – wskaźnik IMD dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków.....	33
Tabela 14 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze wiejskim	34
Tabela 15 Uwarunkowania gospodarcze - dla obszaru miejskiego w gminie Bolków.....	38
Tabela 16 Uwarunkowania gospodarcze dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków	41
Tabela 17 Liczba zasobów lokalnych będących własnością gminy Bolków w 2020 r.	44
Tabela 18 Liczba zasobów mieszkaniowych w gminie Bolków w latach 2016-2020	44
Tabela 19 Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Bolków	46
Tabela 20 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru miejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej)	49
Tabela 21 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru miejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do obiektów publicznych)	51
Tabela 22 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – wskaźnik IMD dla obszaru miejskiego w gminie Bolków.....	53
Tabela 23 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej)	55
Tabela 24 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do obiektów publicznych)	56
Tabela 25 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków (wskaźnik dostępności do komunikacji publicznej).....	57
Tabela 26 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – wskaźnik IMD dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków.....	58
Tabela 27 Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Bolków w latach 2018-2020 [Mg]	61
Tabela 28 Ilość unieszkodliwiona na terenie gminy Bolków w latach 2017-2020	62
Tabela 29 Uwarunkowania środowiskowe - dla obszaru miejskiego w gminie Bolków	64
Tabela 30 Uwarunkowania środowiskowe - dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków	67
Tabela 31 Uwarunkowania techniczne – dla obszaru miejskiego w gminie Bolków.....	71
Tabela 32 Uwarunkowania techniczne – dla obszaru wiejskiego w gminie Bolków	74
Tabela 33 IMD łączne - zbiorcze zestawienie uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych dla obszaru miejskiego	77
Tabela 34 IMD łączne - zbiorcze zestawienie uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych dla obszaru wiejskiego	80
Tabela 35 Obszar zdegradowany na terenie gminy Bolków	82
Tabela 36 Obszar rewitalizacji	84
Tabela 37 Analiza SWOT obszaru Bolków-Folwark.....	86
Tabela 38 Analiza SWOT obszaru Bolków-Centrum	88
Tabela 39 Analiza SWOT obszaru Bolków-Północ.....	90
Tabela 40 Analiza SWOT obszaru sołectwa Grudno	91
Tabela 41 Analiza SWOT obszaru sołectwa Jastrowiec.....	92
Tabela 42 Analiza SWOT obszaru sołectwa Płonina	93
Tabela 43 Projekty rewitalizacyjne w ramach GPR.....	95
Tabela 44 Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026	97
Tabela 45 Komplementarność działań rewitalizacyjnych w ujęciu przestrzennym	116
Tabela 46 Komplementarność przedsięwzięć pod względem problemowym w skali podobszaru rewitalizacji	118

Tabela 47 Matryca powiązań przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach programu rewitalizacji.....	121
Tabela 48 Zgodność celów Programu z lokalnymi dokumentami strategicznymi gminy Bolków	126
Tabela 49 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi o zasięgu ponadlokalnym w odniesieniu do gminy Bolków	127
Tabela 50 Budżet i harmonogram planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych.....	130
Tabela 51 Realizacja wskaźników rezultatu dla poszczególnych celów Programu rewitalizacji.....	135
Tabela 52 Analiza funkcji obszarów w dokumentach planistycznych wynikających z planowanej realizacji projektów rewitalizacyjnych.....	137

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Teren rekreacyjny „Kryśia” w Bolkowie.....	47
Zdjęcie 2 Oczyszczalnia ścieków w m. Wolbromek w gminie Bolków.....	60
Zdjęcie 3 Dom szachulcowy w Grudnie	70
Zdjęcie 4 Obszar Bolków-Folwark.....	85
Zdjęcie 5 Obszar Bolków-Centrum	87
Zdjęcie 6 Obszar Bolków-Północ	89
Zdjęcie 7 Obszar Jastrowiec.....	92
Zdjęcie 8 Obszar Płonina	93

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 132/2022

Burmistrza Bolkowa

z dnia 24 sierpnia 2022 r.

Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia konsultacji

Burmistrz Bolkowa działając na podstawie art. 6 ust. 1 – 7 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 485), zawiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022-2026.

Celem przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 – 2026 jest zapewnienie możliwości prowadzenia działań rewitalizacyjnych określonych w programie na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Bolków. Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne znajdują się na obszarach znajdujących się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, zaawansowanych procesów starzenia się ludności, braku samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych, a także występowania zjawisk o charakterze środowiskowym, gospodarczym i technicznym. Celem przedsięwzięć jest przeciwdziałanie wskazanym zjawiskom.

Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 – 2026 nastąpi na zasadach i trybie, wskazanym w projekcie uchwały, stanowiącym załącznik do niniejszego ogłoszenia, podlegającym przedmiotowym konsultacjom.

Konsultacje przeprowadzone będą od dnia **2 września 2022 roku do dnia 3 października 2022 r.** w formie:

1. spotkań/warsztatów z interesariuszami rewitalizacji, na których zostaną omówione założenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bolków na lata 2022 – 2026, podczas których będzie możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Spotkania oraz warsztaty odbędą się:

- w dniu 21 września 2022 roku o godz. 10.00 w Szkole Podstawowej w Bolkowie;
- w dniu 21 września 2022 roku o godzinie 13.00 w Szkole Podstawowej w Lipie;
- w dniu 27 września 2022 roku o godzinie 12.00 w Urzędzie Miejskim w Bolkowie;
- w dniu 27 września 2022 roku o godzinie 14.00 w Urzędzie Miejskim w Bolkowie.

2. ankiet realizowanych za pomocą elektronicznego formularza;

3. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbędzie się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

Uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej można składać w terminie **od dnia 2 września 2022 r. do dnia 3 października 2022 r.**, dostarczając je:

- a) elektronicznie na adres: um@bolkow.pl,
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski w Bolkowie ul. Rynek 1 59-420 Bolków,
- c) bezpośrednio do Urzędu Miejskiego w Bolkowie, w godzinach pracy Urzędu.

Nie będą rozpatrywane uwagi, które wpłyną po 3 października 2022 r.

W przypadku dostarczenia uwag za pośrednictwem poczty decyduje data wpływu korespondencji do Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji będzie dostępna:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków,
- b) na stronie internetowej Gminy pod adresem <http://www.bolkow.pl>,
- c) na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

Informacja podsumowująca każdą z form konsultacji społecznych zostanie opracowana zgodnie z art. 6 ust 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bolków i na stronie <http://www.bolkow.pl> .